

Uradni list

Evropske unije

L 180

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 56

29. junij 2013

Vsebina

I Zakonodajni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona, ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1077/2011 o ustanovitvi Evropske agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice 1
- ★ Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva 31

DIREKTIVE

- ★ Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite 60
- ★ Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito 96

Cena: 7 EUR

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) št. 603/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 26. junija 2013

o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona, ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1077/2011 o ustanovitvi Evropske agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (prenovitev)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije⁽⁴⁾. Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeni uredbi prenoviti.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 78(2)(e), člena 87(2)(a) in člena 88(2)(a) Pogodbe,

- (2) Skupna azilna politika, vključno s skupnim evropskim azilnim sistemom, je sestavni del cilja Evropske unije glede postopne vzpostavitve območja svobode, varnosti in pravice, odprtega za tiste, ki jih okoliščine prisilijo v iskanje mednarodne zaščite v Uniji.

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega nadzornika za varstvo podatkov⁽¹⁾,

- (3) Evropski svet je na zasedanju 4. novembra 2004 sprejel haaški program, v katerem so določeni cilji, ki naj bi se na področju svobode, varnosti in pravice izvedli v obdobju 2005-2010. Evropski pakt o priseljevanju in azilu, ki ga je potrdil Evropski svet na zasedanju 15. in 16. oktobra 2008, je pozval k dokončanju skupnega evropskega azilnega sistema z uvedbo enotnega postopka, ki bi vključeval skupna jamstva ter enoten status za begunce in za osebe, upravičene do subsidiarne zaščite.

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Potrebne so številne bistvene spremembe Uredbe Sveta (ES) št. 2725/2000 z dne 11. decembra 2000 o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije⁽³⁾ in Uredbe Sveta (ES) št. 407/2002 z dne 28. februarja 2002 o pravilih za izvedbo Uredbe (ES) št. 2725/2000 o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih

- (4) Za namene uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva⁽⁵⁾, je treba ugotoviti istovetnost prosilcev za mednarodno zaščito in oseb, prijatih zaradi nezakonitega prehoda zunanjih meja Unije. Za učinkovito uporabo Uredbe (EU) št. 604/2013,

⁽¹⁾ UL C 92, 10.4.2010, str. 1.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. junija 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 20. junija 2013.

⁽³⁾ UL L 316, 15.12.2000, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 62, 5.3.2002, str. 1.

⁽⁵⁾ Glej stran 31 tega Uradnega lista.

- zlasti člena 18(1)(b) in (d) navedene uredbe, je tudi zaželeno, da se vsaki državi članici omogoči preverjanje, ali je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki je bila odkrita med nezakonitim bivanjem na ozemlju te države, že zaprosila za mednarodno zaščito v drugi državi članici.
- (5) Prstni odtisi so pomemben element pri ugotavljanju natančne istovetnosti takšnih oseb. Zato je treba vzpostaviti sistem za primerjavo podatkov o njihovih prstnih odtisih.
- (6) Zaradi navedenega je treba vzpostaviti sistem, imenovan Eurodac, ki je sestavljen iz centralnega sistema, v katerem bo delovala računalniško podprta osrednja zbirka podatkov o prstnih odtisih, ter iz elektronskih naprav za posredovanje podatkov med državami članicami in centralnim sistemom (v nadaljnjem besedilu: komunikacijska infrastruktura).
- (7) Haaški program je pozval k izboljšanju dostopa do obstoječih podatkovnih zbirk Unije. Poleg tega je stockholmski program pozval k ciljno usmerjenemu zbiranju podatkov ter razvoju izmenjave informacij in z njo povezanih orodij, ki ga usmerjajo potrebe kazenskega pregona.
- (8) V okviru boja proti terorističnim dejanjem in drugim hudim kaznivim dejanjem je bistveno, da imajo organi kazenskega pregona za opravljanje svojih nalog najpopolnejše ter najbolj posodobljene informacije. Informacije, ki jih vsebuje sistem Eurodac, so nujne zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj, navedenih v Okvirnem sklepu Sveta 2002/475/PNZ z dne 13. junija 2002 o boju proti terorizmu ⁽¹⁾ ali drugih hudih kaznivih dejanj, navedenih v Okvirnem sklepu Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami ⁽²⁾. Zato bi morali biti podatki iz sistema Eurodac na razpolago pod pogoji iz te uredbe, da jih imenovani organi držav članic in Evropski policijski urad (v nadaljnjem besedilu: Europol) uporabijo za primerjavo.
- (9) Pristojnosti, ki se podelijo organom kazenskega pregona za dostop do sistema Eurodac, ne bi smele posegati v pravico prosilca za mednarodno zaščito, da se njegova prošnja obravnava pravočasno in v skladu z ustreznim pravom. Tudi vsi nadaljnji postopki po „zadetku“ v sistemu Eurodac ne bi smeli posegati v to pravico.
- (10) Komisija je v svojem Sporočilu Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 24. novembra 2005 o izboljšani učinkovitosti, povečani interoperabilnosti in sinergijah med evropskimi zbirkami podatkov na področju pravosodja in notranjih zadev navedla, da bi lahko organi, odgovorni za notranjo varnost, imeli dostop do sistema Eurodac v točno določenih primerih, kadar gre za utemeljen sum, da je storilec terorističnega dejanja ali drugega hudega kaznivega dejanja zaprosil za mednarodno zaščito. Komisija je v navedenem sporočilu tudi ugotovila, da načelo sorazmernosti zahteva poizvedovanje v sistemu Eurodac za takšne namene, samo kadar obstaja prevladujoča skrb za javno varnost, torej če je dejanje storilca kaznivega dejanja ali terorista, katerega istovetnost je treba ugotoviti, tako hudo, da upravičuje poizvedovanje v zbirki podatkov, kamor so vpisane nekaznovane osebe, ter da mora biti prag za organe, odgovorne za notranjo varnost, za poizvedovanje v sistemu Eurodac zato vedno znatno višji kot prag za poizvedovanje v kazenskih zbirkah podatkov.
- (11) Poleg tega igra Europol ključno vlogo pri sodelovanju med organi držav članic na področju preiskovanja čezmejnega kriminala, pri spodbujanju preprečevanja, analiziranja in preiskovanja kriminala v vsej Uniji. Posledično bi moral imeti Europol dostop do podatkov iz sistema Eurodac v okviru svojih nalog in v skladu s Sklepom Sveta 2009/371/PNZ z dne 6. aprila 2009 o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Europol) ⁽³⁾.
- (12) Zahtevam Europola za primerjavo podatkov v sistemu Eurodac bi se moralo odobriti le v posebnih primerih, v posebnih okoliščinah in pod strogimi pogoji.
- (13) Glede na to, da je bil sistem Eurodac prvotno vzpostavljen za omogočanje lažje uporabe Dublinske konvencije, dostop do sistema Eurodac zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj pomeni spremembo prvotnega namena sistema Eurodac, ki posega v temeljno pravico posameznika, katerega osebni podatki se obdelujejo v sistemu Eurodac, do spoštovanja zasebnega življenja. Vsako tako poseganje mora biti skladno s pravom, ki mora biti dovolj natančno opredeljeno, da posameznikom omogoči, da prilagodijo svoje vedenje, posameznike mora tudi ščititi pred samovoljo ter mora dovolj jasno navesti obseg prostega preudarka, poverjenega pristojnim organom, in način njegovega uveljavljanja. Vsako poseganje mora biti v demokratični družbi nujno za zaščito upravičenega in sorazmernega interesa ter sorazmerno s pravno upravičenim ciljem, ki ga skuša doseči.
- (14) Čeprav prvotni namen vzpostavitve sistema Eurodac ni zahteval možnosti za primerjanje podatkov s podatkovno

⁽¹⁾ UL L 163, 22.6.2002, str. 3.

⁽²⁾ UL L 190, 18.7.2002, str. 1.

⁽³⁾ UL L 121, 15.5.2009, str. 37.

zbirko na podlagi sledi prstnih odtisov, torej daktiloskopskih sledi, ki se lahko najdejo na kraju kaznivega dejanja, je taka možnost bistvena na področju policijskega sodelovanja. Možnost primerjanja sledi prstnih odtisov s podatki o prstnih odtisih, shranjenimi v sistemu Eurodac, v primerih, ko obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da storilec kaznivega dejanja ali žrtev sodi v eno izmed kategorij, ki jih zajema ta uredba, bo imenovanim organom v državah članicah zagotovila dragoceno orodje za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj, ko so na primer sledi prstnih odtisov edini dokazi, ki so na kraju kaznivega dejanja na voljo.

- (15) V tej uredbi so določeni tudi pogoji, pod katerimi bi bilo treba odobriti zahteve za primerjavo podatkov o prstnih odtisih s podatki iz sistema Eurodac zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj, ter potrebni zaščitni ukrepi, s katerimi se zaščitni temeljna pravica posameznika, katerega osebni podatki se obdelujejo v sistemu Eurodac, do spoštovanja zasebnega življenja. Strogost teh pogojev odraža dejstvo, da so v podatkovno zbirko Eurodac vpisani podatki o prstnih odtisih oseb, za katere se ne domneva, da so storile teroristično dejanje ali drugo hudo kaznivo dejanje.
- (16) Za zagotovitev enake obravnave vseh prosilcev za mednarodno zaščito in upravičencev do mednarodne zaščite, pa tudi za zagotovitev usklajenosti z veljavnim pravnim redom Unije na področju azila, zlasti z Direktivo 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite⁽¹⁾ ter Uredbo (EU) št. 604/2013, je primerno razširiti področje uporabe te uredbe z vključitvijo prosilcev za subsidiarno zaščito in oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite.
- (17) Poleg tega je treba državam članicam naložiti, da vsakemu prosilcu za mednarodno zaščito ter vsakemu državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, prijeto zaradi nezakonitega prehoda zunanje meje države članice, ki je dopolnila vsaj 14 let, nemudoma vzamejo prstne odtise in posreduje podatke o prstnih odtisih.
- (18) Določiti je treba natančna pravila za posredovanje takšnih podatkov o prstnih odtisih v centralni sistem, zapis takšnih podatkov o prstnih odtisih in drugih pomembnih podatkov v centralni sistem, njihovo hranjenje, primerjavo z drugimi podatki o prstnih odtisih, posredovanje rezultatov takšne primerjave ter označevanje in izbris zapisanih podatkov. Takšna pravila so

lahko za različne kategorije državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva različna in bi morala biti prilagojena njihovemu posebnemu položaju.

- (19) Države članice bi morale zagotoviti, da je posredovanje podatkov o prstnih odtisih ustrezne kakovosti za primerjavo z računalniško podprtim sistemom za prepoznavanje prstnih odtisov. Vsi organi s pravico do dostopa do sistema Eurodac bi morali vlagati v ustrezno usposabljanje in potrebno tehnološko opremo. Organi s pravico do dostopa do sistema Eurodac bi morali Evropsko agencijo za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice, ustanovljeno z Uredbo (EU) št. 1077/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: Agencija) obveščati o posebnih težavah v zvezi s kakovostjo podatkov, da se te težave odpravijo.
- (20) Vsaka začasna ali trajna nezmožnost odvzema prstnih odtisov in/ali posredovanja podatkov o prstnih odtisih iz razlogov, kot so nezadostna kakovost podatkov za ustrezno primerjanje, tehnične težave, razlogov, ki so povezani z varovanjem zdravja, ali zaradi tega, ker je posameznik, na katerega se nanašajo podatki, nezmožen za odvzem njegovih prstnih odtisov ali mu jih ni mogoče odvzeti, zaradi razmer, na katere ne more vplivati, ne bi smela negativno vplivati na obravnavanje in odločitev o prošnji za mednarodno zaščito, ki jo je vložila ta oseba.
- (21) Zadetke iz sistema Eurodac bi moral preveriti usposobljen strokovnjak za prstne odtise, da se zagotovita ustrezna določitev odgovornosti v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013 in natančna istovetnost osumljenca kaznivega dejanja ali žrtve kaznivega dejanja, katere podatki so morebiti shranjeni v sistemu Eurodac.
- (22) Državljan tretjih držav ali osebe brez državljanstva, ki so zaprosili za mednarodno zaščito v eni od držav članic, imajo lahko možnost, da po daljšem časovnem obdobju zaprosijo za mednarodno zaščito v drugi državi članici. Zato bi moralo biti najdaljše obdobje hranjenja podatkov o prstnih odtisih v centralnem sistemu precej dolgo. Glede na to, da večina državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, ki ostanejo v Uniji več let, po tem času pridobi urejen status ali celo državljanstvo države članice, bi moralo deset let šteti za razumno obdobje za hranjenje podatkov o prstnih odtisih.
- (23) Čas hranjenja bi moral biti v določenih posebnih primerih, kadar ni potrebe, da bi podatke o prstnih odtisih hranili tako dolgo, krajši. Podatke o prstnih odtisih bi morali izbrisati takoj, ko državljan tretje države ali oseba brez državljanstva pridobi državljanstvo ene od držav članic.

⁽¹⁾ UL L 337, 20.12.2011, str. 9.

⁽²⁾ UL L 286, 1.11.2011, str. 1.

- (24) Primerno je, da se hranijo podatki, ki se nanašajo na posameznike, katerih prstni odtisi so že bili prvotno zapisani v sistemu Eurodac v času vložitve njihove prošnje za mednarodno zaščito in katerim je bila odobrena mednarodna zaščita v državi članici, da bi se omogočilo primerjanje teh podatkov s podatki, zapisanimi ob vložitvi prošnje za mednarodno zaščito.
- (25) Agencija je od dneva, ko je prevzela svojo odgovornost, torej 1. decembra 2012, pooblaščen za opravljanje nalog Komisije v zvezi z operativnim upravljanjem sistema Eurodac v skladu s to uredbo in za nekatere naloge v zvezi s komunikacijsko infrastrukturo. Agencija bi morala prevzeti naloge, za katere je pooblaščen v skladu s to uredbo, zadevne določbe Uredbe (EU) št. 1077/2011 pa bi bilo treba ustrezno spremeniti. Poleg tega bi moral imeti Europol na sejah upravnega odbora Agencije status opazovalca, ko so na dnevnem redu vprašanja, povezana z uporabo te uredbe o dostopu imenovanih organov držav članic in Eurola do iskanja podatkov po sistemu Eurodac zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. Europolu bi bilo treba omogočiti, da v svetovalno skupino za Eurodac Agencije imenuje svojega predstavnika.
- (26) Kadrovske predpisi za uradnike Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Kadrovske predpisi za uradnike) in pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogoji za zaposlitev), določeni v Uredbi Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 ⁽¹⁾ (skupaj v nadaljnjem besedilu: Kadrovske predpisi) bi se morali uporabljati za vse zaposlene na Agenciji, ki se ukvarjajo z vprašanji, ki se nanašajo na to uredbo.
- (27) Jasno je treba določiti odgovornost Komisije in Agencije v zvezi s centralnim sistemom in komunikacijsko infrastrukturo ter odgovornost držav članic v zvezi z obdelavo in varovanjem podatkov, dostopom do zapisanih podatkov ter njihovim popraviljem.
- (28) Treba je imenovati pristojne organe držav članic in nacionalno dostopno točko, prek katere se zahteva primerjava s podatki iz sistema Eurodac, ter voditi evidenco operativnih enot, ki so v okviru imenovanih organov pooblaščen, da zahtevajo tako primerjavo za posebne namene preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj.
- (29) Zahteve za primerjavo s podatki, shranjenimi v centralnem sistemu, bi morale vložiti operativne enote v okviru imenovanih organov pri nacionalni dostopni točki prek organa, pristojnega za preverjanje, in bi morale biti obrazložene. Operativne enote v okviru imenovanih organov, ki so pooblaščen, da zahtevajo primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ne bi smele opravljati funkcije organa, pristojnega za preverjanje. Organi, pristojni za preverjanje, bi morali biti neodvisni od imenovanih organov in odgovorni, da neodvisno zagotovijo strogo izpolnjevanje pogojev za dostop, kakor jih določa ta uredba. Organi, pristojni za preverjanje, bi morali nato zahtevo za primerjavo prek nacionalne dostopne točke brez navedbe razlogov za to posredovati centralnemu sistemu, po tem ko preverijo, ali so izpolnjeni vsi pogoji za dostop. V izjemno nujnih primerih, kadar je predčasni dostop do podatkov potreben za odziv na posebno in dejansko grožnjo, povezano s terorističnimi dejanji ali drugimi hudimi kaznivimi dejanji, bi moral organ, pristojen za preverjanje, zahtevo najprej obdelati in šele naknadno opraviti preverjanje.
- (30) Imenovani organ in organ, pristojen za preverjanje, sta lahko del iste organizacije, če je to dovoljeno v okviru nacionalnega prava, vendar bi moral organ, pristojen za preverjanje, pri opravljanju nalog v okviru te uredbe delovati neodvisno.
- (31) Da se zaščitijo osebni podatki in da se ne dopuščajo sistematične primerjave, ki bi jih bilo treba prepovedati, bi bilo treba obdelovanje podatkov iz sistema Eurodac opraviti le v posebnih primerih ter po potrebi zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. Poseben primer obstaja predvsem takrat, kadar je zahteva za primerjavo povezana bodisi z določeno in konkretno situacijo bodisi z določeno in konkretno nevarnostjo, povezano s terorističnim dejanjem ali drugim hudim kaznivim dejanjem bodisi z določenimi osebami, glede katerih obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da bodo storile ali so storile kakršna koli takšna kazniva dejanja. Poseben primer obstaja tudi, kadar je zahteva za primerjavo povezana z osebo, ki je žrtev terorističnega dejanja ali drugega hudega kaznivega dejanja. Imenovani organi in Europol bi morali primerjavo s sistemom Eurodac zahtevati torej le, če imajo utemeljene razloge za domnevo, da bodo s takšno primerjavo podatkov dobili informacije, ki jim bodo znatno pomagale pri preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj.
- (32) Poleg tega bi bilo treba dostop dovoliti le pod pogojem, da se s primerjavo s podatki iz nacionalnih podatkovnih zbirk prstnih odtisov in iz sistemov za avtomatsko identifikacijo prstnih odtisov vseh drugih držav članic v skladu s Sklepom Sveta 2008/615/PNZ z dne 23. junija 2008 o poglobitvi čezmejne sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu ⁽²⁾, ni ugotovila identiteta posameznika, na katerega se nanašajo podatki. Za izpolnitev tega pogoja mora država članica prosilka opraviti primerjavo s podatki iz sistemov za avtomatsko identifikacijo prstnih odtisov vseh drugih držav članic v skladu s Sklepom 2008/615/PNZ, ki so tehnično na voljo, razen če ta država članica lahko to

⁽¹⁾ UL L 56, 4.3.1968, str. 1.

⁽²⁾ UL L 210, 6.8.2008, str. 1.

upraviči z utemeljenimi razlogi za domnevo, da se pri tem ne bo ugotovila identiteta posameznika, na katerega se nanašajo podatki. Taki utemeljeni razlogi zlasti obstajajo, če posamezen primer operativno ali za namene preiskovanja ni povezan s posamezno državo članico. S tem pogojem se zahteva, da država članica prosilka na področju podatkov o prstnih odtisih predhodno pravno in tehnično izvede Sklep 2008/615/PNZ, saj preverjanje podatkov v sistemu Eurodac zaradi kazenskega pregona ne bi smelo biti dopuščeno, če niso najprej opravljeni omenjeni koraki.

- (33) Imenovani organi bi morali pred iskanjem v sistemu Eurodac opraviti tudi poizvedbo v vizumskem informacijskem sistemu (VIS) v skladu s Sklepom Sveta 2008/633/PNZ z dne 23. junija 2008 o dostopu imenovanih organov držav članic in Europolu do vizumskega informacijskega sistema (VIS) za iskanje podatkov za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja terorističnih dejanj in drugih hudih kaznivih dejanj ⁽¹⁾, če so izpolnjeni pogoji za primerjavo.
- (34) Države članice bi morale za učinkovito primerjavo in izmenjavo osebnih podatkov v celoti izvrševati in uporabljati veljavne mednarodne sporazume, pa tudi veljavno pravo Unije o izmenjavi osebnih podatkov, zlasti Sklep 2008/615/PNZ.
- (35) Največja korist otroka bi morala biti najpomembnejše vodilo držav članic pri uporabi te uredbe. Kadar država članica prosilka ugotovi, da se podatki iz sistema Eurodac nanašajo na mladoletnika, lahko država članica prosilka te podatke uporabi le za namene kazenskega pregona v skladu z zakonodajo navedene države, ki velja za mladoletnike in v skladu z obveznostjo, da najprej upošteva največjo korist otroka.
- (36) Medtem ko bodo nepogodbena odgovornost Unije v zvezi z delovanjem sistema Eurodac urejale ustrezne določbe Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), je za nepogodbena odgovornost držav članic v zvezi z delovanjem sistema treba vzpostaviti posebna pravila.
- (37) Ker cilja te uredbe, namreč vzpostaviti sistem za primerjavo podatkov o prstnih odtisih za pomoč pri izvajanju azilne politike Unije, že zaradi njegove narave države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ta cilj lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o

Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

- (38) Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ⁽²⁾ se uporablja za obdelavo osebnih podatkov, ki jo skladno s to uredbo izvajajo države članice, razen če tako obdelavo izvajajo imenovani organi držav članic ali organi držav članic, pristojni za preverjanje, zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj.
- (39) Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvajajo organi držav članic zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj v skladu s to uredbo bi moral veljati standard varstva osebnih podatkov v okviru nacionalnega prava, ki je v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2008/977/PNZ z dne 27. novembra 2008 o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah ⁽³⁾.
- (40) Načela iz Direktive 95/46/ES glede varstva pravic in svoboščin posameznikov, predvsem njihove pravice do zasebnosti, bi se morala pri obdelavi osebnih podatkov dopolniti ali razjasniti, zlasti na nekaterih področjih.
- (41) Prepovedati bi bilo treba prenos osebnih podatkov, ki jih na podlagi te uredbe pridobi država članica ali Europol iz centralnega sistema, kateri koli tretji državi ali mednarodni organizaciji ali zasebnemu subjektu s sedežem v Uniji ali zunaj nje, da se zagotovi pravica do azila in da so prosilci za mednarodno zaščito zaščiteni pred tem, da bi se njihovi podatki razkrili tretji državi. To pomeni, da države članice ne bi smele pošiljati informacij, pridobljenih iz centralnega sistema, ki se nanašajo na: državo(-e) članico(-e) izvora; kraj in datum vložitve prošnje za mednarodno zaščito; sklicno številko, ki jo je uporabila država članica izvora; datum odvzema prstnih odtisov in datum, na katerega je(so) država(-e) članica(-e) podatke posredovala(-e) v sistem Eurodac; identifikacijsko številko operaterja; in vse informacije, povezane s kakršnim koli prenosom podatkov v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013. Ta prepoved ne bi smela posegati v pravico držav članic do pošiljanja takih podatkov tretjim državam, v katerih se uporablja Uredba (EU) št. 604/2013, zato da imajo države članice za namene te uredbe možnost sodelovanja s takimi tretjimi državami.

⁽¹⁾ UL L 218, 13.8.2008, str. 129.

⁽²⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

⁽³⁾ UL L 350, 30.12.2008, str. 60.

- (42) Nacionalni nadzorni organi bi morali spremljati, ali države članice zakonito obdelujejo osebne podatke, nadzorni organ, vzpostavljen s Sklepom 2009/371/PNZ, pa bi moral spremljati, ali Europol zakonito izvaja dejavnosti obdelave podatkov.
- (43) Obdelava osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije pri uporabi te uredbe poteka v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov⁽¹⁾ ter zlasti s členoma 21 in 22 navedene uredbe, ki se nanašata na zaupnost in varnost obdelave. Nekatere točke, ki se nanašajo na odgovornost za obdelavo podatkov in nadzor varstva podatkov, pa bi bilo treba pojasniti in pri tem upoštevati, da je varstvo podatkov ključno za uspešno delovanje sistema Eurodac ter da so varnost podatkov, visoka tehnološka kakovost in zakonitost poizvedb bistvene za nemoteno in pravilno delovanje sistema Eurodac in za lažjo uporabo Uredbe (EU) št. 604/2013.
- (44) Posameznika, na katerega se nanašajo podatki, bi bilo treba obvestiti o namenu, za katerega se bodo njegovi podatki obdelali v sistemu Eurodac, vključno z opisom ciljev iz Uredbe (EU) št. 604/2013, ter o tem, kako utegnejo organi kazenskega pregona te podatke uporabiti.
- (45) Primerno je, da nacionalni nadzorni organi spremljajo zakonitost obdelave osebnih podatkov, ki jo izvajajo države članice, Evropski nadzornik za varstvo osebnih podatkov pa bi moral na podlagi Uredbe (ES) št. 45/2001 spremljati dejavnosti institucij, organov, uradov in agencij Unije v zvezi z obdelavo osebnih podatkov pri uporabi te uredbe.
- (46) Države članice, Evropski parlament, Svet in Komisija bi morali zagotoviti, da so nacionalni in evropski nadzorni organi zmožni ustrezno nadzirati uporabo podatkov iz sistema Eurodac in dostop do njih.
- (47) Primerno je, da se delovanje sistema Eurodac spremlja in ocenjuje v rednih časovnih presledkih, pri čemer je treba preverjati tudi, ali je dostop zaradi kazenskega pregona povzročil posredno diskriminacijo prosilcev za mednarodno zaščito, kot je omenjeno v oceni Komisije
- o skladnosti te uredbe z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). Agencija bi morala Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti letno poročilo o dejavnostih centralnega sistema.
- (48) Države članice bi morale določiti sistem učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih kazni, s katerimi bi sankcionirale obdelavo podatkov iz centralnega sistema, ki je v nasprotju z namenom sistema Eurodac.
- (49) Države članice je treba obvestiti o statusu posameznih azilnih postopkov, da bi se olajšala ustrezna uporaba Uredbe (EU) št. 604/2013.
- (50) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, posebej uveljavljena z Listino. Namen te uredbe je zlasti poskrbeti za polno spoštovanje varstva osebnih podatkov in pravice do iskanja mednarodne zaščite ter spodbujati uporabo členov 8 in 18 Listine. Ta uredba bi se zato morala ustrezno uporabljati.
- (51) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (52) V skladu s členom 3 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, je Združeno kraljestvo podalo uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.
- (53) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola, Irska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (54) Ozemeljsko veljavnost te uredbe je primerno omejiti, tako da se prilagodi ozemeljski veljavnosti Uredbe (EU) št. 604/2013 –

⁽¹⁾ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Namen sistema Eurodac

1. S to uredbo se vzpostavi sistem pod imenom Eurodac, katerega namen je pomoč pri določanju države članice, ki je v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013 odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, in tudi sicer omogočanje lažje uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 pod pogoji iz te uredbe.

2. Ta uredba določa tudi pogoje, pod katerimi lahko imenovani organi držav članic in Evropski policijski urad (Europol) zahtevajo primerjavo podatkov o prstnih odtisih s tistimi iz centralnega sistema za namene kazenskega pregona.

3. Brez poseganja v obdelavo podatkov, ki jih država članica izvora nameni za sistem Eurodac in ki so vsebovani v njenih podatkovnih zbirkah, vzpostavljenih v skladu z njenim nacionalnim pravom, se smejo v okviru sistema Eurodac podatki o prstnih odtisih in drugi osebni podatki obdelovati zgolj za namene, določene v tej uredbi in členu 34(1) Uredbe (EU) št. 604/2013.

Člen 2

Opredelevanje pojmov

1. V tej uredbi:

- (a) 'prošilec za mednarodno zaščito' pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je podala prošnjo za mednarodno zaščito, kot je opredeljena v členu 2(h) Direktive 2011/95/EU, glede katere dokončna odločitev še ni bila sprejeta;
- (b) 'država članica izvora' pomeni:
- (i) v zvezi z osebo iz člena 9(1) državo članico, ki posreduje osebne podatke centralnemu sistemu in prejema rezultate primerjave;
  - (ii) v zvezi z osebo iz člena 14(1) državo članico, ki posreduje osebne podatke centralnemu sistemu;
- (iii) v zvezi z osebo iz člena 17(1) državo članico, ki posreduje osebne podatke centralnemu sistemu in prejema rezultate primerjave;
- (c) 'upravičenec do mednarodne zaščite' pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki se ji prizna mednarodna zaščita, kot je opredeljena v členu 2(a) Direktive 2011/95/EU;
- (d) 'zadetec' pomeni, da je centralni sistem s primerjavo ugotovil, da se podatki o prstnih odtisih, zapisani v računalniško podprti osrednji podatkovni zbirki, ujemajo s tistimi, ki jih je posredovala v zvezi z neko osebo ena od držav članic, brez poseganja v dolžnost držav članic, da nemudoma preverijo rezultate primerjave v skladu s členom 25(4).
- (e) 'nacionalna dostopna točka' pomeni imenovani nacionalni sistem, ki je povezan s centralnim sistemom;
- (f) 'Agencija' pomeni Agencijo, ustanovljeno z Uredbo (EU) št. 1077/2011;
- (g) 'Europol' pomeni Evropski policijski urad, ustanovljen s Sklepom 2009/371/PNZ;
- (h) 'podatki iz sistema Eurodac' pomenijo vse podatke, shranjene v centralnem sistemu v skladu s členom 11 in členom 14(2);
- (i) 'kazenski pregon' pomeni, preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj;
- (j) 'teroristična dejanja' pomenijo kazniva dejanja po nacionalnim pravu, ki ustrezajo ali so enakovredna tistim iz členov 1 do 4 Okvirnega sklepa 2002/475/PNZ;
- (k) 'huda kazniva dejanja' pomenijo oblike kriminala, ki ustrezajo ali so enakovredna kaznivim dejanjem iz člena 2(2) Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ, če so po nacionalnem pravu kazniva z zaporno kaznijo ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti do najmanj treh let;
- (l) 'podatki o prstnih odtisih' pomenijo podatke o bodisi prstnih odtisih vseh prstov ali vsaj obeh kazalcev, če slednja manjkata, pa odtisih vseh ostalih prstov osebe, bodisi sledih prstnih odtisov.

2. Izrazi, opredeljeni v členu 2 Direktive 95/46/ES, imajo enak pomen v tej uredbi, kolikor osebne podatke obdelajo organi držav članic za namene iz člena 1(1) te uredbe.

3. Če ni drugače določeno, imajo izrazi, opredeljeni v členu 2 Uredbe (EU) št. 604/2013v tej uredbi enak pomen.

4. Izrazi, opredeljeni v členu 2 Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ, imajo enak pomen v tej uredbi, kolikor osebne podatke obdelajo organi držav članic za namene iz člena 1(2) te uredbe.

Člen 3

Arhitektura sistema in osnovna načela

1. Sistem Eurodac je sestavljen iz:
  - (a) računalniško podprte osrednje podatkovne zbirke prstnih odtisov (v nadaljnjem besedilu: centralni sistem), ki jo sestavljata:
    - (i) centralna enota,
    - (ii) načrt in sistem neprekinjenega delovanja;
  - (b) komunikacijske infrastrukture med centralnim sistemom in državami članicami, ki zagotavlja šifrirano virtualno omrežje, namenjeno podatkom sistema Eurodac (v nadaljnjem besedilu: komunikacijska infrastruktura).
2. Vsaka država članica ima eno samo nacionalno dostopno točko.
3. Podatki o osebah iz členov 9(1), 14(1) in 17(1), ki se obdelujejo v centralnem sistemu, se obdelujejo v imenu države članice izvora pod pogoji, določenimi v tej uredbi, in se ločijo z ustreznimi tehničnimi sredstvi.
4. Pravila, ki veljajo za sistem Eurodac, se uporabljajo tudi za postopke, ki jih države članice opravijo od trenutka posredovanja podatkov v centralni sistem do takrat, ko se začnejo uporabljati rezultati primerjave.
5. Postopek odvzemanja prstnih odtisov se določi in uporablja v skladu s prakso zadevne države članice ter v skladu z zaščitnimi klavzulami iz Listine Evropske unije o temeljnih

pravica, Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah.

Člen 4

Operativno upravljanje

1. Za operativno upravljanje sistema Eurodac je odgovorna Agencija.

Operativno upravljanje sistema Eurodac v skladu s to uredbo obsega vse naloge, ki so potrebne za delovanje sistema Eurodac 24 ur na dan in 7 dni na teden, zlasti vzdrževalna dela in tehnični razvoj, ki so potrebni za zagotovitev zadovoljive operativne kakovosti delovanja sistema, zlasti glede časa, potrebnega za poizvedovanje v centralnem sistemu. Pripravita se načrt in sistem neprekinjenega delovanja, pri čemer se upoštevajo potrebe po vzdrževanju in nepredvidene prekinitve delovanja sistema, vključno z vplivom ukrepov za neprekinjeno delovanje na varstvo podatkov in varnost.

Agencija v sodelovanju z državami članicami zagotovi, da se za centralni sistem vedno uporabljajo najboljše razpoložljive in najvarnejše tehnologije in tehnike, ki so predmet analize stroškov in koristi.

2. Agencija je odgovorna za naslednje naloge v zvezi s komunikacijsko infrastrukturo:

- (a) nadzor;
  - (b) varnost;
  - (c) usklajevanje odnosov med državami članicami in ponudnikom.
3. Komisija je odgovorna za vse naloge v zvezi s komunikacijsko infrastrukturo, ki niso naloge iz odstavka 2, zlasti za:

- (a) izvrševanje proračuna;
- (b) nabavo in posodabljanje;
- (c) pogodbeno vprašanja.

4. Brez poseganja v člen 17 Kadrovskih predpisov Agencija za vse svoje osebe, ki dela s podatki sistema Eurodac, uporablja ustrezna pravila glede poklicne molčečnosti ali druge enakovredne dolžnosti glede zaupnosti. Ta obveza velja tudi po tem, ko tako osebe zapusti urad ali prekine delovno razmerje, ali po zaključku njihovih dolžnosti.

Člen 5

Imenovani organi držav članic za namene kazenskega pregona

1. Za namene iz člena 1(2) države članice imenujejo organe, ki so pooblašteni, da zahtevajo primerjave podatkov iz sistema Eurodac v skladu s to uredbo. Imenovani organi so organi držav članic, odgovorni za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. Imenovani organi ne vključujejo agencij ali enot, ki so odgovorne izključno za obveščevalno dejavnost v zvezi z državno varnostjo.

2. Vsaka država članica vodi evidenco imenovanih organov.

3. Vsaka država članica vodi evidenco operativnih enot, ki so v okviru imenovanih organov pooblašcene, da zahtevajo primerjave s podatki iz sistema Eurodac prek nacionalne dostopne točke.

Člen 6

Organi držav članic, pristojni za preverjanje za namene kazenskega pregona

1. Vsaka država članica za namene iz člena 1(2) imenuje nacionalni organ ali enoto takega organa, da deluje kot organ, pristojen za preverjanje. Organ, pristojen za preverjanje, je organ države članice, odgovoren za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj.

Imenovani organ in organ, pristojen za preverjanje, sta lahko dela iste organizacije, če je to dovoljeno v okviru nacionalnega prava, vendar organ, pristojen za preverjanje, pri opravljanju nalog v okviru te uredbe deluje neodvisno. Organ, pristojen za preverjanje, je ločen od operativnih enot iz člena 5(3) in od njih ne sprejema navodil v zvezi z izidom preverjanja.

Države članice lahko v okviru izpolnjevanja svojih ustavnih ali zakonskih zahtev imenujejo več organov, pristojnih za preverjanje, ki odražajo njihov organizacijski in administrativni ustroj.

2. Organ, pristojen za preverjanje, zagotovi, da so izpolnjeni pogoji, v skladu s katerimi se zahtevajo primerjave prstnih odtisov s podatki iz sistema Eurodac.

Le ustrezno pooblaščen osebje organa, pristojnega za preverjanje, ima pooblastila, da sprejme in posreduje zahtevo za dostop do sistema Eurodac v skladu s členom 19.

Le organ, pristojen za preverjanje, je pooblaščen za posredovanje zahtev za primerjavo prstnih odtisov nacionalni dostopni točki.

Člen 7

Europol

1. Europol za namene iz člena 1(2) imenuje posebno enoto, ki jo sestavljajo ustrezno pooblaščen uradniki Europola, da deluje kot organ, pristojen za preverjanje, ki pri opravljanju nalog v okviru te uredbe deluje neodvisno od imenovanega organa iz odstavka 2 tega člena in od imenovanega organa ne sprejema navodil v zvezi z izidom preverjanja. Ta enota zagotovi, da so izpolnjeni pogoji, v skladu s katerimi se zahtevajo primerjave prstnih odtisov s podatki iz sistema Eurodac. Europol v soglasju s katero koli državo članico imenuje nacionalno dostopno točko te države članice, prek katere se centralnemu sistemu sporočijo zahteve za primerjavo podatkov o prstnih odtisih.

2. Za namene iz člena 1(2) Europol imenuje operativno enoto, ki je pooblaščen, da zahteva primerjave s podatki iz sistema Eurodac prek nacionalne dostopne točke. Imenovani organ je operativna enota Europola, ki je pristojna za zbiranje, shranjevanje, obdelovanje, analiziranje in izmenjavo informacij v podporo in za krepitev ukrepov držav članic pri preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj, za katere je pristojen Europol.

Člen 8

Statistika

1. Agencija vsako četrletje pripravi statistični prikaz dela centralnega sistema, iz katerega je razvidno zlasti:

- (a) število posredovanih nizov podatkov o osebah iz členov 9(1), 14(1) in 17(1);
- (b) število zadetkov za prošilce za mednarodno zaščito, ki so vložili prošnjo za mednarodno zaščito v drugi državi članici;
- (c) število zadetkov za osebe iz člena 14(1), ki so naknadno vložile prošnjo za mednarodno zaščito;

- (d) število zadetkov za osebe iz člena 17(1), ki so predhodno vložile prošnjo za mednarodno zaščito v drugi državi članici;
- (e) število podatkov o prstnih odtisih, za katere je moral centralni sistem več kot enkrat zaprositi državo članico izvora, ker so bili prvotno posredovani podatki o prstnih odtisih neprimerni za primerjavo z računalniško podprtim sistemom za prepoznavanje prstnih odtisov;
- (f) število nizov podatkov, označenih, odznanjenih, blokiranih in deblokiranih v skladu s členom 18(1) in (3);
- (g) število zadetkov za osebe iz člena 18(1), za katere so bili ugotovljeni zadetki iz točk (b) in (d) tega člena;
- (h) število zahtev in zadetkov iz člena 20(1);
- (i) število zahtev in zadetkov iz člena 21(1).

2. Konec vsakega leta se pripravijo statistični podatki v obliki zbirke četrtletnih statističnih prikazov za zadevno leto, vključno z navedbo števila oseb, za katere je bil ugotovljen zadetek iz odstavka 1(b), (c) in (d). Statistika vsebuje prerez podatkov za vsako državo članico. Rezultati se objavijo.

POGLAVJE II

PROSILCI ZA MEDNARODNO ZAŠČITO

Člen 9

Zbiranje, posredovanje in primerjava prstnih odtisov

1. Vsaka država članica nemudoma vzame prstne odtise vseh prstov vsakemu prosilcu za mednarodno zaščito, ki je star vsaj 14 let, ter jih čim hitreje in najpozneje 72 ur od vložitve njegove prošnje za mednarodno zaščito, kot je opredeljeno v členu 20(2) Uredbe (EU) št. 604/2013 posreduje centralnemu sistemu skupaj s podatki iz člena 11(b) do (g) te uredbe.

Če države članice ne spoštujejo roka 72 ur, jih to ne odveže obveznosti, da odvzamejo prstne odtise in jih posredujejo centralnemu sistemu. Kadar so prstne konice v takem stanju, da ni mogoče odvzeti prstnih odtisov take kakovosti, da bi bila mogoča ustrezna primerjava iz člena 25, država članica izvora ponovno odvzame prstne odtise prosilca in jih čim prej ponovno pošlje, najpozneje pa 48 ur po tem, ko jih je uspešno odvzela.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 in kadar ni mogoče odvzeti prstnih odtisov prosilca za mednarodno zaščito zaradi ukrepov, sprejetih za zagotovitev njegovega zdravja ali zaščito javnega

zdravja, države članice odvzamejo in pošljejo take prstne odtise čim prej, najpozneje pa 48 ur po tem, ko ti zdravstveni razlogi ne obstajajo več.

Države članice lahko v primeru hudih tehničnih težav 72-urni rok iz odstavka 1 podaljšajo za največ dodatnih 48 ur, da izvedejo svoj nacionalni načrt neprekinjenega delovanja.

3. Podatki o prstnih odtisih v smislu člena 11(a), ki jih posreduje katera koli država članica, razen tistih, ki se posredujejo v skladu s členom 10(b), se samodejno primerjajo s podatki o prstnih odtisih, ki so jih posredovale druge države članice in so že shranjeni v centralnem sistemu.

4. Centralni sistem na predlog države članice zagotovi, da primerjava iz odstavka 3 poleg podatkov iz drugih držav članic zajame tudi podatke o prstnih odtisih, ki jih je ta država članica posredovala že prej.

5. Centralni sistem samodejno posreduje zadetek ali negativen rezultat primerjave državi članici izvora. Kadar zadetek obstaja, posreduje za vse podatkovne nize, ki so z njim povezani, podatke iz člena 11(a) do (k), skupaj z oznacbo iz člena 18(1), kadar je primerno.

Člen 10

Informacije o statusu posameznika, na katerega se nanašajo podatki

V centralni sistem se pošljejo naslednje informacije, da se shranijo v skladu s členom 12 za namene posredovanja v skladu s členom 9(5):

- (a) kadar prosilec za mednarodno zaščito ali druga oseba iz člena 18(1)(d) Uredbe (EU) št. 604/2013 prispe v odgovorno državo članico po predaji v skladu z odločitvijo o ugoditvi zahtevi za ponoven sprejem iz člena 25 navedene uredbe, odgovorna država članica posodobi svoj podatkovni niz o zadevni osebi, zapisan v skladu s členom 11 te uredbe, tako da doda datum njenega prihoda;
- (b) kadar prosilec za mednarodno zaščito prispe v odgovorno državo članico po predaji v skladu z odločitvijo o ugoditvi zahtevi za sprejem v skladu s členom 22 Uredbe (EU) št. 604/2013, odgovorna država članica pošlje podatkovni niz o zadevni osebi, zapisan v skladu s členom 11 te uredbe, vključno z datumom njenega prihoda;

- (c) takoj, ko država članica izvora ugotovi, da je zadevna oseba, o kateri so bili zapisani podatki v sistemu Eurodac v skladu s členom 11 te uredbe, zapustila ozemlje držav članic, posodobi svoj podatkovni niz o zadevni osebi, zapisan v skladu s členom 11 te uredbe, tako da doda datum, ko je oseba zapustila ozemlje, da se omogoči lažja uporaba členov 19(2) in 20(5) Uredbe (EU) št. 604/2013;
- (d) takoj, ko država članica izvora zagotovi, da je zadevna oseba, o kateri so bili zapisani podatki v sistemu Eurodac v skladu s členom 11 te uredbe, zapustila ozemlje držav članic v skladu z odločitvijo o vrnitvi ali odstranitvenim nalogom, ki ga je izdala po umiku ali zavrnitvi prošnje za mednarodno zaščito, kot je določeno v členu 19(3) Uredbe (EU) št. 604/2013, posodobi svoj podatkovni niz o zadevni osebi, zapisan v skladu s členom 11 te uredbe, tako da doda datum, ko je bila oseba odstranjena z ozemlja ali ga je sama zapustila;
- (e) država članica, ki prevzame odgovornost v skladu s členom 17(1) Uredbe (EU) št. 604/2013 posodobi svoj podatkovni niz o prosilcu za mednarodno zaščito, zapisan v skladu s členom 11 te uredbe, tako da doda datum, ko je bila sprejeta odločitev za obravnavo prošnje.

Člen 11

Zapis podatkov

V centralnem sistemu se zapišejo le naslednji podatki:

- (a) podatki o prstnih odtisih;
- (b) država članica izvora, kraj in datum vložitve prošnje za mednarodno zaščito; v primerih iz člena 10(b) kot datum vložitve prošnje velja datum, ki ga vnese država članica, ki je predala prosilca;
- (c) spol;
- (d) sklicna številka, ki jo je uporabila država članica izvora;
- (e) datum odvzema prstnih odtisov;
- (f) datum prenosa podatkov centralni sistem;
- (g) identifikacijska številka operaterja;
- (h) kadar je primerno v skladu s členom 10(a) ali (b), datum prihoda zadevne osebe po uspešni predaji;

- (i) kadar je primerno v skladu s členom 10(c), datum, ko je zadevna oseba zapustila ozemlje držav članic;
- (j) kadar je primerno v skladu s členom 10(d), datum, ko je zadevna oseba zapustila ozemlje držav članic ali je bila z njega odstranjena;
- (k) kadar je primerno v skladu s členom 10(e), datum, ko je bila sprejeta odločitev za obravnavo prošnje.

Člen 12

Shranjevanje podatkov

1. Vsak podatkovni niz, kot je naveden v členu 11, se hrani v centralnem sistemu deset let od datuma odvzema prstnih odtisov.
2. Ob izteku obdobja iz odstavka 1 se podatki samodejno izbrišejo iz centralnega sistema.

Člen 13

Predčasen izbris podatkov

1. Podatki o osebi, ki je pridobila državljanstvo katere koli od držav članic pred iztekom obdobja iz člena 12(1), se izbrišejo iz centralnega sistema v skladu s členom 27(4) takoj, ko se država članica izvora seznanila s tem, da je zadevna oseba pridobila tako državljanstvo.
2. Centralni sistem vse države članice izvora čim prej, najkasneje pa po 72 urah, obvesti o izbrisu podatkov v skladu z odstavkom 1, ki ga opravi druga država članica izvora, če se pojavi zadetek v zvezi s podatki, ki so jih posredovale glede oseb iz člena 9(1) ali 14(1).

POGLAVJE III

DRŽAVLJANI TRETJIH DRŽAV ALI OSEBE BREZ DRŽAVLJANSTVA, PRIJETE ZARADI NEZAKONITEGA PREHODA ZUNANJE MEJE

Člen 14

Zbiranje in posredovanje podatkov o prstnih odtisih

1. Vsaka država članica nemudoma odvzame prstne odtise vseh prstov vsakemu državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki je dopolnila vsaj 14 let, ki so jo pristojni nadzorni organi prijeli zaradi nezakonitega prehoda meje te države članice po kopnem, morju ali zraku, ko je prišla iz tretje države, in ki je niso poslali nazaj, ali ki ostaja fizično prisotna na ozemlju držav članic in ni priprta, zaprta ali pridržana celo obdobje med prijeto in odstranitvijo na podlagi odločitve, da se jo pošlje nazaj.

2. Zadevna država članica čim prej in najpozneje v 72 urah po datumu prijeteja posreduje v centralni sistem naslednje podatke v zvezi z vsakim državljanom tretje države ali osebo brez državljanstva iz odstavka 1, ki je niso poslali nazaj:

- (a) podatke o prstnih odtisih;
- (b) navedbo države članice izvora, kraja in datuma prijeteja;
- (c) spol;
- (d) sklicno številko, ki jo je uporabila država članica izvora;
- (e) datum odvzema prstnih odtisov;
- (f) datum posredovanja podatkov centralni sistem;
- (g) identifikacijsko številko operaterja.

3. Podatki, navedeni v odstavku 2 o osebah, prijetejih kot je opisano v odstavku 1, ki ostanejo fizično prisotne na ozemlju držav članic, vendar so po prijeteju priprte, zaprte ali pridržane za obdobje, ki presega 72 ur, se z odstopanjem od odstavka 2 posredujejo pred izpustitvijo teh oseb iz pripora, zapora ali pridržanja.

4. Če države članice ne spoštujejo 72-urnega roka iz odstavka 2 tega člena, jih to ne odveže obveznosti, da odvzamejo prstne odtise in jih posredujejo v centralni sistem. Kadar so prstne konice v takem stanju, da ni mogoče odvzeti prstnih odtisov take kakovosti, da bi bila mogoča ustrezna primerjava iz člena 25, država članica izvora ponovno odvzame prstne odtise oseb, prijetejih kot je opisano v odstavku 1 tega člena in jih čim prej ponovno pošlje, najpozneje pa 48 ur po tem, ko jih je uspešno odvzela.

5. Z odstopanjem od odstavka 1 in kadar ni mogoče odvzeti prstnih odtisov prijete osebe zaradi ukrepov, sprejetih za zagotovitev njenega zdravja ali zaščito javnega zdravja, odvzamejo in pošljejo take prstne odtise takoj, ko je mogoče, najpozneje pa 48 ur po tem, ko ti zdravstveni razlogi ne obstajajo več.

Države članice lahko v primeru hudih tehničnih težav 72-urni rok iz odstavka 2 podaljšajo za največ dodatnih 48 ur, da izvedejo svoje nacionalne načrte neprekinjenega delovanja.

Člen 15

Zapis podatkov

1. Podatki iz člena 14(2) se zapišejo v centralni sistem.

Brez poseganja v člen 8 se podatki, posredovani v centralni sistem v skladu s členom 14(2), zapišejo izključno za namene primerjave s podatki o prosilcih za mednarodno zaščito, naknadno posredovanimi v centralni sistem, in za namene iz člena 1(2).

Centralni sistem ne primerja podatkov, ki so mu bili posredovani v skladu s členom 14(2), s kakršnimi koli podatki, ki so bili v centralni sistem zapisani že prej ali s podatki, ki so bili naknadno posredovani v centralni sistem v skladu s členom 14(2).

2. Pri primerjanju podatkov o prosilcih za mednarodno zaščito, naknadno posredovanih v centralni sistem, s podatki iz odstavka 1 se uporabljajo postopki, določeni v členu 9(3) in (5) ter členu 25(4).

Člen 16

Shranjevanje podatkov

1. Vsak podatkovni niz v zvezi z državljanom tretje države ali osebo brez državljanstva iz člena 14(1) se hrani v centralnem sistemu 18 mesecev od datuma odvzema njegovih prstnih odtisov. Ob izteku tega obdobja se taki podatki v centralnem sistemu samodejno izbrišejo.

2. Podatki v zvezi z državljanom tretje države ali osebo brez državljanstva iz člena 14(1) se pred iztekom 18-mesečnega obdobja iz odstavka 1 tega člena, izbrišejo iz centralnega sistema v skladu s členom 28(3) takoj, ko se država članica izvora seznaní z eno od naslednjih okoliščin:

- (a) državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva je bil izdan dokument za prebivanje;
- (b) državljan tretje države ali oseba brez državljanstva je zapustila ozemlje držav članic;

(c) državljan tretje države ali oseba brez državljanstva je pridobila državljanstvo katere koli države članice.

3. Centralni sistem čim prej in najpozneje v 72 urah, obvesti vse države članice izvora o izbrisu podatkov zaradi razlogov, določenih v odstavku 2(a) ali (b) tega člena, ki ga opravi druga država članica izvora, pri kateri se je pojavil zadetek v zvezi s podatki, ki so jih posredovale glede oseb iz člena 14(1).

4. Centralni sistem čim prej in najpozneje v 72 urah, obvesti vse države članice izvora o izbrisu podatkov zaradi razlogov, določenih v odstavku 2(c) tega člena, ki ga opravi druga država članica izvora, pri kateri se je pojavil zadetek v zvezi s podatki, ki so jih posredovale glede oseb iz člena 9(1) ali 14(1).

POGLAVJE IV

DRŽAVLJANI TRETJIH DRŽAV ALI OSEBE BREZ DRŽAVLJANSTVA, KI NEZAKONITO BIVAJO V DRŽAVI ČLANICI

Člen 17

Primerjava podatkov o prstnih odtisih

1. Država članica lahko z namenom, da bi preverila, ali je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki so jo odkrili, da nezakonito biva na ozemlju te države članice, predhodno vložila prošnjo za mednarodno zaščito v drugi državi članici, posreduje v centralni sistem kakršne koli podatke v zvezi s prstnimi odtisi, ki se lahko odzamejo kateremu koli takšnemu državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki je dopolnila vsaj 14 let, skupaj s sklicno številko, ki jo ta država članica uporablja.

Praviloma obstajajo razlogi za preverjanje, ali je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva predhodno vložila prošnjo za mednarodno zaščito v drugi državi članici, kadar:

(a) državljan tretje države ali oseba brez državljanstva izjavi, da je vložila prošnjo za mednarodno zaščito, vendar ne pove, v kateri državi članici je prošnjo vložila;

(b) državljan tretje države ali oseba brez državljanstva ne zahteva mednarodne zaščite, vendar nasprotuje temu, da bi jo vrnil v njeno državo izvora, ker trdi, da bi bila tam v nevarnosti; ali

(c) državljan tretje države ali oseba brez državljanstva poskuša kako drugače preprečiti, da bi jo odstranili, z zavračanjem sodelovanja pri ugotavljanju njene istovetnosti, zlasti s tem, da ne pokaže svojih osebnih dokumentov ali pokaže ponarejene.

2. Kadar države članice sodelujejo pri postopku iz odstavka 1, posredujejo v centralni sistem podatke o prstnih odtisih vseh prstov ali vsaj kazalcev, če ti manjkajo, pa odtise vseh drugih prstov državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, iz odstavka 1.

3. Podatki o prstnih odtisih državljana tretje države ali osebe brez državljanstva iz odstavka 1 se posredujejo v centralni sistem izključno za namen primerjave s podatki o prstnih odtisih prosilcev za mednarodno zaščito, ki so jih posredovale druge države članice in so že zapisani v centralnem sistemu.

Podatki o prstnih odtisih takšnega državljana tretje države ali osebe brez državljanstva se ne zapišejo v centralnem sistemu niti se ne primerjajo s podatki, posredovanimi v centralni sistem v skladu s členom 14(2).

4. Ko so rezultati primerjave podatkov o prstnih odtisih posredovani državi članici izvora, se zapis o iskanju shrani v centralnem sistemu le za namene iz člena 28. Države članice ali centralni sistem ne smejo shraniti nobenega drugega zapisa o iskanju za druge namene.

5. Pri primerjanju podatkov o prstnih odtisih, posredovanih v skladu s tem členom, s podatki o prstnih odtisih prosilcev za mednarodno zaščito, ki so jih posredovale druge države članice in so že shranjeni v centralnem sistemu, se uporabljajo postopki, določeni v členu 9(3) in (5) ter členu 25(4).

POGLAVJE V

UPRAVIČENCI DO MEDNARODNE ZAŠČITE

Člen 18

Označevanje podatkov

1. Za namene iz člena 1(1) država članica izvora, ki je odobrila mednarodno zaščito prosilcu za mednarodno zaščito, v zvezi s katerim so bili podatki v skladu s členom 11 predhodno zapisani v centralnem sistemu, označi zadevne podatke v skladu z zahtevami za elektronsko komunikacijo s centralnim sistemom, ki jih določi Agencija. Ta označba se shrani v centralnem sistemu v skladu s členom 12 za namene posredovanja na podlagi člena 9(5). Centralni sistem obvesti vse države članice izvora o označevanju podatkov, ki ga opravi druga država članica izvora, kadar se je pojavil zadetek v zvezi s podatki, posredovanimi glede oseb iz člena 9(1) ali 14(1). Države članice izvora prav tako označijo povezane podatkovne nize.

2. Podatki o upravičencih do mednarodne zaščite, ki se hranijo v centralnem sistemu in so označeni v skladu z odstavkom 1 tega člena, so dani na voljo za primerjavo za namene iz člena 1(2), in sicer za obdobje treh let po datumu, ko je bila posamezniku, na katerega se osebni podatki nanašajo, odobrena mednarodna zaščita.

Centralni sistem v primeru zadetka za vse podatkovne nize, ki so z njim povezani, posreduje podatke iz člena 11(a) do (k). Označbe iz odstavka 1 tega člena centralni sistem ne posreduje. Po preteku obdobja treh let centralni sistem samodejno blokira posredovanje takih podatkov, če je bila podana zahteva za primerjavo za namene iz člena 1(2), medtem ko te podatke do izbrisa pusti na voljo za primerjavo za namene iz člena 1(1). Blokiranih podatkov se ne posreduje, v primeru zadetka pa centralni sistem pošlje državi članici, ki je podatke zahtevala, negativen rezultat.

3. Država članica izvora odznači ali odblokira podatke v zvezi z državljanom tretje države ali osebo brez državljanstva, katere podatki so bili predhodno označeni ali blokirani v skladu z odstavkoma 1 in 2 tega člena, če je njen status preklican, se izteče ali se podaljšanje statusa zavrne na podlagi člena 14 ali 19 Direktive 2011/95/EU.

POGLAVJE VI

POSTOPEK ZA PRIMERJAVO IN POSREDOVANJE PODATKOV ZA NAMENE KAZENSKEGA PREGONA

Člen 19

Postopek za primerjavo podatkov o prstnih odtisih s podatki iz sistema Eurodac

1. Za namene iz člena 1(2) lahko imenovani organi iz členov 5(1) in 7(2) organu, pristojnemu za preverjanje, predložijo, skupaj s sklicno številko, ki jo ti uporabljajo, obrazloženo elektronsko zahtevo iz člena 20(1) za primerjavo podatkov o prstnih odtisih, ki se centralnemu sistemu posreduje prek nacionalne dostopne točke. Organ, pristojen za preverjanje, po prejemu take zahteve preveri, ali so izpolnjeni vsi pogoji za zahtevanje primerjave iz člena 20 ali 21, če je primerno.

2. Kadar so izpolnjeni vsi pogoji za zahtevanje primerjave iz člena 20 ali 21, organ, pristojen za preverjanje, posreduje zahtevo za primerjavo nacionalni dostopni točki, ki jo obdela v centralnem sistemu v skladu s členom 9(3) in (5), da jo primerja s podatki, posredovanimi v centralni sistem v skladu s členoma 9(1) in 14(2).

3. V izjemno nujnih primerih, kadar je treba preprečiti neposredno nevarnost, povezano s terorističnim dejanjem ali drugim hudim kaznivim dejanjem, lahko organ, pristojen za preverjanje,

podatke o prstnih odtisih posreduje nacionalni dostopni točki za primerjavo, takoj potem ko imenovani organ prejme zahtevo, ter šele naknadno preveri, ali so izpolnjeni vsi pogoji za zahtevanje primerjave iz člena 20 ali člena 21, vključno s tem, ali je dejansko šlo za izjemno nujen primer. Naknadno preverjanje se izvede brez nepotrebne odlašanja po obdelavi zahteve.

4. Kadar se na podlagi naknadnega preverjanja ugotovi, da dostop do podatkov iz sistema Eurodac ni bil upravičen, vsi organi, ki so imeli dostop do takih podatkov, poslanih iz sistema Eurodac, te informacije izbrišejo, o takem izbrisu pa obvestijo organ, pristojen za preverjanje.

Člen 20

Pogoji za dostop imenovanih organov do sistema Eurodac

1. Za namene iz člena 1(2) lahko imenovani organi v okviru svojih pristojnosti predložijo obrazloženo elektronsko zahtevo za primerjavo podatkov o prstnih odtisih s podatki, shranjenimi v centralnem sistemu le, če primerjava s sledečimi podatkovnimi zbirkami ni pripeljala do ugotovitve identitete posameznika, na katerega se nanašajo podatki:

— nacionalnimi podatkovnimi zbirkami prstnih odtisov;

— sistemi za avtomatsko identifikacijo prstnih odtisov vseh drugih držav članic v okviru Sklepa 2008/615/PNZ, kadar je primerjava tehnično na voljo, razen če obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da primerjava s takimi sistemi ne bo pripeljala do ugotovitve identitete posameznika, na katerega se nanašajo podatki. Takih utemeljenih razlogov so vključeni v obrazloženo elektronsko zahtevo za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jo imenovani organ pošlje organu, pristojnemu za preverjanje, in

— Vizumskim informacijskim sistemom, če so izpolnjeni pogoji iz Sklepa 2008/633/PNZ za takšno primerjavo;

in če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:

(a) primerjava je potrebna za namen preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj, kar pomeni, da obstaja prevladujoča skrb za javno varnost, zaradi katere je iskanje v zbirki podatkov sorazmerno;

(b) primerjava je potrebna v določeni zadevi (t.j. ne opravijo se sistematične primerjave); ter

(c) obstajajo utemeljeni razlogi za sklepanje, da bi primerjava znatno pripomogla k preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju katerega koli zadevnega kaznivega dejanja. Taki utemeljeni razlogi obstajajo zlasti, kadar obstaja utemeljen sum, da osumljenec, storilec ali žrtev terorističnega dejanja ali drugega kaznivega dejanja spada v eno od kategorij, na katere se nanaša ta uredba.

2. Zahteve za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac so omejene na iskanje podatkov o prstnih odtisih.

Člen 21

Pogoji za dostop Europol do sistema Eurodac

1. Za namene iz člena 1(2) lahko imenovani organ Europol predloži obrazloženo elektronsko zahtevo za primerjavo podatkov o prstnih odtisih s podatki, shranjenimi v centralnem sistemu, in sicer v okviru pooblastil Europol ter po potrebi za izpolnjevanje njegovih nalog le, če primerjava s podatki o prstnih odtisih, shranjenimi v vseh sistemih za obdelavo informacij, do katerih ima Europol možnost dostopa s tehničnega in pravnega vidika, ni pripeljala do ugotovitve identitete posameznika, na katerega se nanašajo podatki, in kadar so kumulativno izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) je primerjava potrebna za podporo in krepitev ukrepov držav članic pri preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj v okviru pooblastil Europol, kar pomeni, da obstaja prevladujoča skrb za javno varnost, zaradi katere je iskanje v zbirki podatkov sorazmerno;

(b) je primerjava potrebna v določeni zadevi (t.j. da se ne opravijo sistematične primerjave); ter

(c) obstajajo utemeljeni razlogi za sklepanje, da bi primerjava znatno pripomogla k preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju katerega koli zadevnega kaznivega dejanja. Taki utemeljeni razlogi obstajajo zlasti, kadar obstaja utemeljen sum, da osumljenec, storilec ali žrtev terorističnega dejanja ali drugega hudega kaznivega dejanja spada v eno od kategorij, ki jih zajema ta uredba.

2. Zahteve za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac so omejene na primerjavo podatkov o prstnih odtisih.

3. Obdelavo informacij, ki jih Europol pridobi s primerjavo podatkov iz sistema Eurodac, mora odobriti država članica. Taka odobritev se pridobi prek nacionalne enote Europol za zadevni državni članici.

Člen 22

Obveščanje med imenovanimi organi, organi, pristojnimi za preverjanje, in nacionalnimi dostopnimi točkami

1. Brez poseganja v člen 26 je vsakršno obveščanje med imenovanimi organi, organi, pristojnimi za preverjanje, in nacionalnimi dostopnimi točkami varno in poteka po elektronski poti.

2. Za namene iz člena 1(2) države članice digitalno obdelajo prstne odtise in jih posredujejo v podatkovni format iz Priloge I, s čimer zagotovijo, da se lahko primerjava opravi z računalniško podprtim sistemom za prepoznavanje prstnih odtisov.

POGLAVJE VII

OBDELAVA PODATKOV, VARSTVO PODATKOV IN ODGOVORNOST

Člen 23

Odgovornost za obdelavo podatkov

1. Država članica izvora je odgovorna za zagotavljanje:

(a) zakonitosti odvzema prstnih odtisov;

(b) zakonitosti posredovanja podatkov o prstnih odtisih in drugih podatkov iz člena 11, člena 14(2) in člena 17(2) v centralni sistem;

(c) pravilnosti in posodobljenosti podatkov, posredovanih v centralni sistem;

(d) zakonitosti zapisa, shranjevanja, popravljanja in izbrisa podatkov v centralnem sistemu, ne da bi to posegalo v odgovornosti Agencije;

(e) zakonitosti obdelave rezultatov, pridobljenih s primerjanjem podatkov o prstnih odtisih, ki jih posreduje centralni sistem.

2. V skladu s členom 34 država članica izvora zagotavlja varnost podatkov iz odstavka 1 pred in med posredovanjem v centralni sistem, pa tudi varnost podatkov, ki jih prejme iz centralnega sistema.

3. Država članica izvora je odgovorna za dokončno identifikacijo podatkov v skladu s členom 25(4).

4. Agencija zagotavlja, da je upravljanje centralnega sistema v skladu z določbami te uredbe. Agencija zlasti:

- (a) sprejema ukrepe, s katerimi zagotovi, da osebe, ki delajo s centralnim sistemom, obdelujejo v tem sistemu zapisane podatke zgolj v skladu z nameni sistema Eurodac iz člena 1;
- (b) sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev varnosti centralnega sistema v skladu s členom 34;
- (c) zagotavlja, da imajo dostop do centralnega sistema samo osebe, ki so pooblaščenice za delo s centralnim sistemom, ne da bi to posegalo v pooblastila Evropskega nadzornika za varstvo podatkov.

Agencija obvesti Evropski parlament, Svet in Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o ukrepih, ki jih sprejme v skladu s prvim pododstavkom.

Člen 24

Posredovanje

1. Prstni odtisi se digitalno obdelajo in posredujejo v podatkovnem formatu iz Priloge I. Agencija določi tehnične zahteve za posredovanje podatkovnega formata iz držav članic do centralnega sistema in obratno, če je to potrebno za učinkovito delovanje centralnega sistema. Agencija zagotovi, da se lahko podatki o prstnih odtisih, ki jih posredujejo države članice, primerjajo z računalniško podprtim sistemom za prepoznavanje prstnih odtisov.

2. Države članice podatke iz člena 11, člena 14(2) in člena 17(2) posredujejo v elektronski obliki. Podatki iz člena 11 in člena 14(2) se samodejno zapišejo v centralnem sistemu. Agencija določi tehnične zahteve za zagotavljanje pravilnega elektronskega posredovanja podatkov iz držav članic v centralni sistem in obratno, če je to potrebno za učinkovito delovanje centralnega sistema.

3. Sklicna številka iz členov 11(d), 14(2)(d), 17(1) in 19(1) omogoča, da se lahko podatki nedvoumno povežejo z določeno osebo in državo članico, ki posreduje podatke. Poleg tega je iz nje mogoče tudi ugotoviti, ali se taki podatki nanašajo na osebo iz člena 9(1), 14(1) ali 17(1).

4. Sklicna številka se začne z identifikacijsko črko ali črkami, iz katerih je v skladu z normativom iz Priloge I mogoče razbrati državo članico, ki posreduje podatke. Za identifikacijsko črko ali črkami se opredeli kategorija osebe ali zahteve. „1“ se nanaša na podatke v zvezi z osebami iz člena 9(1), „2“ na osebe iz člena 14(1), „3“ na osebe iz člena 17(1), „4“ na zahteve iz člena 20, „5“ na zahteve iz člena 21 in „9“ na zahteve iz člena 29.

5. Agencija določi tehnične postopke za države članice, da se centralnemu sistemu zagotovi prejetje nedvoumnih podatkov iz držav članic.

6. Centralni sistem potrdi prejem posredovanih podatkov, takoj ko je to mogoče. V ta namen Agencija določi vse potrebne tehnične zahteve, da zagotovi, da države članice prejmejo potrdilo o prejemu, če ga zahtevajo.

Člen 25

Izvajanje primerjav in posredovanje rezultatov

1. Države članice zagotovijo, da so posredovani podatki o prstnih odtisih ustrezne kakovosti za primerjavo z računalniško podprtim sistemom za prepoznavanje prstnih odtisov. Agencija opredeli, kaj je ustrezna kakovost posredovanih podatkov o prstnih odtisih, kolikor je potrebno, da zagotovi, da so rezultati primerjave v centralnem sistemu izredno natančni. Centralni sistem takoj, ko je mogoče, preveri kakovost posredovanih podatkov o prstnih odtisih. Če podatkov o prstnih odtisih ni mogoče primerjati z računalniško podprtim sistemom za prepoznavanje prstnih odtisov, centralni sistem obvesti zadevno državo članico. Ta država članica nato posreduje podatke o prstnih odtisih ustrezne kakovosti, pri čemer uporabi enako sklicno številko prejšnjega niza podatkov o prstnih odtisih.

2. Centralni sistem izvaja primerjave po vrsti, kot so prispele zahteve. Na vsako zahtevo se odzove v 24 urah. Država članica lahko iz razlogov, povezanih z nacionalnim pravom, zahteva, da se opravijo posebno urgentne primerjave v eni uri. Kadar takih rokov ni mogoče upoštevati zaradi okoliščin, ki so izven odgovornosti Agencije, centralni sistem zahtevke obdela kot prednostni takoj, ko navedene okoliščine ne obstajajo več. Agencija v takšnih primerih, kolikor je to potrebno za učinkovito delovanje centralnega sistema, določi merila za zagotavljanje prednosti pri obdelavi zahtevkov.

3. Agencija določi operativne postopke za obdelavo prejetih podatkov in za posredovanje rezultatov primerjav, kolikor je to potrebno za učinkovito delovanje centralnega sistema.

4. Kot je opredeljeno v nacionalnih pravilih v državi članici prejema rezultate primerjave nemudoma preveri strokovnjak za prstne odtise, ki je posebej usposobljen za vrste primerjav prstnih odtisov iz te uredbe. Za namene iz člena 1(1) te uredbe dokončno identifikacijo opravi država članica izvora v sodelovanju z zadevno državo članico v skladu s členom 34 Uredbe(EU) št. 604/2013.

Informacije iz centralnega sistema o drugih podatkih, ki so se izkazali za nezanesljive, se izbrišejo takoj, ko se ugotovi njihova nezanesljivost.

5. Kadar dokončna identifikacija v skladu z odstavkom 4 pokaže, da rezultati primerjave iz centralnega sistema ne ustrezajo podatkom o prstnih odtisih, ki so bili poslani v primerjavo, države članice te rezultate primerjave nemudoma izbrišejo in o tem čim prej, najpozneje pa v treh delovnih dneh, obvestijo Komisijo in Agencijo.

Člen 26

Obveščanje med državami članicami in centralnim sistemom

Podatki se iz držav članic v centralni sistem in obratno posredujejo z uporabo komunikacijske infrastrukture. Agencija določi tehnične postopke, ki so potrebni za uporabo komunikacijske infrastrukture, kolikor je to potrebno za učinkovito delovanje centralnega sistema.

Člen 27

Dostop do podatkov, zapisanih v sistemu Eurodac ter njihovo popravljanje ali izbris

1. Država članica izvora ima dostop do podatkov, ki jih je posredovala in ki so zapisani v centralnem sistemu v skladu s to uredbo.

Nobena država članica ne sme opravljati iskanja po podatkih, ki jih je posredovala druga država članica, niti ne sme takšnih podatkov prejemati, razen tistih, ki so rezultat primerjave iz člena 9(5).

2. Dostop do podatkov, zapisanih v centralnem sistemu v skladu z odstavkom 1 tega člena imajo tisti organi držav članic, ki so jih za namene iz člena 1(1) imenovala posamezne države članice. S tem imenovanjem je natančno opredeljena enota, ki je odgovorna za izvajanje nalog v zvezi z uporabo te uredbe. Vsaka država članica nemudoma pošlje Komisiji in Agenciji seznam teh enot in kakršne koli spremembe tega seznama. Agencija posodobljeni konsolidirani seznam objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. V primeru sprememb tega seznama Agencija enkrat letno na spletu objavi posodobljen konsolidiran seznam.

3. Edino država članica izvora ima pravico s popravljanjem ali dopolnjevanjem spreminjati podatke, ki jih je posredovala v centralni sistem, ali jih izbrisati, ne da bi to vplivalo na izbris, ki se opravlja v skladu s členom 12(2) ali 16(1).

4. Če ima država članica ali Agencija razlog za domnevo, da so podatki, zapisani v centralnem sistemu, dejansko nepravilni, o tem čim prej obvesti državo članico izvora.

Če ima država članica razlog za domnevo, da so bili podatki zapisani v centralnem sistemu v nasprotju s to uredbo, o tem čim prej obvesti Agencijo, Komisijo in državo članico izvora. Država članica izvora preveri zadevne podatke in jih, če je potrebno, nemudoma spremeni ali izbriše.

5. Agencija ne posreduje niti ne daje na razpolago podatkov iz centralnega sistema organom katere koli tretje države. Ta prepoved ne velja za posredovanje teh podatkov tretjim državam, za katere se uporablja Uredba (EU) št. 604/2013

Člen 28

Vodenje evidentiranih zapisov

1. Agencija vodi evidentirane zapise vseh postopkov obdelave podatkov znotraj centralnega sistema. Ti evidentirani zapisi kažejo namen, datum in uro dostopanja do podatkov, podatke, ki so bili posredovani, podatke, ki so bili uporabljeni za poizvedbo, ter naziv enote, ki je vnesla ali pridobila podatke, in imena odgovornih oseb.

2. Evidentirane zapise iz odstavka 1 tega člena se sme uporabljati zgolj za podatkovno-varstveni nadzor nad dopustnostjo obdelave podatkov ter za zagotavljanje varnosti podatkov v skladu s členom 34. Evidentirani zapisi morajo biti zaščiteni z ustreznimi ukrepi proti nepooblaščenemu dostopu ter po enoletnem obdobju od izteka obdobja hranjenja iz člena 12(1) in člena 16(1) izbrisana, razen če je ne potrebujejo za postopke spremljanja, ki že potekajo.

3. Za namene iz člena 1(1) vsaka država članica v zvezi s svojim nacionalnim sistemom sprejme ukrepe, potrebne za doseganje ciljev iz odstavkov 1 in 2 tega člena. Hkrati vsaka država članica vodi evidentirane zapise o osebah, ki so pooblaščenice za vnos ali pridobivanje podatkov.

Člen 29

Pravice posameznika, na katerega se nanašajo podatki

1. Osebo, na katero se nanašajo členi 9(1), 14(1) ali 17(1), država članica izvora pisno in, kjer je to nujno, ustno, v jeziku, ki ga ta oseba razume ali za katerega se smiselno domneva, da ga ta oseba razume, obvesti o naslednjem:

- (a) identiteti upravljavca v smislu člena 2(d) Direktive 95/46/ES ter njegovega morebitnega namestnika;
- (b) namenu obdelave njenih podatkov v okviru sistema Eurodac, vključno z opisom ciljev Uredbe (EU) št. 604/2013 v skladu s členom 4 navedene uredbe in z obrazložitvijo dejstva, da lahko do sistema Eurodac dostopajo države članice in Europol za namene kazenskega pregona, pri čemer je obrazložitev podana v razumljivi obliki ter jasnem in preprostem jeziku;
- (c) prejemnikih podatkov;
- (d) obveznosti odvzema prstnih odtisov, kadar gre za osebo iz člena 9(1) ali 14(1);
- (e) pravici do dostopa do podatkov, ki se nanašajo nanjo, in pravici do zahteve, da se nepravilni podatki, ki se nanašajo nanjo, popravijo ali da se izbrišejo nezakonito obdelani podatki, ki se nanašajo nanjo, ter pravici do obveščanja o postopkih za uveljavljanje teh pravic, vključno s kontaktnimi podatki upravljavca in nacionalnih nadzornih organov iz člena 30(1).

2. Kadar gre za osebo, na katero se nanaša člen 9(1) ali 14(1), se ji informacije iz odstavka 1 tega člena zagotovijo v času odvzema njenih prstnih odtisov.

Kadar gre za osebo, na katero se nanaša člen 17(1), se ji informacije iz odstavka 1 tega člena zagotovijo najpozneje ob posredovanju njenih podatkov v centralni sistem. Ta obveznost ne velja, kadar se izkaže, da je takšno obveščanje nemogoče ali pa bi terjalo nesorazmeren napor.

Kadar je oseba, na katero se nanašajo členi 9(1), 14(1) in 17(1), mladoletnik, države članice zagotovijo informacije na način, ki ustreza starosti zadevne osebe.

3. V skladu s postopkom iz člena 44(2) Uredbe (EU) št. 604/2013 se pripravi skupna brošura, ki vsebuje vsaj informacije iz odstavka 1 tega člena in informacije iz člena 4(1) navedene uredbe.

Brošura je jasna in enostavna ter napisana v jeziku, ki ga zadevna oseba razume ali za katerega se smiselno domneva, da ga razume.

Brošura je pripravljena na tak način, da se državam članicam omogoči, da jo dopolnijo z dodatnimi informacijami, ki so za posamezno državo članico posebni. Te za posamezno državo članico posebne informacije vsebujejo vsaj informacije o pravicah posameznika, na katerega se nanašajo podatki, in možnostih pridobitve pomoči od nacionalnih nadzornih organov ter kontaktne podatke urada upravljavca in nacionalnih nadzornih organov.

4. Za namene iz člena 1(1) te uredbe lahko posamezniki, na katere se nanašajo podatki, v vsaki državi članici v skladu z zakoni in drugimi predpisi ter postopki te države uresničujejo pravice, ki so predvidene v členu 12 Direktive 95/46/ES.

Brez poseganja v obveznost zagotavljanja drugih informacij v skladu s členom 12(a) Direktive 95/46/ES, ima posameznik, na katerega se nanašajo podatki, pravico biti obveščen o tem, kateri podatki o njem so zapisani v centralnem sistemu ter katera država članica jih je posredovala v centralni sistem. Takšen dostop do podatkov lahko zagotovi samo država članica.

5. Za namene iz člena 1(1) lahko katera koli oseba v posamezni državi članici zahteva, da se dejansko nepravilni podatki popravijo ali nezakonito zapisani podatki zbrisejo. Popravi in izbriše jih brez neprimernega zavlačevanja država članica, ki je posredovala podatke, v skladu s svojimi zakoni in drugimi predpisi ter postopki.

6. Če se pravice do popravljanja in izbrisa uresničujejo v drugi državi članici, ne v tisti ali tistih, ki so posredovale podatke, za namene iz člena 1(1) organi tiste države članice vzpostavijo stik z organi zadevne države članice ali držav članic, ki so posredovale podatke, tako da lahko te preverijo pravilnost podatkov in zakonitost njihovega posredovanja in zapisa v centralnem sistemu.

7. Če se izkaže, da so podatki, zapisani v centralnem sistemu, dejansko nepravilni ali da so bili nezakonito zapisani, jih država članica, ki jih je posredovala, za namene iz člena 1(1) popravi ali izbriše v skladu s členom 27(3). Ta država članica posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, pisno in brez neprimernega zavlačevanja potrdi, da je ukrenila vse za popravilo ali izbris podatkov, ki se nanašajo nanj.

8. Če se država članica, ki je posredovala podatke, ne strinja, da so podatki v centralnem sistemu dejansko nepravilni ali da so bili zapisani nezakonito, za namene iz člena 1(1) posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, pisno in brez neprimernega zavlačevanja pojasni, zakaj ni pripravljena popraviti ali izbrisati podatkov.

Ta država članica posameznika, na katerega se nanašajo podatki, tudi obvesti o tem, kaj lahko ukrene, če tega pojasnila ne sprejema. To obvestilo vključuje informacijo o tem, kako vložiti tožbo ali – če je to primerno – pritožbo pri pristojnih organih ali sodiščih te države članice, ter o finančni ali drugi pomoči, ki je na razpolago v skladu z zakoni in drugimi predpisi ter postopki te države članice.

9. Vsaka zahteva iz odstavkov 4 in 5 vsebuje vse potrebne podatke za ugotavljanje istovetnosti posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, tudi prstne odtise. Ti podatki se uporabijo izključno zaradi uresničevanja pravic iz odstavkov 4 in 5 in se takoj po uporabi izbrišejo.

10. Pristojni organi držav članic s svojim dejavnim sodelovanjem prispevajo k takojšnji uveljavitvi pravic, določenih v odstavkih 5, 6 in 7.

11. Kadar koli oseba v skladu z odstavkom 4 zaprosi za podatke, ki se nanašajo nanjo, pristojni organ vodi pisno evidenco o takem zaprosilu in načinu, na katerega je bilo podano, in to evidenco nemudoma da na voljo nacionalnim nadzornim organom.

12. Za namene iz člena 1(1) te uredbe nacionalni nadzorni organ v vsaki državi članici posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, v skladu s členom 28(4) Direktive 95/46/ES na podlagi zahteve posameznika pomaga pri uresničevanju njegovih pravic.

13. Za namene iz člena 1(1) te uredbe nacionalni nadzorni organ države članice, ki je posredovala podatke, in nacionalni nadzorni organ države članice, v kateri se nahaja posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, temu posamezniku pomagata pri uresničevanju njegove pravice do popravljanja ali izbrisa podatkov, kadar sta za to naprošena, pa mu s tem v zvezi tudi svetujeta. Oba nacionalna nadzorna organa v ta namen sodelujeta med seboj. Prošnje za takšno pomoč so lahko naslovljene na nacionalni nadzorni organ države članice, v kateri se nahaja posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ta pa jih pošlje organu države članice, ki je posredovala podatke.

14. V vsaki državi članici lahko katera koli oseba v skladu z zakoni in drugimi predpisi ter postopki te države vloži tožbo

ali – če je to primerno – pritožbo pri pristojnih organih ali sodiščih države, če ji je kratena pravica dostopa, predvidena v odstavku 4.

15. Katera koli oseba lahko v skladu z zakoni in drugimi predpisi ter postopki države članice, ki je poslala podatke, vloži tožbo ali, če je to primerno, pritožbo pri pristojnih organih ali sodiščih te države glede podatkov, zapisanih v centralnem sistemu, ki se nanašajo nanjo, da bi uresničila svoje pravice v skladu z odstavkom 3. Obveznost nacionalnega nadzornega organa, da osebi, na katero se nanašajo osebni podatki, nudi pomoč, in kadar je naprošen, tudi svetuje v skladu z odstavkom 13, obstaja v času celotnega postopka.

Člen 30

Nadzor, ki ga izvajajo nacionalni nadzorni organi

1. Za namene iz člena 1(1) te uredbe vsaka država članica zagotovi, da nacionalni nadzorni organi, imenovani v skladu s členom 28(1) Direktive 95/46/ES, neodvisno spremljajo in nadzorujejo, v skladu s svojim nacionalnim pravom, zakonitost obdelave osebnih podatkov po tej uredbi, ki jo opravlja država članica, skupaj s posredovanjem podatkov v centralni sistem.

2. Vsaka država članica zagotovi, da ima njen nacionalni nadzorni organ možnost posvetovanja z osebami, ki imajo zadostno znanje s področja prstnih odtisov.

Člen 31

Nadzor, ki ga izvaja Evropski nadzornik za varstvo podatkov

1. Evropski nadzornik za varstvo podatkov zagotavlja, da je obdelava vseh osebnih podatkov v sistemu Eurodac, zlasti s strani Agencije, skladna z Uredbo (ES) št. 45/2001 in s to uredbo.

2. Evropski nadzornik za varstvo podatkov zagotovi, da se vsaj vsaka tri leta izvede revizija dejavnosti Agencije v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi. Poročilo o reviziji se pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji, Agenciji in nacionalnim nadzornim organom. Agencija ima možnost, da pred sprejetjem poročila poda pripombe.

Člen 32

Sodelovanje med nacionalnimi nadzornimi organi in Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov

1. Nacionalni nadzorni organi in Evropski nadzornik za varstvo podatkov, vsak v okviru svojih pristojnosti, dejavno sodelujejo v skladu s svojimi nalogami in zagotavljajo usklajen nadzor nad sistemom Eurodac.

2. Države članice zagotovijo, da neodvisni organ v skladu s členom 33(2) vsako leto opravi revizijo nad obdelavo osebnih podatkov za namene iz člena 1(2), kar vključuje tudi analizo vzorca obrazloženih elektronskih zahtev.

Revizija se priloži letnemu poročilu držav članic iz člena 40(7).

3. Nacionalni nadzorni organi in Evropski nadzornik za varstvo podatkov si v okviru svojih pristojnosti izmenjujejo informacije, pomagajo pri izvajanju revizij in pregledov, proučujejo težave pri razlagi ali uporabi te uredbe, proučujejo težave, ki nastanejo pri izvajanju neodvisnega nadzora ali uveljavljanju pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, pripravljajo usklajene predloge za skupno rešitev morebitnih težav in spodbujajo ozaveščenost o pravicah glede varstva podatkov, kolikor je potrebno.

4. Za namen iz odstavka 3 se nacionalni nadzorni organi in Evropski nadzornik za varstvo podatkov sestanejo vsaj dvakrat na leto. Stroške in organizacijo teh sestankov prevzame Evropski nadzornik za varstvo podatkov. Poslovnik se sprejme na prvem srečanju. Po potrebi se skupaj oblikujejo nadaljnje delovne metode. Vsaki dve leti se Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Agenciji pošlje skupno poročilo o dejavnostih.

Člen 33

Varstvo osebnih podatkov za namene kazenskega pregona

1. Vsaka država članica zagotovi, da se določbe, ki so bile sprejete po nacionalnem pravu za izvajanje Okvirnega Sklepa 2008/977/PNZ, uporabljajo tudi za obdelavo osebnih podatkov s strani nacionalnih organov za namene iz člena 1(2) te uredbe.

2. Nacionalni nadzorni organi, imenovani v skladu z Okvirnim sklepom 2008/977/PNZ, nadzorujejo, ali države članice v skladu s to uredbo zakonito obdelujejo osebne podatke za namene iz člena 1(2) te uredbe, vključno z njihovim posredovanjem v sistem Eurodac in iz njega.

3. Obdelava osebnih podatkov s strani Europolja ob upoštevanju te uredbe poteka v skladu s Sklepom 2009/371/PNZ, nadzoruje pa jo neodvisni zunanji nadzornik za varstvo podatkov. Za obdelavo osebnih podatkov s strani Europolja v skladu s to uredbo veljajo člen 30, 31 in 32 navedenega sklepa. Neodvisni zunanji nadzornik za varstvo podatkov zagotovi, da pravice posameznika niso kršene.

4. Osebni podatki, pridobljeni na podlagi te uredbe iz sistema Eurodac za namene iz člena 1(2), se obdelujejo le zaradi

preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja posameznega primera, za katerega sta država članica ali Europol zaprosila za podatke.

5. Centralni sistem, imenovani in nadzorni organi ter Europol hranijo evidentirane zapise o iskanju, s čimer nacionalnim organom za varstvo podatkov in Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov omogočijo, da spremljajo skladnost obdelave podatkov z določbami Unije o varstvu podatkov, med drugim zato, da se evidentirani zapisi hranijo z namenom sestavljanja letnih poročil iz člena 40(7). Razen takih namenov se osebni podatki in evidentirani zapisi o iskanju po enem mesecu izbrišejo iz vseh nacionalnih podatkovnih zbirk in podatkovnih zbirk Europolja, razen če podatki niso potrebni za namene posebne kazenske preiskave, ki takrat poteka in zaradi katere sta država članica ali Europol podatke zahtevala.

Člen 34

Varnost podatkov

1. Država članica izvora zagotavlja varnost podatkov pred in med njihovim posredovanjem v centralni sistem.

2. Vsaka država članica v zvezi z vsemi podatki, ki jih njeni pristojni organi obdelujejo v skladu s to uredbo, sprejme potrebne ukrepe, vključno z varnostnim načrtom, za:

(a) fizično zaščito podatkov, med drugim z izdelavo načrtov ukrepov za zaščito ključne infrastrukture ob nepredvidljivih dogodkih;

(b) preprečitev dostopa nepooblaščenim osebam do nacionalnih objektov, v katerih država članica izvaja postopke v skladu z namenom sistema Eurodac (pregledi ob vstopu v objekt);

(c) preprečitev nedovoljenega branja, kopiranja, spreminjanja ali izbrisa nosilcev podatkov (nadzor nosilcev podatkov);

(d) preprečitev nepooblaščenega vnosa podatkov in nepooblaščenega preverjanja, spreminjanja ali izbrisa shranjenih osebnih podatkov (nadzor shranjevanja);

(e) preprečitev nepooblaščenega obdelave podatkov v sistemu Eurodac in kakršnega koli nepooblaščenega spreminjanja ali izbrisa podatkov, ki so bili obdelani v sistemu Eurodac (nadzor vnosa podatkov);

(f) zagotovitev, da se osebam, ki so pooblaščen za dostop do sistema Eurodac, omogoči zgolj dostop do podatkov, zajetih v njihovem pooblastilu za dostop, ter zgolj prek individualnih in edinstvenih uporabniških identitet ter tajnih načinov dostopa (nadzor dostopa do podatkov);

- (g) zagotovitev, da vsi organi, ki imajo pravico do dostopa do podatkov iz sistema Eurodac, izdelajo profile, ki opisujejo funkcije in odgovornosti oseb, pooblaščenih za dostop do podatkov, vnos, posodobitev in izbris ter iskanje podatkov, ter te profile in vse druge pomembne informacije, ki bi jih organi lahko zahtevali za namene nadzora, na zahtevo nemudoma dajo na voljo nacionalnim nadzornim organom iz člena 28 Direktive 95/46/ES in člena 25 Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ (profili osebja);
- (h) zagotovitev, da je mogoče preveriti in ugotoviti, katerim organom je dovoljeno posredovati osebne podatke z uporabo opreme za sporočanje podatkov (nadzor sporočanja);
- (i) zagotovitev možnosti preverjanja in ugotavljanja, kateri podatki so bili obdelani v sistemu Eurodac ter kdo in kdaj jih je obdeloval ter za kateri namen (nadzor zapisovanja podatkov);
- (j) preprečitev nepooblaščenega branja, kopiranja, spreminjanja ali izbrisa osebnih podatkov med njihovim posredovanjem v sistem Eurodac ali iz njega ali med prenosom nosilcev podatkov, zlasti z ustreznimi tehnikami šifriranja (nadzor prenosa);
- (k) spremljanje učinkovitosti varnostnih ukrepov iz tega odstavka in sprejemanje potrebnih organizacijskih ukrepov, povezanih z notranjim spremljanjem, za zagotovitev skladnosti s to uredbo (samorevidiranje) in avtomatsko odkrivanje, in sicer v roku 24 ur, vseh dogodkov, ki so posledica ukrepov, naštetih v točkah (b) do (j), in ki bi lahko predstavljali varnostni incident.

3. Države članice obvestijo Agencijo o varnostnih incidentih, ki jih zasledijo v svojih sistemih. Agencija v primeru varnostnih incidentov o tem obvesti države članice, Europol in Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. V primeru varnostnega incidenta zadevne države članice, Agencija in Europol medsebojno sodelujejo.

4. Agencija sprejme potrebne ukrepe, da doseže cilje iz odstavka 2 v zvezi z delovanjem sistema Eurodac, vključno s sprejetjem varnostnega načrta.

Člen 35

Prepoved posredovanja podatkov tretjim državam, mednarodnim organizacijam ali zasebnim subjektom

1. Osebni podatki, ki jih država članica ali Europol ob upoštevanju te uredbe pridobita iz centralnega sistema Eurodac, se ne smejo pošiljati ali dajati na razpolago kateri koli tretji

državi, mednarodni organizaciji ali zasebnemu subjektu s sedežem v Uniji ali zunaj nje. Ta prepoved ne velja, če se ti podatki naprej obdelujejo na nacionalni ravni ali jih države članice skupaj obdelujejo v smislu člena 2(b) Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ.

2. Osebni podatki, ki izvirajo iz ene države članice in si jih države članice med seboj izmenjujejo na podlagi zadetka, ki so ga prejele za namene iz člena 1(2), se ne pošljejo tretjim državam, če obstaja resna nevarnost, da bi zaradi tega prenosa posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, lahko postal žrtev mučenja, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja oziroma drugih kršitev njegovih temeljnih pravic.

3. Prepovedi iz odstavkov 1 in 2 ne posegajo v pravico držav članic do posredovanja takih podatkov tretjim državam, v katerih se uporablja Uredba (EU) št. 604/2013

Člen 36

Prijavljanje in dokumentacija

1. Posamezna država članica in Europol zagotovita, da so vsi postopki obdelave podatkov, ki izhajajo iz zahtev za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac za namene iz člena 1(2), prijavljeni ali dokumentirani zaradi preverjanja dopustnosti zahteve in nadzora zakonitosti obdelave podatkov ter neoporečnosti in varnosti podatkov, pa tudi zagotovitve samonadzora.

2. Prijave ali dokumentiranje morajo v vseh primerih vsebovati:

(a) natančen namen zahteve za primerjavo, vključno z zadevno obliko terorističnega dejanja ali drugega hudega kaznivnega dejanja, in – v primeru Eurocola – natančen namen zahteve za primerjavo;

(b) utemeljene razloge proti izvedbi primerjav z drugimi državami članicami po Sklepu 2008/615/PNZ, v skladu s členom 20(1) te uredbe;

(c) sklic na nacionalno podatkovno zbirko;

(d) datum in točno uro, ko je nacionalna dostopna točka vložila zahtevo za primerjavo v centralnem sistemu;

(e) naziv organa, ki je zahteval dostop zaradi primerjave, ter odgovorno osebo, ki je vložila zahtevo in obdelala podatke;

(f) uporabo nujnega postopka iz člena 19(3), kadar je primerno, in odločitev, sprejeto glede naknadnega preverjanja;

(g) podatke, uporabljene za primerjavo;

(h) v skladu z nacionalnimi pravili ali Sklepom 2009/371/PNZ identifikacijsko oznako uradnika, ki je opravil iskanje, in uradnika, ki je dal nalog za iskanje ali pošiljanje.

3. Prijave in dokumentiranje se lahko uporabljajo zgolj za nadzor nad zakonitostjo obdelave podatkov ter za zagotovitev neoporečnosti in varnosti podatkov. Le prijave, ki vsebujejo neosebne podatke, se lahko uporabljajo za spremljanje in oceno iz člena 40. Zaradi opravljanja svojih dolžnosti imajo na lastno zahtevo do teh prijav dostop pristojni nacionalni nadzorni organi, odgovorni za preverjanje dopustnosti zahteve in nadzor zakonitosti obdelave podatkov ter neoporečnosti in varnosti podatkov.

Člen 37

Odgovornost

1. Vsaka oseba ali država članica, ki je utrpela škodo zaradi nezakonite obdelave podatkov ali drugega dejanja, ki je nezdržljivo s to uredbo, ima pravico prejeti odškodnino od države članice, ki je odgovorna za nastalo škodo. Ta država bo odvezana svoje odgovornosti, v celoti ali delno, če dokaže, da ni odgovorna za okoliščino, ki je povzročila škodo.

2. Če zaradi tega, ker neka država članica ne izpolnjuje svojih obveznosti po tej uredbi, nastane škoda v centralnem sistemu, je ta država članica odgovorna za nastalo škodo, razen če in kolikor ni Agencija ali druga država članica ustrezno ukrepala, da bi preprečila nastanek škode ali zmanjšala njen učinek.

3. Zahtevke za odškodnino, naslovljene na neko državo članico zaradi škode iz odstavkov 1 in 2, urejajo določbe nacionalne zakonodaje obtožene države članice.

POGLAVJE VIII

SPREMEMBE UREDBE (EU) št. 1077/2011

Člen 38

Spremembe Uredbe (EU) št. 1077/2011

Uredba (EU) št. 1077/2011 se spremeni:

1. člen 5 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 5

Naloge v zvezi s sistemom Eurodac

V zvezi s sistemom Eurodac Agencija opravlja:

(a) naloge, ki so ji podeljene z Uredbo (EU) št. 603./2013. Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013. o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, in za zahteve za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona (*); in

(b) naloge, povezane z usposabljanjem o tehnični uporabi sistema Eurodac.

(*) UL L 180, 29.6.2013, str. 1.“;

2. člen 12(1) se spremeni:

(a) točki (u) in (v) se nadomestita z naslednjim:

„(u) sprejme letno poročilo o dejavnostih centralnega sistema Eurodac v skladu s členom 40(1) Uredbe (EU) št. 603./2013.;

(v) v skladu s členom 45(2) Uredbe (ES) št. 1987/2006, členom 42(2) Uredbe (ES) št. 767/2008 in členom 31(2) Uredbe (EU) št. 603./2013., poda pripombo na poročila Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o revizijah ter zagotovi ustrezno nadaljnje ukrepanje po teh revizijah;“;

(b) točka (x) se nadomesti z naslednjim:

„(x) pripravi statistični prikaz delovanja centralnega sistema Eurodac v skladu s členom 8(2) Uredbe (EU) št. 603./2013,“

(c) točka (z) se nadomesti z naslednjim:

„(z) zagotovi, da se vsako leto objavi seznam organov, imenovanih v skladu s členom 27(2) Uredbe (EU) št. 603/2013“;

3. člen 15(4) se nadomesti z naslednjim:

„4. Europol in Eurojust se lahko udeležujeta sestankov upravnega odbora kot opazovalca, kadar je na dnevnem redu vprašanje glede SIS II v povezavi z uporabo Sklepa 2007/533/PNZ. Europol se prav tako lahko udeležuje sestankov upravnega odbora kot opazovalec, kadar je na dnevnem redu vprašanje glede VIS v povezavi z uporabo Sklepa 2008/633/PNZ ali vprašanje glede sistema Eurodac v povezavi z uporabo Uredbe (EU) št. 603/2013.“;

4. člen 17 se spremeni:

(a) v odstavku 5 se točka (g) nadomesti z naslednjim:

„(g) ne glede na člen 17 Kadrovskih predpisov določi zahteve glede zaupnosti za skladnost s členom 17 Uredbe (ES) št. 1987/2006, členom 17 Sklepa 2007/533/PNZ, členom 26(9) Uredbe (ES) št. 767/2008 in členom 4(4) Uredbe (EU) št. 603/2013.“;

(b) v odstavku 6 se točka (i) nadomesti z naslednjim:

„(i) poročil o tehničnem delovanju posameznih obsežnih informacijskih sistemov iz člena 12(1)(t) in letnega poročila o dejavnostih centralnega sistema Eurodac iz člena 12(1)(u) na podlagi rezultatov spremljanja in ocenjevanja.“;

5. člen 19(3) se nadomesti z naslednjim:

„3. Europol in Eurojust lahko imenujeta vsak svojega predstavnika v svetovalno skupino za SIS II. Europol lahko imenuje svojega predstavnika v svetovalnih skupinah za VIS in Eurodac.“

POGLAVJE IX

KONČNE DOLOČBE

Člen 39

Stroški

1. Stroški, ki nastanejo z ustanovitvijo in delovanjem centralnega sistema in komunikacijske infrastrukture, bremenijo splošni proračun Evropske unije.

2. Stroški nacionalnih dostopnih točk ter stroški njihove priključitve na centralni sistem bremenijo posamezne države članice.

3. Vsaka država članica in Europol na lastne stroške vzpostavi in vzdržuje tehnično infrastrukturo, potrebno za izvajanje te uredbe, ter krije stroške, ki izhajajo iz zahtev za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac z namenom iz člena 1(2).

Člen 40

Letno poročilo: spremljanje in ocena

1. Agencija Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov predloži letno poročilo o dejavnostih centralnega sistema, vključno z njegovim tehničnim delovanjem in varnostjo. Letno poročilo vključuje informacije o vodenju in delovanju sistema Eurodac glede na vnaprej določene količinske kazalce za cilje iz odstavka 2.

2. Agencija zagotovi, da so na voljo postopki za spremljanje delovanja centralnega sistema glede na cilje v zvezi s storilnostjo, gospodarnostjo in kakovostjo storitev.

3. Za namene tehničnega vzdrževanja, poročanja in statistik ima Agencija dostop do potrebnih informacij o postopkih obdelave podatkov, ki se izvajajo v centralnem sistemu.

4. Do 20. julija 2018, nato pa vsaka štiri leta, pripravi Komisija celotno oceno sistema Eurodac, pri čemer preveri dosežene rezultate glede na cilje in učinek na temeljne pravice, vključno s tem, ali je dostop zaradi kazenskega pregona vodil k posredni diskriminaciji oseb, ki jih zajema ta uredba, ter oceni, ali še vedno veljajo temeljna načela, in ugotovi morebitne posledice za prihodnje delovanje, pripravi pa tudi vsa potrebna priporočila. Komisija oceno posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu.

5. Države članice Agenciji in Komisiji zagotovijo informacije, potrebne za pripravo letnega poročila iz odstavka 1.

6. Agencija, države članice in Europol Komisiji zagotovijo informacije, potrebne za pripravo splošnih ocen iz odstavka 4. Te informacije ne smejo ogroziti delovnih metod ali vključevati informacij, ki razkrivajo vire, člane osebja ali preiskave imenovanih organov.

7. V skladu s predpisi nacionalnega prava o objavi informacij občutljive narave vsaka država članica in Europol pripravijo letna poročila o učinkovitosti primerjave podatkov o prstnih odtisih s podatki iz sistema Eurodac za namene kazenskega pregona, ki morajo zajemati informacije in statistične podatke o:

- natančnem namenu primerjave, vključno z vrsto terorističnega dejanja ali drugega hudega kaznivega dejanja,
- razloge za utemeljen sum,
- utemeljene razloge proti izvedbi primerjave z drugimi državami članicami v okviru Sklepa 2008/615/PNZ, v skladu s členom 20(1) te uredbe,
- število zahtev za primerjavo,
- število in vrsto zadev, ki so vodile do uspešne ugotovitve istovetnosti, ter
- potrebo in uporabo izjemno nujnih primerov, vključno s tistimi primeri, pri katerih se po naknadnem preverjanju, ki ga je opravil organ, pristojen za preverjanje, ta nujnost ni sprejela.
- Poročila držav članic in Eurola se pošljejo Komisiji do 30. junija naslednjega leta.

8. Na podlagi letnih poročil držav članic in Eurola iz odstavka 7 in poleg splošne ocene iz odstavka 5 Komisija pripravi letno poročilo o dostopanju do podatkov iz sistema Eurodac za namene kazenskega pregona ter ga posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov.

Člen 41

Kazni

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da se vsakršna obdelava podatkov iz centralnega sistema, ki je v nasprotju z namenom sistema Eurodac, kot je določen v

členu 1, kaznuje s kaznimi, vključno z upravnimi kaznimi in/ali kazenskimi sankcijami v skladu z nacionalnim pravom, ki so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 42

Ozemeljska veljavnost

Določbe te uredbe se ne uporabljajo za ozemlja, za katera se ne uporablja Uredba (EU) št. 604/2013.

Člen 43

Priglasitev imenovanih organov in organov, pristojnih za preverjanje

1. Vsaka država članica do 20 oktobra 2013 Komisiji priglasi svoje imenovane organe, operativne enote iz člena 5(3) in njen organ, pristojen za preverjanje, ter ji nemudoma priglasi vsako spremembo v zvezi s tem.

2. Europol do 20 oktobra 2013 Komisiji priglasi imenovani organ, organ, pristojen za preverjanje, in nacionalno dostopno točko, ki jo je imenoval, ter ji nemudoma priglasi vsako spremembo v zvezi s tem.

3. Komisija objavi informacije iz odstavkov 1 in 2 vsako leto v Uradnem listu Evropske unije ter nemudoma da na voljo v posodobljeni spletni elektronski publikaciji.

Člen 44

Prehodna določba

Podatki, ki se blokirajo v centralnem sistemu v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 2725/2000, se odblokirajo in označijo v skladu s členom 18(1) te uredbe 20. julija 2015.

Člen 45

Razveljavitev

Uredba Sveta (ES) št. 2725/2000 in Uredba (ES) št. 407/2002 se razveljavita z učinkom od 20. julija 2015.

Sklicevanja na razveljavljeni uredbi se štejejo za sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo v Prilogi III.

Člen 46

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba se uporablja od 20. julija 2015.

Države članice obvestijo Komisijo in Agencijo takoj, ko vzpostavijo tehnične pogoje za pošiljanje podatkov centralnemu sistemu, vendar najpozneje 20. julija 2015.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 26. junija 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
A. SHATTER

---

*PRILOGA I***Format zapisa in obrazec za odvzem prstnih odtisov**

Format zapisa podatkov za izmenjavo podatkov o prstnih odtisih

Za izmenjavo podatkov o prstnih odtisih je predpisana naslednja oblika zapisa:

ANSI/NIST-ITL 1a-1997, Ver.3, June 2001 (INT-1) in vse nadaljnje različice tega standarda.

Normativ za identifikacijske črke držav članic

Uporablja se naslednji normativ ISO: ISO 3166 - dvočrkovna koda.

Eurodac – Obrazec za odvzem prstnih odtisov

1.	Sledna številka	
2.	Kraj, kjer je bila oddana prošnja za mednarodno zaščito, ali kraj, kjer je bil tujec prijet	
3.	Datum oddaje prošnje za mednarodno zaščito ali datum prijema tujca	
4.	Spol	
5.	Datum odvzema prstnih odtisov	
6.	Datum posredovanja podatkov v centralni sistem	

105 mm od vrha obrazca

155 mm od vrha obrazca

205 mm od vrha obrazca

POVALJANI ODTISI

1. Desni paleo	2. Desni kazalec	3. Desni sredinec	4. Desni prstaneč	6. Desni mezinček
50 mm	40 mm	40 mm	40 mm	40 mm
8. Levi paleo	7. Levi kazalec	8. Levi sredinec	9. Levi prstaneč	10. Levi mezinček
40 mm				

HKRATNI ODTISI

LEVA ROKA <small>Šteje odtisi se odvzamejo istočasno</small>	PALCA <small>Odtisi se odvzamejo istočasno</small>	DESNA ROKA <small>Šteje odtisi se odvzamejo istočasno</small>
75 mm	LEVI	DESNI
	30 mm	30 mm
65 mm	55 mm	
75 mm	75 mm	

*PRILOGA II***Razveljavljeni uredbi (iz člena 45)**

Uredba Sveta (ES) št. 2725/2000

(UL L 316, 15.12.2000, str. 1.)

Uredba Sveta (ES) št. 407/2002

(UL L 62, 5.3.2002, str. 1.)

PRILOGA III

Korelacijska tabela

Uredba (ES) št. 2725/2000	Ta uredba
Člen 1(1)	Člen 1(1)
Člen 1(2), prvi pododstavek, točki (a) in (b)	Člen 3(1)(a)
Člen 1(2), prvi pododstavek, točka (c)	
Člen 1(2), drugi pododstavek	Člen 3(4)
Člen 1(3)	Člen 1(3)
Člen 2(1)(a)	
Člen 2(1)(b) do (e)	Člen 2(1)(a) do (d)
—	Člen 2(1)(e) do (j)
Člen 3(1)	—
Člen 3(2)	Člen 3(3)
Člen 3(3)(a) do (e)	Člen 8(1)(a) do (e)
—	Člen 8(1)(f) do (i)
Člen 3(4)	
Člen 4(1)	Člen 9(1) in člen 3(5)
Člen 4(2)	—
Člen 4(3)	Člen 9(3)
Člen 4(4)	Člen 9(4)
Člen 4(5)	Člen 9(5)
Člen 4(6)	Člen 25(4)
Člen 5(1), točke (a) do (f)	Člen 11, točke (a) do (f)
—	Člen 11, točke (g) do (k)
Člen 5, točki (g) in (f)	—
Člen 6	Člen 12
Člen 7	Člen 13
Člen 8	Člen 14
Člen 9	Člen 15
Člen 10	Člen 16
Člen 11(1) do (3)	Člen 17(1) do (3)
Člen 11(4)	Člen 17(5)
Člen 11(5)	Člen 17(4)
Člen 12	Člen 18
Člen 13	Člen 23
Člen 14	—

Uredba (ES) št. 2725/2000	Ta uredba
Člen 15	Člen 27
Člen 16	Člen 28(1) in (2)
—	Člen 28(3)
Člen 17	Člen 37
Člen 18	Člen 29(1), (2), (4) do (10) in (12) do (15)
—	Člen 29(3) in (11)
Člen 19	Člen 30
—	Členi 31 do 36
Člen 20	—
Člen 21	Člen 39(1) in (2)
Člen 22	—
Člen 23	—
Člen 24(1) in (2)	Člen 40(1) in (2)
—	Člen 40(3) do (8)
Člen 25	Člen 41
Člen 26	Člen 42
—	Členi 43 do 45
Člen 27	Člen 46

Uredba št. 407/2002/ES	Ta uredba
Člen 2	Člen 24
Člen 3	Člen 25(1) do (3)
—	Člen 25(4) in (5)
Člen 4	Člen 26
Člen 5(1)	Člen 3(3)
Priloga I	Priloga I
Priloga II	—

UREDBA (EU) št. 604/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 26. junija 2013

**o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje
prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali
oseba brez državljanstva (prenovitev)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe delovanju Evropske unije in zlasti člena 78(2)(e) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Potrebni je več vsebinskih sprememb Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ⁽⁴⁾. Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeno uredbo prenoviti.

(2) Skupna azilna politika, vključno s Skupnim evropskim azilnim sistemom, je sestavni del cilja Evropske unije, da se postopno vzpostavi območje svobode, varnosti in pravice, odprto tistim, ki so zaradi okoliščin prisiljeni zakonito iskati zaščito v Uniji.

(3) Evropski svet se je na posebnem sestanku v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 dogovoril o delovanju za vzpostavitev Skupnega evropskega azilnega sistema na osnovi celovite in vključujoče uporabe Ženevske konvencije z dne 28. julija 1951 o statusu beguncev, kakor je bila dopolnjena z Newyorškim protokolom z dne 31. januarja 1967 (v nadaljnjem besedilu: Ženevska konvencija), in s tem za zagotavljanje, da se nikogar ne pošlje nazaj v preganjanje, tj. spoštovanje načela nevračanja. V tem smislu in brez vpliva na merila odgovornosti, določena v tej uredbi, se države članice, ki vse spoštujejo načelo nevračanja, štejejo kot varne za državljane tretjih držav.

(4) Sklepi iz Tampereja navajajo tudi, da bi moral ta sistem v kratkem času vključevati tudi jasen in izvedljiv način za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil.

(5) Tak način bi moral temeljiti na objektivnih, poštenih merilih za zadevne države članice in osebe. Zlasti bi moral omogočati hitro določitev odgovorne države članice, da bi se zagotovil učinkovit dostop do postopkov za priznanje mednarodne zaščite in ne bi bil ogrožen cilj hitre obravnave prošnje za mednarodno zaščito.

(6) Dokončana je prva faza vzpostavitve Skupnega evropskega azilnega sistema, ki bi moral dolgoročno voditi k skupnemu postopku in enotnemu statusu za tiste, ki jim je priznana mednarodna zaščita, veljavnemu v vsej Uniji. Evropski svet je 4. novembra 2004 sprejel haaški program, v katerem so opredeljeni cilji, ki jih je treba v obdobju 2005–2010 uresničiti na področju svobode, varnosti in pravice. V tem smislu je bila s haaškim programom Evropska komisija pozvana, da zaključi oceno prve faze pravnih instrumentov ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži instrumente in ukrepe za drugo fazo, da bi jih bilo mogoče sprejeti pred letom 2010.

⁽¹⁾ UL C 317, 23.12.2009, str. 115.

⁽²⁾ UL C 79, 27.3.2010, str. 58.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 7. maja 2009 (UL C 212 E, 5.8.2010, str. 370) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 6. junija 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 10. junija 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁴⁾ UL L 50, 25.2.2003, str. 1.

(7) V stockholmskem programu je Evropski svet ponovno potrdil svojo zavezo, da bo najpozneje do leta 2012 v skladu s členom 78 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) vzpostavil skupno območje zaščite in solidarnosti

za osebe, ki jim je priznana mednarodna zaščita. Poleg tega je poudaril, da Dublinski sistem ostaja temeljni kamen Skupnega evropskega azilnega sistema, saj jasno dodeljuje odgovornost med državami članicami za obravnavo prošelj za mednarodno zaščito.

- (8) Viri Evropskega azilnega podpornega urada (EASO), ki je bil ustanovljen z Uredbo (EU) št. 439/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, bi morali biti na voljo za zagotavljanje primerne podpore ustreznim službam držav članic, ki so odgovorne za izvajanje te uredbe. EASO bi moral zlasti zagotavljati solidarnostne ukrepe, kot je intervencijska skupina za azil s podpornimi skupinami za azil, ki bi pomagale tistim državam članicam, ki se soočajo s posebnim pritiskom in v katerih prosilcem za mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: prosilci) niso zagotovljeni ustrezni standardi, zlasti glede sprejema in zaščite.
- (9) Ob upoštevanju rezultatov opravljenega ocenjevanja instrumenta prve faze je na tej stopnji primerno potrditi načela, na katerih temelji Uredba (ES) št. 343/2003, hkrati pa na podlagi izkušenj uvesti potrebne izboljšave učinkovitosti Dublinkega sistema ter zaščite, ki se prizna prosilcem po tem sistemu. Ker je dobro delujoč Dublinski sistem bistvenega pomena za Skupni evropski azilni sistem, bi bilo treba med vzpostavljanjem drugih elementov Skupnega evropskega azilnega sistema in solidarnostnih instrumentov Unije pregledati njegova načela in delovanje. V tej uredbi bi bilo treba določiti izvajanje celovitega pregleda ustreznosti, temelječega na dokazih in ki zajema pravne, ekonomske in socialne učinke Dublinkega sistema, vključno z njegovimi vplivi na temeljne pravice.
- (10) Da bi zagotovili enakopravno obravnavo vseh prosilcev in upravičencev do mednarodne zaščite ter skladnost s sedanjim pravnim redom Unije na področju azila, zlasti z Direktivo 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ⁽²⁾, področje uporabe te uredbe zajema prosilce za subsidiarno zaščito in osebe, upravičene do subsidiarne zaščite.
- (11) Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za

mednarodno zaščito ⁽³⁾ bi se morala uporabljati za postopek določanja odgovorne države članice, kot je določeno v tej uredbi, pri tem pa upoštevati omejitve glede uporabe navedene direktive.

- (12) Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite ⁽⁴⁾ bi se morala uporabljati hkrati in brez poseganja v določbe o postopkovnih zaščitnih ukrepih, ki jih ureja ta uredba, pri tem pa upoštevati omejitve glede uporabe navedene direktive.
- (13) V skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, bi morala biti največja korist otroka primarna skrb držav članic pri uporabi te uredbe. Pri ugotavljanju, kaj je največja korist otroka, bi morale države članice upoštevati zlasti dobrobit mladoletnika in njegov družbeni razvoj, vprašanja varnosti in zaščite v skladu z njegovo starostjo in zrelostjo, vključno z okoljem, iz katerega prihaja. Prav tako bi bilo treba za mladoletnike brez spremstva zaradi njihove posebne ranljivosti določiti posebna postopkovna jamstva.
- (14) V skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, bi moralo biti spoštovanje družinskega življenja primarna skrb držav članic pri uporabi te uredbe.
- (15) Skupna obravnavna prošelj za mednarodno zaščito članov ene družine s strani ene same države članice zagotavlja, da se prošnje obravnavajo temeljito, da so odločitve v zvezi z njimi dosledne in da člani ene družine niso ločeni.
- (16) Za zagotovitev celovitega spoštovanja načela enotnosti družine in največje koristi otroka bi moral obstoj razmerja odvisnosti med prosilcem in njegovim otrokom, bratom ali sestro ali staršem na podlagi nosečnosti ali materinstva, zdravstvenega stanja ali visoke starosti prosilca, postati zavezujoče merilo odgovornosti. Kadar je prosilec mladoletnik brez spremstva, bi morala tudi prisotnost družinskega člana ali sorodnika, ki lahko poskrbi zanj, na ozemlju druge države članice postati zavezujoče merilo odgovornosti.

⁽¹⁾ UL L 132, 29.5.2010, str. 11.

⁽²⁾ UL L 337, 20.12.2011, str. 9.

⁽³⁾ Glej stran 96 tega Uradnega lista.

⁽⁴⁾ Glej stran 60 tega Uradnega lista.

- (17) Kateri koli državi članici bi moralo biti dovoljeno odstopanje od meril odgovornosti, zlasti iz humanitarnih razlogov in sočutja, da bi omogočili združitev z družinskimi člani, sorodniki ali katerimi koli drugimi svojci ter obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki je bila vložena v njej ali v drugi državi članici, tudi če tako obravnavanje ni njena odgovornost glede na zavezujoča merila iz te uredbe.
- (18) S prosilcem bi bilo treba organizirati osebni razgovor, ki bi omogočil lažjo določitev odgovorne države članice za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito. Takoj po vložitvi prošnje za mednarodno zaščito bi bilo treba prosilca obvestiti o uporabi te uredbe in o možnosti, da na razgovoru poda informacije o prisotnosti družinskih članov, sorodnikov ali katerih koli drugih svojcev v državah članicah, da se olajša postopek določanja odgovorne države članice.
- (19) Da se zagotovi učinkovita zaščita pravic zadevnih oseb, bi bilo zlasti v skladu s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah treba vzpostaviti pravne zaščitne ukrepe in pravico do učinkovitega pravnega sredstva v zvezi z odločitvijo o predaji v odgovorno državo članico. Da se zagotovi spoštovanje mednarodnega prava, bi moralo učinkovito pravno sredstvo proti takim odločitvam obsegati tako preučitev uporabe te uredbe kot tudi pravnega in dejanskega stanja v državi članici, v katero je predan prosilec.
- (20) Pridrzanje prosilcev bi bilo treba uporabljati v skladu z osnovnim načelom, da se osebe ne bi smelo pridržati samo zato, ker zaprosi za mednarodno zaščito. Pridrzanje bi moralo trajati čim krajše možno obdobje, zanj pa bi morali veljati načeli nujnosti in sorazmernosti. Zlasti mora biti pridrzanje prosilcev v skladu s členom 31 Ženevske konvencije. Postopki predvideni v tej uredbi v zvezi s pridržano osebo, bi se morali uporabljati prednostno v najkrajšem možnem roku. Kar zadeva splošna jamstva v zvezi s pridržanjem in pogoje za pridržanje, bi morale države članice, kjer je to ustrezno, določbe Direktive 2013/33/EU uporabljati tudi za osebe, ki so pridržane na podlagi te uredbe.
- (21) Pomanjkljivosti ali razpad azilnih sistemov, ki jih posebni pritiski na te sisteme pogosto še zaostrijo ali pa k njim prispevajo, lahko ogrozijo nemoteno delovanje sistema, vzpostavljenega na podlagi te uredbe, to pa bi lahko povzročilo nevarnost, da bodo kršene pravice prosilcev, kot jih določajo pravni red Unije na področju azila, Listina Evropske unije o temeljnih pravicah in druge mednarodne obveznosti v zvezi s človekovimi pravicami in pravicami beguncev.
- (22) Da bi zagotovili močno sodelovanje v okviru te uredbe in vzpostavili medsebojno zaupanje držav članic v zvezi z azilno politiko, bi bilo treba vzpostaviti postopek za zgodnje opozarjanje in pripravljenost na azilne krize ter njihovo obvladovanje, ki bi bil namenjen preprečevanju poslabšanj ali razpada azilnih sistemov in pri katerem bi imel ključno vlogo EASO v skladu s pristojnostmi, ki jih ima na podlagi Uredbe (EU) št. 439/2010. Tak postopek bi moral zagotavljati, da je Unija kar najhitreje obveščena o ogroženosti nemotenega delovanja sistema, vzpostavljenega s to uredbo, zaradi posebnega pritiska na azilne sisteme ene ali več držav članic in/ali njihovih pomanjkljivosti. S takim postopkom bi lahko Unija spodbujala preventivne ukrepe že v zgodnji fazi in takim razmeram namenila ustrezno politično pozornost. Solidarnost, ki je osrednji element Skupnega evropskega azilnega sistema, je neločljivo povezana z medsebojnim zaupanjem. Z okrepitevijo takega zaupanja bi lahko postopek za zgodnje opozarjanje in pripravljenost na azilne krize ter njihovo obvladovanje izboljšal usmerjanje konkretnih ukrepov pristne in dejanske solidarnosti s prizadetimi državami članicami in pomagal prizadetim državam članicam na splošno, še posebno pa prosilcem. V skladu s členom 80 PDEU bi morali akti Unije, kadar koli je to potrebno, vsebovati ustrezne ukrepe za uveljavitev načela solidarnosti, in bi postopek morali spremljati taki ukrepi. Sklepi o skupnem okviru za pristno in dejansko solidarnost z državami članicami, katerih azilni sistemi so pod posebnim pritiskom, vključno zaradi mešanih migracijskih tokov, ki jih je 8. marca 2012 sprejel Svet, predvidevajo „instrumentarij“, v katerem so zbrani obstoječi in možni novi ukrepi, ki bi jih bilo treba upoštevati v okviru mehanizma za zgodnje opozarjanje, pripravljenost na krize ter njihovo obvladovanje.
- (23) Države članice bi morale sodelovati z EASO pri zbiranju informacij o njihovi sposobnosti obvladovanja posebnega pritiska na njihov azilni sistem in sistem za sprejem, zlasti v okviru uporabe te uredbe. EASO bi moral v skladu z Uredbo (EU) št. 439/2010 redno poročati o zbranih informacijah.
- (24) V skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 1560/2003 ⁽¹⁾ se lahko predaje v odgovorno državo članico za preučitev prošnje za mednarodno zaščito izvedejo prostovoljno, v obliki nadzorovanega odhoda ali v spremstvu. Države članice bi morale za zagotavljanje ustreznih informacij prosilcu spodbujati prostovoljne predaje in zagotoviti, da se nadzorovane predaje ali predaje v spremstvu izvajajo na human način ob celovitem upoštevanju temeljnih pravic in spoštovanju človeškega dostojanstva ter največje

⁽¹⁾ UL L 222, 5.9.2003, str. 3.

koristi otroka in ob največjem možnem upoštevanju razvoja zadevne sodne prakse, zlasti glede predaj iz humanitarnih razlogov.

države ali oseba brez državljanstva, in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol zaradi kazenskega pregona⁽²⁾.

- (25) Zaradi postopnega oblikovanja območja brez notranjih meja, na katerem je prosti pretok oseb zagotovljen v skladu s PDEU in uveljavitvijo politik Unije v zvezi s pogoji vstopa in bivanja državljanov tretjih držav, vključno s skupnimi prizadevanji za upravljanje zunanjih meja, je treba uravnotežiti merila odgovornosti v duhu solidarnosti.
- (26) Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov⁽¹⁾ se uporablja pri obdelavi osebnih podatkov, ki jo države članice izvajajo v skladu s to uredbo.
- (27) Z izmenjavo osebnih podatkov prosilca, vključno z občutljivimi podatki v zvezi z njegovim zdravjem, pred predajo, se bo zagotovilo, da lahko organi, pristojni za odločanje o azilu, prosilcem omogočijo ustrezno pomoč ter zagotovijo neprekinjeno zaščito in spoštovanje pravic, ki so jim priznane. Uvesti bi bilo treba posebne določbe, da bi se v skladu z Direktivo 95/46/ES zagotovila zaščita podatkov o prosilcih v tem položaju.
- (28) Uporabo te uredbe je mogoče olajšati in njeno učinkovitost povečati z dvostranskimi dogovori med državami članicami za izboljšanje komunikacije med pristojnimi službami, skrajšanje rokov za postopke ali poenostavitev obravnave prošelj za sprejem ali ponovni sprejem ali za uvedbo postopkov za izvajanje predaj.
- (29) Zagotoviti bi bilo treba kontinuiteto med sistemom za določanje odgovorne države članice, uvedenim z Uredbo (ES) št. 343/2003, in sistemom, uvedenim s to uredbo. Podobno bi bilo treba zagotoviti usklajenost med to uredbo in Uredbo (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje
- (30) Delovanje sistema Eurodac, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 603/2013 bi moralo olajšati uporabo te uredbe.
- (31) Delovanje vizumskega informacijskega sistema, kakor je bil vzpostavljen z Uredbo (ES) št. 767/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o vizumskem informacijskem sistemu (VIS) in izmenjavi podatkov med državami članicami o vizumih za kratkoročno prebivanje⁽³⁾, ter zlasti izvajanje členov 21 in 22 navedene uredbe bi moralo olajšati uporabo te uredbe.
- (32) Glede obravnavanja oseb, za katere se uporablja ta uredba, države članice zavezujejo njihove obveznosti iz instrumentov mednarodnega prava, vključno z ustrezno sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice.
- (33) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije⁽⁴⁾.
- (34) Postopek pregleda bi bilo treba uporabiti za potrditev splošne brošure o Dublin/Eurodac, kot tudi o posebni brošuri za mladoletnike brez spremstva; standardiziranega obrazca za izmenjavo zadevnih podatkov o mladoletnikih brez spremstva; enotnih pogojev za posvetovanje in izmenjavo podatkov o mladoletnikih in vzdrževanih osebah; enotnih pogojev za pripravo in prenos prošnje za sprejem ali ponovni sprejem; dveh seznamov z navedbo zadevnih elementov dokazov in posrednih okoliščin, z njihovimi rednimi pregledi; prepustnice; enotnih pogojev za posvetovanje in izmenjavo podatkov o predajah; standardnega obrazca za izmenjavo podatkov pred predajo; skupnega zdravstvenega certifikata; enotnih pogojev in praktičnih ureditev za izmenjavo zdravstvenih podatkov osebe pred predajo ter poti za varen elektronski prenos zahtev.

⁽¹⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

⁽²⁾ Glej stran 1 tega Uradnega lista.

⁽³⁾ UL L 218, 13.8.2008, str. 60.

⁽⁴⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

- (35) Da se določijo dodatna pravila, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z ugotavljanjem istovetnosti članov družine, bratov ali sester ali sorodnikov mladoletnika brez spremstva; meril za ugotavljanje obstoja dokazanih družinskih povezav; meril za ocenjevanje sposobnosti sorodnika, da skrbi za mladoletnika brez spremstva, vključno kadar družinski člani, bratje ali sestre mladoletnika brez spremstva bivajo v več kot eni državi članici; elemente za ocenjevanje razmerja odvisnosti; meril za ocenjevanje sposobnosti osebe, da skrbi za vzdrževano osebo in elemente, ki se upoštevajo za ocenjevanje nesposobnosti za potovanje v znatnem časovnem obdobju. Komisija pri izvrševanju svojih pooblastil ne preseže obsega največje koristi otroka, kot je določeno v členu 6(3) te uredbe. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (36) Komisija bi se morala pri uporabi te uredbe, vključno s pripravo delegiranih aktov, posvetovati s strokovnjaki med drugim iz vseh zadevnih nacionalnih organov.
- (37) Podrobna pravila za uporabo Uredbe (ES) št. 343/2003, so bila določena z Uredbo (ES) št. 1560/2003. Nekatere določbe Uredbe (ES) št. 1560/2003 bi bilo treba bodisi zaradi jasnosti ali ker lahko prispevajo k splošnemu cilju vključiti v to uredbo. Zlasti je tako za zadevne države članice kot za zadevne prosilce pomembno, da obstaja splošen mehanizem za reševanje primerov, kadar se določbe te uredbe v državah članicah različno uporabljajo. Zato je upravičeno, da se mehanizem za reševanje sporov iz Uredbe (ES) št. 1560/2003 vključi v humanitarno klavzulo v to uredbo, področje njegove uporabe pa se razširi na to uredbo v celoti.
- (38) Učinkovito spremljanje uporabe te uredbe zahteva njeno ocenjevanje v rednih časovnih presledkih.
- (39) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so zlasti priznani v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah. Cilj te uredbe je zlasti zagotovitev celotnega spoštovanja pravice do azila, zajamčene s členom 18 Listine, kakor tudi pravic, priznanih v členih 1, 4, 7, 24 in 47 Listine. To uredbo bi bilo zato treba v skladu s tem tudi uporabljati.
- (40) Ker cilja te uredbe, namreč vzpostavitve meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se ta cilj zaradi obsega in učinkov te uredbe lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (41) V skladu s členoma 3 in 4a(1) Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, sta obe državi članici podali uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.
- (42) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

PREDMET UREJANJA IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja

V tej uredbi so določena merila in mehanizmi za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (v nadaljnjem besedilu: odgovorna država članica).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi:

- (a) „državljan tretje države“ pomeni vsako osebo, ki ni državljan Unije v smislu člena 20(1) PDEU in ki ni državljan države, ki sodeluje pri tej uredbi na podlagi sporazuma z Evropsko unijo;

- (b) „prošnja za mednarodno zaščito“ pomeni prošnjo za mednarodno zaščito, kot je opredeljena v členu 2(h) Direktive 2011/95/EU;
- (c) „prošilec“ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je vložila prošnjo za mednarodno zaščito, glede katere še ni bila sprejeta dokončna odločitev;
- (d) „obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito“ pomeni kakršno koli obravnavo prošnje ali odločitev ali sklep v zvezi s tako prošnjo za mednarodno zaščito s strani pristojnega organa v skladu z Direktivo 2013/32/EU in Direktivo 2011/95/EU, razen postopkov določanja odgovorne države članice v skladu s to uredbo;
- (e) „umik prošnje za mednarodno zaščito“ pomeni dejanja, s katerimi prošilec konča postopek, sprožen z vložitvijo njegove prošnje za mednarodno zaščito, v skladu z Direktivo 2013/32/EU, bodisi izrecno bodisi molče;
- (f) „upravičenec do mednarodne zaščite“ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki se ji prizna mednarodna zaščita, kakor je opredeljena v členu 2(a) Direktive 2011/95/EU;
- (g) „družinski člani“ pomenijo, kolikor je družina že obstajala v državi izvora, naslednje člane družine prosilca, ki so prisotni na ozemlju držav članic:
- zakonca prosilca ali njegovega zunajzakonskega partnerja v trajnem razmerju, kadar so v skladu s pravom ali prakso zadevne države članice v okviru njenega prava o državljanih tretjih držav neporočeni pari obravnavani na primerljiv način kot poročeni pari,
  - mladoletne otroke parov iz prve alineje ali prosilca, če so neporočeni ter ne glede na to, ali so bili rojeni v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali posvojeni, kot je opredeljeno v nacionalnem pravu,
  - kadar je prošilec mladoleten in neporočen, očeta, mater ali drugo odraslo osebo, ki je odgovorna za prosilca v skladu s pravom ali prakso države članice, v kateri je odrasla oseba prisotna,
  - kadar je upravičenec do mednarodne zaščite mladoleten in neporočen, očeta, mater ali drugo odraslo osebo, ki je odgovorna za upravičenca v skladu s pravom ali prakso države članice, v kateri je upravičenec prisoten;
- (h) „sorodnik“ pomeni odraslega strica ali teto ali starega starša prosilca, ki je prisoten na ozemlju države članice, ne glede na to, ali je rojen v zakonski ali izvenzakonski skupnosti ali posvojen, kot je opredeljeno v nacionalnem pravu;
- (i) „mladoletnik“ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je mlajša od 18 let;
- (j) „mladoletnik brez spremstva“ pomeni mladoletnika, ki pride na ozemlje držav članic brez spremstva odrasle osebe, odgovorne zanj v skladu s pravom ali prakso zadevne države članice, in kolikor ga taka odrasla oseba ne vzame dejansko v oskrbo; to vključuje mladoletnika, ki ostane brez spremstva po vstopu na ozemlje držav članic;
- (k) „zastopnik“ pomeni osebo ali organizacijo, ki so jo pristojni organi imenovali, da mladoletniku brez spremstva pomaga in ga zastopa v postopkih iz te uredbe, da se zagotovijo največje koristi otroka in zanj po potrebi izvajajo pravna dejanja. Kadar je za zastopnika imenovana organizacija, ta določi osebo, odgovorno za izvajanje svojih nalog v zvezi z mladoletnikom v skladu s to uredbo;
- (l) „dokument za prebivanje“ pomeni kakršno koli dovoljenje, ki ga izdajo organi države članice, ki državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva dovoljuje prebivanje na njenem ozemlju, vključno z dokumenti, ki utemeljujejo dovoljenje, da ostanejo na ozemlju v okviru ukrepov začasne zaščite ali dokler ne prenehajo okoliščine, ki preprečujejo izvedbo odstranitvenega naloga, z izjemo vizumov in dovoljenj za prebivanje, izdanih v obdobju, potrebnem za določitev odgovorne države članice po tej uredbi ali med obravnavanjem prošnje za mednarodno zaščito ali prošnje za dovoljenje za prebivanje;
- (m) „vizum“ pomeni dovoljenje ali odločbo države članice, potrebno za tranzit ali vstop z namenom bivanja v državi članici ali več državah članicah. Vrsta vizuma se določi v skladu z naslednjimi opredelitvami pojmov:
- „dolgoročni vizum“ pomeni dovoljenje ali odločbo, ki ga izda ena od držav članic v skladu s svojim nacionalnim pravom ali pravom Unije in je potrebno za vstop z namenom več kot trimesečnega bivanja v državi članici,

- „kratkoročni vizum“ pomeni dovoljenje ali odločbo države članice za tranzit čez ozemlje ene, več ali vseh držav članic ali namen bivanja na ozemlju teh držav članic, ki ne presega treh mesecev v katerem koli šest-mesečnem obdobju, ki se začne z datumom prvega vstopa na ozemlje držav članic,
  - „letališki tranzitni vizum“ pomeni vizum, ki velja za tranzit čez mednarodna tranzitna območja enega ali več letališč držav članic;
- (n) „nevarnost pobega“ pomeni nevarnost, da bo prosilec ali državljani tretje države ali oseba brez državljanstva v zvezi s katero poteka postopek predaje, pobegnili, v skladu z oceno posameznega primera na podlagi objektivnih kriterijev, ki so določeni z zakonom.

POGLAVJE II

SPLOŠNA NAČELA IN ZAŠČITNI UKREPI

Člen 3

Dostop do postopka za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito

1. Države članice obravnavajo vsako prošnjo za mednarodno zaščito državljanov tretje države ali osebe brez državljanstva, ki prošnjo vložijo na ozemlju katere koli izmed članic, tudi na meji ali na tranzitnem območju. Prošnjo obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III.

2. Kadar na osnovi meril iz te uredbe ni mogoče določiti nobene odgovorne države članice, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna prva država članica, v kateri je bila prošnja vložena.

Kadar predaja prosilca v državo članico, ki je bila prvotno določena za odgovorno, ni mogoča zaradi utemeljene domneve, da v tej državi članici obstajajo sistemske pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev, ki bi lahko povzročile nevarnost nečloveškega ali poniževalnega ravnanja v smislu člena 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, država članica, ki izvede postopek določanja odgovorne države članice, še naprej preučuje merila iz poglavja III, da bi ugotovila, ali je mogoče določiti drugo državo članico kot odgovorno.

Kadar predaja v skladu s tem odstavkom ni mogoča v nobeno državo članico, določeno na podlagi meril iz poglavja III, ali v prvo državo članico, v kateri je bila vložena prošnja, država članica, ki izvede postopek določanja odgovorne države članice, postane odgovorna država članica.

3. Vsaka država članica si pridržuje pravico, da ob upoštevanju pravil in zaščitnih ukrepov iz Direktive 2013/32/EU pošlje prosilca v varno tretjo državo.

Člen 4

Pravica do obveščeniosti

1. Čim je prošnja za mednarodno zaščito vložena v državi članici v smislu člena 20(2), njeni pristojni organi obvestijo prosilca o uporabi te uredbe in zlasti o:

- (a) ciljih te uredbe in posledicah vložitve še ene prošnje v drugi državi članici ter posledicah selitve iz ene države članice v drugo med določanjem odgovorne države članice v skladu s to uredbo in med obravnavanjem prošnje za mednarodno zaščito;
- (b) merilih za določitev odgovorne države članice in hierarhiji takšnih meril v različnih fazah postopka in njihovem trajanju, vključno z dejstvom, da lahko država članica, v kateri je bila vložena prošnja za mednarodno zaščito, postane odgovorna v skladu s to uredbo, tudi če taka odgovornost ne izhaja iz teh meril;
- (c) osebnem razgovoru v skladu s členom 5 in možnosti predložitve informacij o prisotnosti družinskih članov, sorodnikov ali drugih svojcev v državah članicah, vključno z načini, na katere lahko prosilec poda take informacije;
- (d) možnosti izpodbijanja odločbe o predaji in, kadar je ustrezno, zaprositve za odložitev predaje;
- (e) dejstvu, da si pristojni organi držav članic lahko izmenjajo podatke o prosilcu samo za namen izvajanja svojih obveznosti iz te uredbe;
- (f) pravici do dostopa do podatkov, ki se nanašajo nanj, pravici, da zahteva popravek takih podatkov ali izbris nezakonito obdelanih podatkov, kakor tudi postopkih uveljavljanja navedenih pravic, vključno s kontaktnimi podatki organov iz člena 35 in nacionalnih organov za varstvo podatkov, ki so odgovorni za obravnavo zahtevkov glede varstva osebnih podatkov.

2. Informacije iz odstavka 1 se zagotovijo v pisni obliki v jeziku, ki ga prosilec razume ali za katerega se razumno domneva, da ga razume. Države članice uporabijo skupno brošuro, ki je bila v ta namen oblikovana na podlagi odstavka 3.

Kadar je potrebno za pravilno razumevanje prosilca, se informacije zagotovijo tudi ustno, na primer na osebnem razgovoru iz člena 5.

3. Komisija na podlagi izvedbenih aktov oblikuje skupno brošuro, kot tudi posebno brošuro za mladoletnike brez spremstva, ki vsebuje vsaj informacije iz odstavka 1 tega člena. Ta skupna brošura vsebuje tudi informacije o uporabi Uredbe (EU) št. 603/2013 in zlasti o namenu, za katerega se lahko obdela podatke o prosilcu v okviru Eurodac. Skupno brošuro se pripravi tako, da se državam članicam omogoča, da jo dopolnijo s posebnimi dodatnimi informacijami države članice. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2) te uredbe.

Člen 5

Osebni razgovor

1. Da bi olajšala postopek določanja odgovorne države članice, država članica, ki izvede ta postopek, opravi osebni razgovor s prosilcem. Namen razgovora je tudi zagotoviti, da prosilec pravilno razume informacije, ki jih je prejel v skladu s členom 4.

2. Osebni razgovor se lahko opusti, če:

(a) je prosilec pobegnil ali

(b) je prosilec po prejetju informacij iz člena 4 že na drug način podal ustrezne informacije za postopek določitve odgovorne države članice. Država članica, ki opusti razgovor, prosilcu omogoči, da pred sprejetjem odločitve o njegovi predaji odgovorni državi članici v skladu s členom 26(1) da vse nadaljnje informacije, ki so pomembne za pravilno določitev odgovorne države članice.

3. Osebni razgovor se organizira pravočasno, v vsakem primeru pa pred sprejetjem kakršne koli odločitve o predaji prosilca v odgovorno državo članico v skladu s členom 26(1).

4. Osebni razgovor se vodi v jeziku, ki ga prosilec razume ali za katerega se razumno domneva, da ga razume, in v katerem se je zmožen sporazumevati. Država članica, kadar je treba, izbere tolmača, ki je sposoben zagotoviti ustrezno sporazumevanje med prosilcem in osebo, ki vodi osebni razgovor.

5. Osebni razgovor poteka v razmerah, ki zagotavljajo ustrezno zaupnost. Opravi ga oseba, ki je za to usposobljena v skladu z nacionalnim pravom.

6. Država članica, ki vodi osebni razgovor, pripravi pisni povzetek, ki vsebuje vsaj poglobljene informacije, ki jih je prosilec zagotovil med razgovorom. Ta povzetek je lahko bodisi

v obliki poročila bodisi na standardnem obrazcu. Država članica prosilcu in/ali pravnemu svetovalcu ali drugemu zagovorniku, ki prosilca zastopa, pravočasno zagotovi dostop do povzetka.

Člen 6

Zaščitni ukrepi za mladoletnike

1. Pri izvajanju vseh postopkov iz te uredbe je primarna skrb držav članic največja korist otroka.

2. Države članice poskrbijo, da zastopnik zastopa in/ali pomaga mladoletniku brez spremstva v vseh postopkih iz te uredbe. Zastopnik je usposobljen in ima strokovno znanje, da zagotovi upoštevanje največje koristi otroka v postopkih, ki potekajo v skladu s to uredbo. Tak zastopnik ima dostop do vsebine ustreznih dokumentov iz dosjeja prosilca, vključno s posebno brošuro za mladoletnike brez spremstva.

Ta odstavek ne posega v ustrezne določbe člena 25 Direktive 2013/32/EU.

3. Države članice pri ocenjevanju največjih koristi otroka tesno sodelujejo med sabo in upoštevajo zlasti naslednje dejavnike:

(a) možnosti ponovne združitve družine;

(b) dobro počutje in družbeni razvoj mladoletnika;

(c) vprašanja varnosti in varovanja, zlasti v primerih, ko obstaja nevarnost, da mladoletnik postane žrtev trgovine z ljudmi;

(d) mnenja mladoletnika v skladu z njegovo starostjo in zrelostjo.

4. Za namene uporabe člena 8 država članica, v kateri je mladoletnik brez spremstva vložil prošnjo za mednarodno zaščito, čim prej ustrezno ukrepa, da ugotovi, ali ima mladoletnik brez spremstva na ozemlju držav članic družinske člane, brate ali sestre ali sorodnike, pri čemer štiti največje koristi otroka.

V ta namen lahko ta država članica zaprosi za pomoč mednarodne ali druge ustrezne organizacije in lahko mladoletniku olajša dostop do storitev za izsleditev oseb takih organizacij.

Osebe pristojnih organov iz člena 35, ki obravnava zahteve mladoletnikov brez spremstva, je imelo in se še naprej ustrezno usposablja glede posebnih potreb mladoletnikov.

5. Da se olajšajo ustrezni ukrepi za ugotavljanje istovetnosti članov družine, bratov ali sester ali sorodnikov mladoletnika brez spremstva, ki biva na ozemlju druge države članice v skladu z odstavkom 4 tega člena, Komisija sprejme izvedbene akte, vključno s standardnim obrazcem za izmenjavo ustreznih podatkov med državami članicami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2)

POGLAVJE III

MERILA ZA DOLOČANJE ODGOVORNE DRŽAVE ČLANICE

Člen 7

Hierarhija meril

1. Merila za določanje odgovorne države članice se uporabljajo po vrstnem redu, v katerem so navedena v tem poglavju.

2. Država članica, odgovorna v skladu z merili iz tega poglavja, se določi na podlagi položaja, ki je obstajal, ko je prosilec prvič vložil prošnjo za mednarodno zaščito v državi članici.

3. V zvezi z uporabo meril iz členov 8, 10 in 16 države članice upoštevajo vse razpoložljive dokaze o prisotnosti družinskih članov, sorodnikov ali drugih svojcev prosilca na ozemlju države članice, pod pogojem, da so takšni dokazi predloženi preden druga država članica sprejme prošnjo za sprejem ali ponovni sprejem zadevne osebe v skladu s členom 22 oziroma 25 ter da o predhodnih prošnjah za mednarodno zaščito prosilca še ni bila sprejeta prva vsebinska odločitev.

Člen 8

Mladoletniki

1. Kadar je prosilec mladoletnik brez spremstva, je odgovorna država članica tista, kjer je zakonito prisoten družinski član ali brat ali sestra mladoletnika brez spremstva, pod pogojem, da je to v najboljšo korist mladoletnika. Kadar je prosilec poročen mladoletnik, katerega zakonec ni zakonito prisoten na ozemlju držav članic, je odgovorna država članica, kjer je zakonito prisoten oče, mati ali druga odrasla oseba, odgovorna za mladoletnika, bodisi v skladu s pravom ali prakso te države članice, ali brat ali sestra.

2. Kadar je prosilec mladoletnik brez spremstva in ima sorodnika, ki je zakonito prisoten v drugi državi članici, ter se na podlagi individualne obravnave ugotovi, da lahko ta sorodnik poskrbi zanj, ta država članica združi mladoletnika z njegovim

sorodnikom in je odgovorna država članica, pod pogojem, da je to v največjo korist mladoletnika.

3. Kadar družinski člani, bratje ali sestre ali sorodniki iz odstavkov 1 in 2 bivajo v več kot eni državi članici, se odgovorno državo članico določi na osnovi največje koristi mladoletnika brez spremstva.

4. V odsotnosti družinskega člana, brata ali sestre ali sorodnika iz odstavkov 1 in 2 je odgovorna tista država članica, v kateri je mladoletnik brez spremstva vložil prošnjo za mednarodno zaščito, pod pogojem, da je to v največjo korist mladoletnika.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 45 v zvezi z ugotavljanjem istovetnosti družinskih članov, bratov ali sester mladoletnika brez spremstva; merili za ugotavljanje obstoja dokazanih družinskih povezav; merili za ocenjevanje sposobnosti sorodnika, da skrbi za mladoletnika brez spremstva, vključno kadar družinski člani, bratje ali sestre mladoletnika brez spremstva bivajo v več kot eni državi članici. Komisija pri izvrševanju svojih pooblastil ne preseže obsega največje koristi otroka, kot je določeno v členu 6(3).

6. Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi enotne pogoje za posvetovanje in izmenjavo podatkov med državami članicami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

Člen 9

Družinski člani, ki so upravičenci do mednarodne zaščite

Kadar ima prosilec družinskega člana, ne glede na to, ali je bila družina že prej oblikovana v državi izvora, ki mu je kot upravičencu do mednarodne zaščite, dovoljeno prebivanje v državi članici, je ta država članica odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, pod pogojem, da zadevne osebe pisno izrazijo to željo.

Člen 10

Družinski člani, ki so prosilci za mednarodno zaščito

Kadar ima prosilec v državi članici družinskega člana, o čigar prošnji za mednarodno zaščito v tej državi članici še ni bila sprejeta prva vsebinska odločitev, je ta država članica odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, pod pogojem, da zadevne osebe pisno izrazijo to željo.

Člen 11

Družinski postopek

Kadar več družinskih članov in/ali mladoletnih neporočenih bratov ali sester hkrati vloži prošnje za mednarodno zaščito v isti državi članici ali na datume, ki so dovolj blizu, da se lahko postopki določanja odgovorne države članice opravijo skupaj, in kadar bi uporaba meril iz te uredbe pomenila njihovo ločitev, se odgovorna država članica določi na osnovi naslednjih določb:

- (a) za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito vseh družinskih članov in/ali mladoletnih neporočenih bratov ali sester je odgovorna država članica, ki je glede na merila odgovorna za sprejem največjega števila zadevnih oseb;
- (b) če to ne gre, je odgovorna država članica, ki je glede na merila odgovorna za obravnavanje najstarejšega od njih.

Člen 12

Izdaja dokumentov za prebivanje ali vizumov

1. Kadar prosilec poseduje veljaven dokument za prebivanje, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna država članica, ki je dokument izdala.
2. Kadar prosilec poseduje veljavni vizum, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna država članica, ki je vizum izdala, razen če je bil vizum izdan v imenu druge države članice v skladu z ureditvijo zastopanja, kot je določena v členu 8 Uredbe (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti⁽¹⁾. V takem primeru je zastopana država članica odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito.
3. Kadar prosilec poseduje več kot en veljaven dokument za prebivanje ali vizum, ki so jih izdale različne države članice, odgovornost za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito prevzamejo države članice po naslednjem vrstnem redu:
  - (a) država članica, ki je izdala dokument za prebivanje, ki daje pravico do najdaljšega časa bivanja, ali, kadar so časi veljavnosti enaki, država članica, ki je izdala dokument za prebivanje z najpoznejšim datumom poteka veljavnosti;

- (b) država članica, ki je izdala vizum z najpoznejšim datumom poteka veljavnosti, kadar gre za različne vizume iste vrste;

- (c) kadar so vizumi različnih vrst, država članica, ki je izdala vizum z najdaljšim časom veljavnosti, ali, kadar so časi veljavnosti enaki, država članica, ki je izdala vizum z najpoznejšim datumom poteka veljavnosti.

4. Kadar prosilec poseduje samo enega ali več dokumentov za prebivanje, ki so potekli manj kot dve leti pred tem, ali enega ali več vizumov, ki so potekli manj kot šest mesecev pred tem in ki so mu dejansko omogočili vstop na ozemlje države članice, se za čas, ko prosilec ne zapusti ozemelj držav članic, uporabijo odstavki 1, 2 in 3.

Kadar prosilec poseduje enega ali več dokumentov za prebivanje, ki so potekli manj kot dve leti pred tem, ali enega ali več vizumov, ki so potekli manj kot šest mesecev pred tem in ki so mu dejansko omogočili vstop na ozemlje države članice, in če ni zapustil ozemelj držav članic, je odgovorna država članica, v kateri je vložena prošnja za mednarodno zaščito.

5. Dejstvo, da sta bila dokument za prebivanje ali vizum izdana na podlagi lažne ali privzete identitete ali ob predložitvi prirejenih, ponarejenih ali neveljavnih listin, ne preprečuje, da bi bila odgovornost dodeljena državi članici, ki ju je izdala. Vendar država članica, ki je izdala dokument za prebivanje ali vizum, ni odgovorna, če lahko dokaže, da je do prevare prišlo po izdaji dokumenta ali vizuma.

Člen 13

Vstop in/ali bivanje

1. Kadar se na podlagi dokazov ali posrednih okoliščin, opisanih na dveh seznamih iz člena 22(3) te uredbe, vključno s podatki iz Uredbe (EU) št. 603/2013, ugotovi, da je prosilec ob prihodu iz tretje države nezakonito prečkal mejo države članice po kopnem, morju ali zraku, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna država članica, v katero je vstopil na ta način. Ta odgovornost preneha 12 mesecev po datumu nezakonitega prehoda meje.
2. Če države članice ni mogoče ali je ni več mogoče šteti za odgovorno v skladu z odstavkom 1 tega člena in če se na osnovi dokazov ali posrednih okoliščin, kot so opisani na dveh seznamih iz člena 22(3), ugotovi, da je prosilec – ki je vstopil na ozemlja držav članic nezakonito ali za katerega ni mogoče ugotoviti okoliščin vstopa – pred vložitvijo prošnje v državi članici živel nepretrgoma vsaj pet mesecev v državi članici, je ta država članica odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito.

Če je prosilec že živel v obdobjih najmanj pet mesecev v več državah članicah, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna država članica, v kateri je bilo to nazadnje.

⁽¹⁾ UL L 243, 15.9.2009, str. 1.

Člen 14

Vstop brez vizumske obveznosti

1. Če državljan tretje države ali oseba brez državljanstva vstopi na ozemlje države članice, v kateri za vstop ne velja vizumska obveznost, je za obravnavanje njene prošnje za mednarodno zaščito odgovorna ta država članica.

2. Načelo, določeno v odstavku 1 se ne uporabi, če državljan tretje države ali oseba brez državljanstva vloži svojo prošnjo za mednarodno zaščito v drugi državi članici, v kateri za vstop na njeno ozemlje prav tako ne velja vizumska obveznost. V tem primeru je ta druga država članica odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito.

Člen 15

Prošnja na mednarodnem tranzitnem območju letališča

Kadar državljan tretje države ali oseba brez državljanstva poda prošnjo za mednarodno zaščito v mednarodnem tranzitnem območju letališča države članice, je za obravnavanje prošnje odgovorna ta država članica.

POGLAVJE IV

VZDRŽEVANE OSEBE IN DISKRECIJSKE KLAUZULE

Člen 16

Vzdrževane osebe

1. Kadar je prosilec zaradi nosečnosti ali novorojenega otroka, resne bolezni, hude invalidnosti ali starosti odvisen od pomoči svojega otroka, brata ali sestre ali starša, ki zakonito prebiva v eni od držav članic, ali je otrok, brat ali sestra ali eden od staršev prosilca, ki zakonito prebiva v eni od držav članic, odvisen od slednjega, država članica običajno prosilca obdrži skupaj ali združi s tem otrokom, bratom ali sestro ali enim od staršev, pod pogojem, da so družinske vezi obstajale že v državi izvora, da je otrok, brat ali sestra ali eden od staršev ali prosilec zmožen nuditi pomoč drugi vzdrževani osebi in da zadevne osebe pisno izrazijo to željo.

2. Kadar otrok, brat ali sestra ali eden od staršev iz odstavka 1 zakonito prebiva v drugi državi članici in ne v tisti, v kateri je prisoten prosilec, je odgovorna država članica tista, v kateri otrok, brat ali sestra ali eden od staršev zakonito prebiva, razen če prosilec zaradi svojega zdravstvenega stanja dlje časa ne more potovati v to državo članico. V takem primeru je odgovorna država članica tista, kjer je prosilec prisoten. Taka država članica nima obveznosti, da pripelje otroka, brata ali sestro ali enega od staršev prosilca na svoje ozemlje.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 45 v zvezi z v zvezi z ocenjevanjem razmerja odvisnosti, merili za ugotavljanje obstoja dokazanih družinskih povezav, merili za ocenjevanje sposobnosti zadevne osebe, da skrbi za vzdrževano osebo in elementi, ki se upoštevajo za ocenjevanje nesposobnosti za potovanje v znatnem časovnem obdobju.

4. Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi enotne pogoje za posvetovanje in izmenjavo informacij med državami članicami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

Člen 17

Diskrecijske klavzule

1. Z odstopanjem od člena 3(1) se lahko vsaka država članica odloči, da obravnava prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo v njej vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, tudi če tako obravnavanje ni njena odgovornost glede na merila iz te uredbe.

Država članica, ki se odloči, da bo prošnjo za mednarodno zaščito obravnavala v skladu s tem odstavkom, postane odgovorna država članica in prevzame obveznosti v zvezi s to odgovornostjo. Kadar je ustrezno, odgovorna država članica prek elektronskega komunikacijskega omrežja „DubliNet“, vzpostavljenega v skladu s členom 18 Uredbe (ES) št. 1560/2003, obvesti predhodno odgovorno državo članico, državo članico, ki vodi postopek določanja odgovorne države članice, ali tisto, ki je bila zaprosena, da sprejme ali ponovno sprejme prosilca.

Država članica, ki postane odgovorna v skladu s tem odstavkom, to dejstvo takoj navede v sistemu Eurodac v skladu z Uredbo (EU) št. 603/2013 s tem, da doda datum, ko je bila sprejeta odločitev o obravnavanju prošnje.

2. Država članica, v kateri je podana prošnja za mednarodno zaščito in ki opravlja postopek določanja odgovorne države članice, ali odgovorna država članica, lahko kadar koli pred sprejetjem prve vsebinske odločitve od druge države članice zahteva, da sprejme prosilca, da se zagotovi združitev katerih koli sorodnikov iz humanitarnih razlogov, zlasti na podlagi družinskih ali kulturnih vidikov, tudi kadar ta druga država članica ni odgovorna po merilih iz členov 8 do 11 in 16. Te osebe morajo pisno izraziti strinjanje s tem.

Zahtevek za sprejem vsebuje vse gradivo v posesti države članice, ki daje zahtevo, ki državi članici, na katero je zahteva naslovljena, omogoča oceno položaja.

Država članica, na katero je zahteva naslovljena, preveri vse potrebno za preučitev navedenih humanitarnih razlogov in državi članici, ki daje zahtevo, v dveh mesecih od datuma prejema zahteve odgovori prek elektronskega komunikacijskega omrežja „DubliNet“, vzpostavljenega v skladu s členom 18 Uredbe (ES) št. 1560/2003. V primeru zavrnitve se v odgovoru navedejo razlogi zanjo.

Kadar država članica, na katero je bila zahteva naslovljena, zahtevo sprejme, se odgovornost za obravnavanje prošnje prenese nanjo.

POGLAVJE V

OBVEZNOSTI ODGOVORNE DRŽAVE ČLANICE

Člen 18

Obveznosti odgovorne države članice

1. Odgovorna država članica po tej uredbi, je zavezana, da:
  - (a) pod pogoji iz členov 21, 22 in 29 sprejeti prosilca, ki je vložil prošnjo v drugi državi članici;
  - (b) pod pogoji iz členov 23, 24, 25 in 29 ponovno sprejeti prosilca, katerega prošnja se obravnava in ki je podal prošnjo v drugi državi članici ali ki je na ozemlju druge države članice brez dokumenta za prebivanje;
  - (c) pod pogoji iz členov 23, 24, 25 in 29 ponovno sprejeti državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je umaknila prošnjo, ki se obravnava, in podala prošnjo v drugi državi članici ali ki je na ozemlju druge države članice brez dokumenta za prebivanje;
  - (d) pod pogoji iz členov 23, 24, 25 in 29 ponovno sprejeti državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, katere prošnjo je zavrnila in ki je podala prošnjo v drugi državi članici ali ki je na ozemlju druge države članice brez dokumenta za prebivanje.
2. V primerih, ki spadajo v področje uporabe odstavka 1(a) in (b), odgovorna država članica obravnava ali dokonča obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo je podal prosilec.

V primerih, ki spadajo v področje uporabe odstavka 1(c) in kadar je odgovorna država članica, potem ko je prosilec prošnjo umaknil, njeno obravnavo prekinila pred sprejetjem vsebinske odločitve na prvi stopnji, ta država članica zagotovi, da ima prosilec pravico zahtevati dokončanje obravnave njegove prošnje ali vložiti novo prošnjo za mednarodno zaščito, ki ne

bo obravnavana kot naknadna prošnja, kot je določeno v Direktivi 2013/32/EU. V takih primerih država članice zagotovijo dokončanje obravnave.

V primerih, ki spadajo v področje uporabe odstavka 1(d), v katerih je bila prošnja zavrnjena le na prvi stopnji, odgovorna država članica zagotovi, da zadevna oseba ima ali je imela možnost uporabe učinkovitega pravnega sredstva v skladu s členom 46 Direktive 2013/32/EU.

Člen 19

Prenehanje obveznosti

1. Kadar država članica prosilcu izda dokument za prebivanje, se obveznosti, določene v členu 18(1), prenesejo na to državo članico.
2. Obveznosti iz člena 18(1) prenehajo, kadar lahko odgovorna država članica ob zahtevi za sprejem ali ponovni sprejem prosilca ali druge osebe iz člena 18(1)(c) ali (d) ugotovi, da je zadevna oseba zapustila ozemlje držav članic za najmanj tri mesece, razen če zadevna oseba poseduje veljavni dokument za prebivanje, ki ga je izdala odgovorna država članica.

Prošnja, vložena po obdobju odsotnosti iz prvega pododstavka, šteje za novo prošnjo, ki zahteva začetek novega postopka določanja odgovorne države članice.

3. Prav tako prenehajo obveznosti, določene v členu 18(1)(c) in (d), kadar lahko država članica, odgovorna za obravnavanje prošnje, ob zahtevi za ponovni sprejem prosilca ali druge osebe iz člena 18(1)(c) ali (d) ugotovi, da je zadevna oseba zapustila ozemlje države članice v skladu z odločbo o vrnitvi ali odstranitvenim nalogom, ki ga je slednja izdala po umiku ali zavrnitvi prošnje.

Prošnja, vložena po dejanski odstranitvi, šteje za novo prošnjo, ki zahteva začetek novega postopka določanja odgovorne države članice.

POGLAVJE VI

POSTOPKI ZA SPREJEM IN PONOVI SPREJEM

DEL I

Začetek postopka

Člen 20

Začetek postopka

1. Postopek določanja odgovorne države članice se začne takoj, ko je v državi članici prvič vložena prošnja za mednarodno zaščito.

2. Prošnja za mednarodno zaščito šteje za vloženo, ko obrazec, ki ga predloži prosilec, ali poročilo, ki ga pripravi pristojni organ, prispe do pristojnega organa zadevne države članice. Kadar prošnja ni pisna, mora biti čas med izjavo o nameri in pripravo poročila čim krajši.

3. Za namene te uredbe je položaj mladoletnika, ki spremlja prosilca in je v skladu z opredelitvijo družinskega člana, neločljiv od položaja družinskega člana ter je predmet obravnave v državi članici, ki je odgovorna za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito tega družinskega člana, tudi če mladoletnik ni sam po sebi prosilec, če je to v največjo korist mladoletnika. Enako se obravnavajo otroci, rojeni potem, ko prosilec prispe na ozemlje držav članic, brez potrebe po sprožitvi novega postopka za njihov sprejem.

4. Kadar prošnja za mednarodno zaščito pri pristojnem organu države članice vloži prosilec, ki je na ozemlju druge države članice, odgovorno državo članico določi država članica, na ozemlju katere je prosilec. Slednjo državo članico brez odlašanja obvesti država članica, ki je prejela prošnjo, in nato v tej uredbi šteje za državo članico, v kateri je bila vložena prošnja za mednarodno zaščito.

Prosilec je pisno obveščen o tej spremembi določitve države članice in o datumu, ko je bila sprememba opravljena.

5. Prosilca, ki je prisoten v drugi državi članici brez dokumenta za prebivanje ali ki tam vloži prošnjo za mednarodno zaščito po umiku svoje prve prošnje, podane v drugi državi članici med postopkom določanja odgovorne države članice, država članica, v kateri je bila najprej vložena ta prošnja za mednarodno zaščito, ponovno sprejme pod pogoji iz členov 23, 24, 25 in 29 z namenom dokončanja postopka določanja odgovorne države članice.

Ta obveznost preneha, kadar lahko država članica, ki je prejela zahtevo za dokončanje postopka določanja odgovorne države članice, ugotovi, da je prosilec medtem zapustil ozemlja držav članic za obdobje najmanj treh mesecev ali je od druge države članice dobil dokument za prebivanje.

Prošnja, vložena po takem obdobju odsotnosti iz drugega pododstavka, šteje za novo prošnjo, ki zahteva začetek novega postopka določanja odgovorne države članice.

DEL II

Postopki za zahteve za sprejem

Člen 21

Predložitev zahteve za sprejem

1. Kadar država članica, v kateri je bila vložena prošnja za mednarodno zaščito, meni, da je za obravnavanje prošnje

odgovorna druga država članica, lahko čim hitreje, v vsakem primeru pa tri mesece od datuma, na katerega je bila prošnja vložena v smislu člena 20(2), od druge države članice zahteva, da sprejme prosilca.

Ne glede na prvi pododstavek v primeru zadetka v sistemu Eurodac, ki se ujema s podatki, zabeleženimi v skladu s členom 14 Uredbe (EU) št. 603/2013, se v skladu s členom 15(2) navedene uredbe zahteva pošlje v dveh mesecih od prejema tega zadetka.

Kadar zahteva po sprejemu prosilca ni dana v obdobjih, določenih v prvem in drugem pododstavku, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna država članica, v kateri je bila prošnja vložena.

2. Država članica, ki poda zahtevo, lahko prosi za nujen odgovor v primerih, kadar je prošnja za mednarodno zaščito vložena po zavrnitvi dovoljenja za vstop ali nadaljnje bivanje, po prijemu zaradi nezakonitega bivanja ali po vročitvi ali izvršitvi odstranitvenega naloga.

V zahtevi se navede utemeljene razloge za nujen odgovor in rok, v katerem se odgovor pričakuje. Ta rok je vsaj en teden.

3. V primerih iz odstavkov 1 in 2 se zahteva za sprejem s strani druge države članice poda na podlagi standardnega obrazca in vključuje dokaze ali posredne okoliščine, kot so opisani na dveh seznamih iz člena 22(3) in/ali ustrezne elemente iz izjave prosilca, ki organu države članice, na katero je naslovljena zahteva, omogočajo, da preveri, če je odgovorna na osnovi meril, določenih v tej uredbi.

Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi enotne pogoje za posvetovanje in izmenjavo podatkov med državami članicami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

Člen 22

Odgovor na zahtevo za sprejem

1. Država članica, na katero je zahteva naslovljena, preveri potrebno in se o zahtevi za sprejem prosilca odloči v dveh mesecih od datuma, ko je prejela zahtevo.

2. V postopku določanja odgovorne države članice se uporabijo elementi dokazov in posrednih okoliščin.

3. Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi in redno pregleduje oba seznama z navedbo ustreznih elementov dokazov in posrednih okoliščin v skladu z merili iz točk (a) in (b) tega odstavka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

(a) Dokazi:

- (i) to se nanaša na formalne dokaze, ki določajo odgovornost v skladu s to uredbo, kolikor ni ovrženo z dokazom o nasprotnem;
- (ii) države članice odboru, predvidenem v členu 44, zagotovijo vzorce različnih vrst upravnih dokumentov v skladu s tipologijo, uvedeno s seznamom formalnih dokazov;

(b) posredne okoliščine:

- (i) to se nanaša na indikativne elemente, ki so v nekaterih primerih lahko, čeprav so ovrgljivi, zadostni glede na svojo dokazno vrednost;
- (ii) njihova dokazna vrednost v zvezi z odgovornostjo za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito se oceni za vsak primer posebej.

4. Zahteva po dokazu ne sme presegati tistega, kar je potrebno za pravilno uporabo te uredbe.

5. Če formalni dokaz ne obstaja, država članica, na katero je zahteva naslovljena, prizna svojo odgovornost, če so posredne okoliščine koherentne, preverljive in dovolj podrobne za ugotovitev odgovornosti.

6. Kadar država članica, ki daje zahtevo, prosi za nujen odgovor v skladu z določbami člena 21(2), država članica, na katero je zahteva naslovljena, vложи vse napore, da bi spoštovala zahtevani rok. V izrednih primerih, ko se lahko dokaže, da je obravnavanje zahteve za sprejem prosilca posebej zapleteno, lahko država članica, na katero je zahteva naslovljena, odgovori po zahtevanem roku, vendar v vsakem primeru najkasneje v enem mesecu. V takih primerih mora država članica, na katero je zahteva naslovljena, državi članici, ki daje zahtevo, v prvotno zahtevanem roku sporočiti svojo odločitev, da bo svoj odgovor odložila.

7. Opustitev ukrepanja v dvomesečnem roku iz odstavka 1 in enomesečnem roku iz odstavka 6 je enakovredna sprejetju zahteve in posledica tega je obveznost sprejema osebe, vključno z obveznostjo zagotovitve ustrezne ureditve za prihod.

DEL III

Postopki za zahteve za ponovni sprejem

Člen 23

Predložitev zahteve za ponovni sprejem, če je bila v državi članici, ki daje zahtevo, vložena nova prošnja

1. Kadar država članica, v kateri je oseba iz člena 18(1)(b), (c) ali (d) vložila novo prošnjo za mednarodno zaščito, meni, da je

v skladu s členom 20(5) in členom 18(1)(b), (c) ali (d) za obravnavanje prošnje pristojna druga država članica, lahko zahteva, da to osebo ponovno sprejme ta druga država članica.

2. Zahteva za ponovni sprejem zadevne osebe se poda čim hitreje oziroma v vsakem primeru v dveh mesecih od prejema zadetka Eurodac, kot je opredeljeno v členu 9(5) Uredbe (EU) št. 603/2013.

Če zahteva za ponovni sprejem temelji na dokazih, ki niso pridobljeni iz sistema Eurodac, se državi članici, na katero je zahteva naslovljena, pošlje v treh mesecih od datuma, ko je bila v smislu člena 20(2) vložena prošnja za mednarodno zaščito.

3. Kadar zahteva za ponovni sprejem ni podana v rokih iz odstavka 2, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna država članica, v kateri je bila vložena nova prošnja.

4. Zahteva za ponovni sprejem se poda na podlagi standardnega obrazca ter vključuje dokaze ali posredne okoliščine, kot so opisani na dveh seznamih iz člena 22(3), in/ali ustrezne elemente iz izjav zadevne osebe, ki organom države članice, na katero je zahteva naslovljena, omogočajo, da preveri, ali je odgovorna na podlagi meril, določenih v tej uredbi.

Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi enotne pogoje za pripravo in predložitev zahtev za ponovni sprejem. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

Člen 24

Predložitev zahteve za ponovni sprejem, če v državi članici, ki poda zahtevo, ni bila vložena nova prošnja za mednarodno zaščito

1. Kadar država članica, na ozemlju katere oseba iz člena 18(1)(b), (c) ali (d) prebiva brez dokumenta za prebivanje in v kateri ni bila vložena nova prošnja za mednarodno zaščito, meni, da je v skladu s členom 20(5) in členom 18(1)(b), (c) ali (d) za obravnavanje prošnje odgovorna druga država članica, lahko zahteva, da zadevno osebo ponovno sprejme ta druga država članica.

2. Kadar se država članica, na ozemlju katere oseba prebiva brez dokumenta za prebivanje, odloči, da bo v skladu s členom 17 Uredbe (EU) št. 603/2013 podatke iskala v sistemu Eurodac, se z odstopanjem od člena 6(2) Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje

nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav⁽¹⁾ zahteva za ponovni sprejem zadevne osebe iz člena 18(1)(b) ali (c) te uredbe ali osebe iz člena 18(1)(d), katere prošnja za mednarodno zaščito ni bila zavrnjena z dokončno odločitvijo, poda čim hitreje oziroma v vsakem primeru v dveh mesecih od prejema zadetka Eurodac, kot je opredeljeno v členu 17(5) Uredbe (EU) št. 603/2013.

Če zahteva za ponovni sprejem zadevne osebe temelji na dokazih, ki niso pridobljeni iz sistema Eurodac, se državi članici, na katero je zahteva naslovljena, pošlje v treh mesecih od datuma, ko država članica ugotovi, da bi lahko bila za zadevno osebo odgovorna druga država članica.

3. Kadar zahteva za ponovni sprejem ni podana v rokih iz odstavka 2, država članica, na ozemlju katere zadevna oseba prebiva brez dokumenta za prebivanje, tej osebi omogoči vložitev nove prošnje.

4. Kadar je oseba iz člena 18(1)(d) te uredbe, katere prošnja za mednarodno zaščito je bila v eni državi članici zavrnjena z dokončno odločitvijo, na ozemlju druge države članice brez dokumenta za prebivanje, lahko slednja država članica od prve države članice zahteva ponovni sprejem zadevne osebe ali pa izpelje postopek vračanja v skladu z Direktivo 2008/115/ES.

Kadar se slednja država članica odloči, da bo od prve države članice zahtevala, da ponovno sprejme zadevno osebo, se pravila iz Direktive 2008/115/ES ne uporabljajo.

5. Zahteva za ponovni sprejem prosilca ali druge osebe iz člena 18(1)(b), (c) ali (d) se oblikuje na podlagi standardnega obrazca in vključuje dokaze ali posredne okoliščine, kot so opisani v dveh seznamih iz člena 22(3), in/ali ustrezne elemente iz izjave osebe, ki organom države članice, na katero je zahteva naslovljena, omogočajo, da preveri, ali je odgovorna na podlagi meril, določenih v tej uredbi.

Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi in redno pregleduje dva seznama z navedbo ustreznih elementov dokazov in posrednih okoliščin v skladu z merili iz člena 22(3)(a) in (b) ter vzpostavi enotne pogoje za pripravo in predložitev zahtev za ponovni sprejem. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

Člen 25

Odgovor na zahtevo za ponovni sprejem

1. Država članica, na katero je zahteva naslovljena, ustrezno preveri in sprejme odločbo o zahtevi po ponovnem sprejemu zadevne osebe čim prej in v nobenem primeru ne pozneje od enega meseca od datuma prejetja zahteve. Če zahteva temelji na podatkih, pridobljenih iz sistema Eurodac, se ta rok skrajša na dva tedna.

2. Opustitev ukrepanja v roku enega meseca oziroma dveh tednov iz odstavka 1, je enakovredna sprejetju zahteve in posledica tega je obveznost ponovnega sprejema zadevne osebe, vključno z obveznostjo zagotovitve ustrezne ureditve za prihod.

DEL IV

Postopkovni zaščitni ukrepi

Člen 26

Obvestilo glede odločitve o predaji

1. Kadar se država članica, na katero je naslovljena zahteva, strinja, da bo sprejela ali ponovno sprejela prosilca ali drugo osebo iz člena 18(1)(c) ali (d), država članica, ki daje zahtevo, uradno obvesti zadevno osebo o odločitvi o njeni predaji v odgovorno državo članico in kjer je ustrezno, o odločitvi, da njene prošnje za mednarodno zaščito ne bo obravnavala. Če zadevno osebo zastopa pravni svetovalec ali drug zagovornik, se lahko država članica odloči, da bo o odločitvi uradno obvestila takega svetovalca oziroma zagovornika in ne zadevne osebe, kar po potrebi sporoči zadevni osebi.

2. Odločitev iz odstavka 1 vsebuje tudi informacije o razpoložljivih pravnih sredstvih, vključno s pravico zaprositi za odločilni učinek, kadar je to ustrezno, in o rokih, ki veljajo za vložitev takih pravnih sredstev in za izvedbo predaje in po potrebi informacije o kraju, kamor mora zadevna oseba priti, in datumu, ko mora tja priti, če ta oseba v odgovorno državo članico potuje z lastnimi sredstvi.

Države članice zagotovijo, da zadevna oseba hkrati z odločitvijo iz odstavka 1 prejme informacije o osebah ali subjektih, ki ji lahko nudijo pravno pomoč, če ji te informacije niso bile sporočene že prej.

3. Če zadevni osebi ne pomaga ali je ne zastopa pravni svetovalec ali drug zagovornik, jo države članice v jeziku, ki ga zadevna oseba razume ali za katerega se upravičeno domneva, da ga razume, obvestijo o glavnih elementih odločitve, kar v vsakem primeru vključuje informacije o razpoložljivih pravnih sredstvih in veljavnih rokih za vložitev takih pravnih sredstev.

Člen 27

Pravna sredstva

1. Prosilec ali druga oseba iz člena 18(1)(c) ali (d) ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva v obliki pritožbe zoper odločitev o predaji ali ponovnega dejanskega in zakonskega pregleda te odločitve pred sodiščem ali rzsodiščem.

2. Države članice zagotovijo razumno obdobje, v katerem lahko zadevna oseba v skladu z odstavkom 1 uveljavlja svojo pravico do učinkovitega pravnega sredstva.

⁽¹⁾ UL L 348, 24.12.2008, str. 98.

3. Za namene pritožb zoper ali ponovnega pregleda odločitev o predaji države članice v svojem nacionalnem pravu določijo:

- (a) da ima prosilec na podlagi pritožbe ali ponovnega pregleda pravico ostati v zadevni državi članici do zaključka postopka pritožbe ali ponovnega pregleda, ali
- (b) da se predaja avtomatično odloži in da takšna odložitev preneha veljati po preteku razumnega obdobja, v katerem bi sodišče ali razsodišče po natančni preučitvi zahteve za odlog moralo odločiti, ali pritožbi ali ponovnemu pregledu zahteve odobri odložilni učinek, ali
- (c) da ima zadevna oseba možnost, da v razumnem obdobju od sodišča ali razsodišča zahteva odložitev izvršitve odločitve o predaji, dokler se obravnava njegova pritožba ali poteka ponovni pregled. Države članice z odložitvijo predaje do sprejetja odločitve o prvi zahtevi za odlog zagotovijo, da je na voljo učinkovito pravno sredstvo. Vse odločitve glede odložitve izvršitve predaje se sprejmejo v razumnem obdobju, ki omogoča podrobno in natančno preučitev zahteve za odlog. V odločitvi, da se izvršitev odločitve o predaji ne odloži, so navedeni razlogi za takšno odločitev.

4. Države članice lahko določijo, da se lahko pristojni organi po uradni dolžnosti odločijo, da bodo odložili izvršitev odločitve o predaji, dokler se obravnava pritožba ali poteka ponovni pregled.

5. Države članice zagotovijo, da ima zadevna oseba dostop do pravne pomoči in po potrebi do jezikovne pomoči.

6. Države članice zagotovijo, da se na zahtevo odobri brezplačna pravna pomoč, če zadevne osebe niso sposobne kriti s tem povezanih stroškov. Države članice lahko določijo, da obravnava prosilcev, kar zadeva honorarje in druge stroške, ne bo ugodnejša od obravnave, ki je na splošno odobrena za njihove državljane v zadevah, ki se nanašajo na pravno pomoč.

Brez samovoljnega omejevanja dostopa do pravne pomoči lahko države članice določijo, da se brezplačna pravna pomoč in zastopanje ne odobri, če po mnenju pristojnega organa, sodišča ali razsodišča pritožba ali ponovni pregled nimata dejanskih možnosti za uspeh.

Kadar odločitev o neodobritvi brezplačne pravne pomoči in zastopanja v skladu s tem odstavkom sprejme organ, ki ni sodišče ali razsodišče, države članice zagotovijo pravico do učinkovitega pravnega sredstva za izpodbijanje odločitve pred sodiščem ali razsodiščem.

Pri zagotavljanju skladnosti z zahtevami iz tega odstavka države članice zagotovijo, da pravna pomoč in zastopanje nista samovoljno omejena in da dostop prosilca do sodnega varstva ni oviran.

Pravna pomoč vključuje vsaj pripravo zahtevanih procesnih dokumentov in zastopanje pred sodiščem ali razsodiščem ter je lahko omejena na pravne svetovalce ali zagovornike, ki so v nacionalnem pravu posebej določeni za pomoč in zastopanje.

Postopke za dostop do pravne pomoči se določi v nacionalnem pravu.

DEL V

Pridržanje za namen predaje

Člen 28

Pridržanje

1. Države članice ne smejo pridržati osebe zgolj zato, ker v zvezi z njo poteka postopek, določen v tej uredbi.

2. Kadar obstaja znatna nevarnost, da bo oseba pobegnila, lahko države članice na podlagi presoje vsakega posameznega primera zadevno osebo pridržijo, da bi omogočile izvedbo postopkov za predajo v skladu s to uredbo, vendar le, če je ukrep pridržanja sorazmeren in ni mogoče učinkovito uporabiti drugih manj prisilnih ukrepov.

3. Pridržanje traja čim manj časa in ne sme trajati dlje, kot je razumno potrebno za skrbno izvedbo potrebnih upravnih postopkov vse do izvršitve predaje v skladu s to uredbo.

Kadar je oseba pridržana v skladu s tem členom, rok za predložitev zahteve za sprejem ali ponovni sprejem ni daljši od enega meseca od vložitve prošnje. Država članica, ki izvaja postopek v skladu s to uredbo, v takih primerih zaprosi za nujen odgovor. Tak odgovor se poda v dveh tednih od prejema prošnje. Če v dveh tednih odgovora ni, je to enakovredno sprejetju zahteve in posledica tega je obveznost sprejema ali ponovnega sprejema osebe, vključno z obveznostjo zagotovitve ustrezne ureditve za prihod.

Kadar je oseba pridržana v skladu s tem členom, se njena predaja iz države članice, ki daje zahtevo, v odgovorno državo članico izvede, kakor hitro je to praktično izvedljivo, najpozneje pa v šestih tednih po tem, ko je druga država članica implicitno ali eksplicitno odobrila zahtevo za sprejetje ali ponovno sprejetje zadevne osebe, ali od trenutka, ko preneha veljati odložilni učinek pritožbe ali ponovnega pregleda v skladu s členom 27(3).

Kadar država članica, ki daje zahtevo, zahteve za sprejem ali ponovni sprejem ne predloži v predpisanem roku ali če se predaja ne izvede v navedenem roku šestih tednov iz tretjega pododstavka, oseba več ne sme biti pridržana. Členi 21, 23, 24 in 29 se še naprej ustrezno uporabljajo.

4. Kar zadeva pogoje za pridržanje in zaščitne ukrepe, ki veljajo za pridržane osebe, se zaradi omogočanja postopkov predaje v odgovorno državo članico uporabljajo členi 9, 10 in 11 Direktive 2013/33/EU.

DEL VI

Predaje

Člen 29

Načini in roki

1. Predaja prosilca ali druge osebe iz člena 18(1)(c) ali (d) iz države članice, ki poda zahtevo, v odgovorno državo članico, se izvede v skladu z nacionalno zakonodajo države članice, ki poda zahtevo, po posvetu med zadevnima državama članicama, kakor hitro je to praktično izvedljivo in najkasneje v šestih mesecih po odobritvi zahteve, da bo druga država članica sprejela ali ponovno sprejela zadevno osebo ali končni odločitvi o pritožbi ali ponovnem pregledu, če v skladu s členom 27(3) obstaja odložilni učinek.

Če se predaje v odgovorno državo članico izvajajo v obliki nadzorovanega odhoda ali v spremstvu, države članice zagotovijo, da se izvajajo na human način ter da se ob tem v celoti spoštujejo temeljne pravice in človeško dostojanstvo.

Če je treba, država članica, ki poda zahtevo, prosilcu priskrbi prepustnico. Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi obliko prepustnice. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

Odgovorna država članica obvesti državo članico, ki daje zahtevo, kot je ustrezno, o varnem prihodu zadevne osebe ali o dejstvu, da v roku, ki je bil določen, ni prišel.

2. Kadar se predaja ne opravi v roku šestih mesecev, je odgovorna država članica oproščena svoje obveznosti sprejema ali ponovnega sprejema zadevne osebe, odgovornost pa se nato prenese na državo članico, ki poda zahtevo. Ta rok se lahko podaljša na največ eno leto, če predaja ni bila možna, ker je zadevna oseba v zaporu, ali na največ osemnajst mesecev, če zadevna oseba pobezne.

3. Če je bila oseba predana pomotoma ali je bila odločitev o predaji na podlagi pritožbe ali ponovnega pregleda razveljavljena po tem, ko je predaja izvedena, država članica, ki je predajo izvedla, osebo nemudoma ponovno sprejme.

4. Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi enotne pogoje za posvetovanje in izmenjavo podatkov med državami članicami, zlasti v primeru odloženih predaj ali predaj z zamudo, predaj po implicitnem sprejemu, predajami mladoletnikov ali vzdrževanih oseb ter nadzorovanih predaj. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

Člen 30

Stroški predaje

1. Stroške, ki nastanejo pri predaji prosilca ali druge osebe iz člena 18(1)(c) ali (d) v odgovorno državo članico, krije država članica, ki izvede predajo.

2. Kadar je treba zadevno osebo ponovno predati državi članici, ker je bila predaja izvedena pomotoma ali ker je bila odločitev o predaji na podlagi pritožbe ali ponovnega pregleda razveljavljena po izvedeni predaji, stroške ponovne predaje zadevne osebe na njeno ozemlje krije država članica, ki je prvotno izvedla predajo.

3. Od oseb, ki jih je treba na podlagi te uredbe predati, se ne zahteva, da krijejo stroške takih predaj.

Člen 31

Izmenjava bistvenih informacij pred izvedbo predaje

1. Država članica, ki izvede predajo prosilca ali druge osebe, kot je navedeno v členu 18(1)(c) ali (d), odgovorni državi članici sporoči take osebne podatke o osebi, ki jo predaja, kot je ustrezno, bistveno in neprekomerno z edinim namenom, da zagotovi, da lahko pristojni organi v skladu z nacionalnim pravom, v odgovorni državi članici tej osebi priskrbijo ustrezno pomoč, vključno s takojšnjo zdravstveno oskrbo, potrebno za zaščito njenih življenjskih interesov, ter zagotovijo neprekinjeno zaščito in pravice, ki jih nudijo ta uredba in drugi ustrezni pravni instrumenti na področju azila. Te podatke se odgovorni državi članici sporoči v razumnem obdobju pred predajo, da se zagotovi, da imajo pristojni organi v skladu z nacionalnim pravom dovolj časa za sprejetje potrebnih ukrepov.

2. Država članica, ki izvede predajo, odgovorni državi članici sporoči vse informacije, s katerimi razpolaga pristojni organ v skladu za nacionalnim pravom, in so bistvene za zaščito pravic in takojšnjih posebnih potreb osebe, ki se jo preda, zlasti pa:

- (a) vse takojšnje ukrepe, ki jih mora sprejeti odgovorna država članica, da bi zagotovila ustrezno obravnavo posebnih potreb osebe, ki bo predana, vključno z vso takojšnjo zdravstveno oskrbo, ki je morda potrebna;
- (b) kontaktne podatke družinskih članov, sorodnikov ali katerih koli drugih svojcev v sprejemni državi članici, kadar je ustrezno;
- (c) v primeru mladoletnikov, informacije o njihovi izobrazbi;
- (d) oceno starosti prosilca.

3. Informacije si v skladu s tem členom izmenjujejo samo organi, o katerih je bila v skladu s členom 35 te uredbe Komisija uradno obveščena prek elektronskega komunikacijskega omrežja „DubliNet“, vzpostavljenega na podlagi člena 18 Uredbe (ES) št. 1560/2003. Izmenjane informacije se lahko uporabijo samo za namene iz odstavka 1 tega člena in se ne smejo nadalje obdelovati.

4. Da bi olajšala izmenjavo informacij med državami članicami, Komisija z izvedbenimi akti oblikuje standardni obrazec za prenos podatkov, ki se zahteva po tem členu. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

5. Za izmenjavo informacij v skladu s tem členom se uporabljajo pravila iz člena 34(8) do (12).

Člen 32

Izmenjava zdravstvenih podatkov pred izvedbo predaje

1. Zgolj za zagotovitev zdravstvene oskrbe ali zdravljenja, zlasti za invalidne osebe, starejše, nosečnice, mladoletnike in osebe, ki so bile mučene, posiljene ali so bile podvržene drugim hudim oblikam psihološkega, fizičnega in spolnega nasilja, država članica, ki izvede predajo, odgovorni državi članici posreduje informacije, s katerimi razpolaga pristojni organ v skladu z nacionalnim pravom, o kakršnih koli posebnih potrebah osebe, ki jo predaja, kar lahko v določenih primerih zajema informacije o telesnem ali duševnem zdravju te osebe. Te informacije se prenesejo v obliki skupnega zdravstvenega spričevala, ki se mu priložijo ustrezni dokumenti. Odgovorna država članica poskrbi, da se navedene posebne potrebe ustrezno obravnava, vključno tudi na kakršno koli nujno zdravstveno oskrbo, ki bi lahko bila potrebna.

Komisija z izvedbenimi akti oblikuje skupno zdravstveno spričevalo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

2. Država članica, ki izvede predajo, informacije iz odstavka 1 odgovorni državi članici posreduje samo po izrecnem soglasju prosilca in/ali osebe, ki ga zastopa, ali če je prosilec fizično ali pravno nesposoben podati svoje soglasje, kadar je taka predaja potrebna za varstvo življenjskih interesov prosilca ali druge osebe. Odsotnost soglasja, vključno z zavrnitvijo soglasja, ne predstavlja ovire za predajo te osebe.

3. Osebne zdravstvene podatke iz odstavka 1 obdeluje le zdravstveni delavec, za katerega na podlagi nacionalnega prava ali pravil, ki jih določijo nacionalni pristojni organi, velja dolžnost poklicne molčečnosti, ali druga oseba, ki je prav tako zavezana enaki dolžnosti poklicne molčečnosti.

4. Izmenjava informacij v skladu s tem členom poteka samo med zdravstvenimi delavci ali drugimi osebami iz odstavka 3. Izmenjane informacije se lahko uporabijo samo za namene iz odstavka 1 in se ne smejo nadalje obdelovati.

5. Komisija z izvedbenimi akti sprejme enotne pogoje in praktične ureditve za izmenjavo informacij iz odstavka 1 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

6. Za izmenjavo informacij v skladu s tem členom se uporabljajo pravila iz člena 34(8) do (12).

Člen 33

Mehanizem za zgodnje opozarjanje in pripravljenost na krize ter njihovo obvladovanje

1. Kadar Komisija, zlasti na podlagi informacij, ki jih EASO zbere v skladu z Uredbo (EU) št. 439/2010, ugotovi, da bi lahko bila uporaba te uredbe ovirana, ker je bilo ugotovljeno, da obstaja velika nevarnost posebnega pritiska na azilni sistem države članice, in/ali zaradi težav v delovanju azilnega sistema države članice, Komisija v sodelovanju z EASO tej državi članici priporoči, da pripravi preventivni akcijski načrt.

Zadevna država članica Svet in Komisijo obvesti, ali namerava predložiti preventivni akcijski načrt, da bi odpravila pritisk in/ali težave v delovanju svojega azilnega sistema, hkrati pa zagotovila zaščito temeljnih pravic prosilcev za mednarodno zaščito.

Država članica lahko po lastnem preudarku in na lastno pobudo pripravi preventivni akcijski načrt in naknadne revizije tega načrta. Država članica lahko pri pripravi preventivnega akcijskega načrta zaprosi za pomoč Komisijo, druge države članice, EASO ali druge ustrezne agencije Unije.

2. Kadar zadevna država članica pripravi preventivni akcijski načrt, ta načrt predloži Svetu in Komisiji ter jima redno poroča o njegovem izvajanju. Komisija nato o ključnih elementih preventivnega akcijskega načrta obvesti Evropski parlament. Komisija predloži poročila o izvajanju zadevnega načrta Svetu in jih posreduje Evropskemu parlamentu.

Zadevna država članica sprejme vse potrebne ukrepe za soočanje z razmerami posebnega pritiska na njen azilni sistem ali za zagotovitev odprave ugotovljenih pomanjkljivosti, preden se razmere poslabšajo. Kadar preventivni akcijski načrt vsebuje ukrepe za odpravo posebnega pritiska na azilni sistem države članice, ki bi lahko ovirali uporabo te uredbe, Komisija pred poročanjem Evropskemu parlamentu in Svetu za nasvet zaprosi EASO.

3. Kadar Komisija na podlagi analize EASO ugotovi, da ugotovljene pomanjkljivosti z izvedbo preventivnega akcijskega načrta niso bile odpravljene ali kadar obstaja resna nevarnost, da se razmere v zvezi z azilom v zadevni državi članici razvijejo v krizo, ki je verjetno ne bo mogoče preprečiti s preventivnim akcijskim načrtom, lahko Komisija, po potrebi v sodelovanju z EASO, od zadevne države članice zahteva, da pripravi akcijski načrt za obvladovanje krize in po potrebi revizije tega načrta. Z akcijskim načrtom za obvladovanje krize se med celotnim postopkom zagotovi skladnost s pravnim redom Unije na področju azila, zlasti pa upoštevanje temeljnih pravic prosilcev za mednarodno zaščito.

Po zahtevi, da pripravi akcijski načrt za obvladovanje krize, zadevna država članica v sodelovanju s Komisijo in EASO to stori takoj, najpozneje pa v treh mesecih od datuma zahteve.

Zadevna država članica predloži svoj preventivni akcijski načrt ter Komisiji in drugim ustreznim zainteresiranim stranem, kot je EASO, če je ustrezno, vsaj vsake tri mesece poroča o njegovem izvajanju.

Komisija o akcijskem načrtu za obvladovanje krize ter morebitnih revizijah in izvajanju tega načrta obvesti Evropski parlament in Svet. Zadevna država članica v teh poročilih navede podatke, ki omogočajo spremljanje izvajanja akcijskega načrta za obvladovanje krize, kot so trajanje postopka, razmere med pridržanjem in sprejemne zmogljivosti glede na dotok prosilcev.

4. Svet med celotnim postopkom zgodnjega opozarjanja, pripravljenosti in obvladovanja kriz, vzpostavljenim v tem členu, pozorno spremlja razmere ter lahko zaprosi za dodatne informacije in da politične smernice, zlasti glede nujnosti ukrepanja in resnosti razmer ter glede tega, ali mora država članica pripraviti preventivni akcijski načrt ali, po potrebi, akcijski načrt za obvladovanje krize. Evropski parlament in Svet se lahko med celotnim postopkom med seboj posvetujeta in dajeta smernice glede vseh solidarnostnih ukrepov, ki se jima zdijo primerni.

POGLAVJE VII

UPRAVNO SODELOVANJE

Člen 34

Skupna uporaba informacij

1. Vsaka država članica sporoči kateri koli drugi državi članici, ki to zahteva, take osebne podatke o prosilcu, kot je to ustrezno, bistveno in neprekomerno za:

- (a) določitev odgovorne države članice;
- (b) obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito;
- (c) izvajanje katere koli obveznosti iz te uredbe.

2. Informacije iz odstavka 1 lahko vsebujejo samo:

- (a) osebne podatke o prosilcu in, kadar je ustrezno, njegovih družinskih članih, sorodnikih ali katerih koli drugih svojcih (polno ime in, kjer je ustrezno, prejšnje ime; vzdevki in psevdonimi; državljanstvo, sedanje ali prejšnje; datum in kraj rojstva);
- (b) osebne in potne listine (številke, veljavnost, datum izdaje, organ izdaje, kraj izdaje itd.);
- (c) druge informacije, potrebne za ugotovitev identitete prosilca, vključno s prstnimi odtisi, obdelanimi v skladu z Uredbo (EU) št. 603/2013;

- (d) kraje prebivanja in smeri potovanja;
- (e) dokumente za prebivanje ali vizume, ki jih izda država članica;
- (f) kraj, kjer je bila prošnja vložena;
- (g) datum, na katerega je bila vložena morebitna prejšnja prošnja za mednarodno zaščito, datum, na katerega je bila vložena sedanja prošnja, doseženo stopnjo v postopku in morebitno sprejeto odločitev.

3. Poleg tega lahko, pod pogojem, da je to potrebno za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, odgovorna država članica zahteva od druge države članice, da ji sporoči razloge, s katerimi prosilec utemeljuje svojo prošnjo, in, kadar je ustrezno, razloge za morebitne odločitve glede prosilca. Druga država članica se lahko odloči, da ne bo odgovorila na predloženo zahtevo, če bi take informacije zelo verjetno škodovala njenim bistvenim interesom ali varovanju svoboščin in temeljnih pravic zadevne osebe ali drugih. Država članica, ki daje zahtevo, mora v vsakem primeru od prosilca za mednarodno zaščito pridobiti pisno odobritev za posredovanje zahtevanih informacij. V tem primeru se mora prosilec zavedati, glede katerih določenih informacij daje svojo odobritev.

4. Kakršno koli zahtevo po informacijah se pošlje samo v zvezi s posamezno prošnjo za mednarodno zaščito. V njej so navedeni razlogi, na katerih temelji in, če je njen namen preveriti, ali obstaja merilo, po katerem bo verjetno prišlo do odgovornosti države članice, na katero je zahteva naslovljena, je navedeno, na katerih dokazih, vključno z ustreznimi informacijami iz zanesljivih virov o načinih in sredstvih, s katerimi prosilci vstopajo na ozemlja držav članic, ali na katerem konkretnem in preverljivem delu izjav prosilca zahteva temelji. Razume se, da take ustrezne informacije iz zanesljivih virov niso same po sebi zadostne za določitev odgovornosti in pristojnosti države članice po tej uredbi, vendar lahko prispevajo k ovrednotenju drugih navedb v zvezi s posameznim prosilcem.

5. Država članica, na katero je zahteva naslovljena, mora odgovoriti v petih tednih. Morebitne zamude pri predložitvi odgovora se ustrezno utemelji. Neupoštevanje pettedenskega roka države članice, na katero je zahteva naslovljena, ne odvezuje od njene obveznosti, da odgovori. Če država članica, na katero je bila naslovljena zahteva in ki ni upoštevala najdaljšega roka, z opravljenim poizvedovanjem pridobi informacije, iz katerih je razvidno, da je odgovorna, ta država članica med razlogi zavrnitve izpolnitve zahteve za sprejem ali ponovni sprejem ne sme navesti izteka rokov iz členov 21, 23 in 24. V tem primeru se roki za predložitev zahteve za sprejem oziroma ponovni sprejem, določena v členih 21, 23 in 24, podaljšata za obdobje, ki je enako zamudi pri odgovoru s strani države članice, na katero je zahteva naslovljena.

6. Izmenjava informacij se opravi na zahtevo države članice in se lahko izvede samo med organi, katerih določitev s strani posamezne države članice je bila sporočena Komisiji v skladu s členom 35(1).

7. Izmenjavo informacij se lahko uporabi samo za namene iz odstavka 1. V vsaki državi članici se take informacije, glede na njihovo vrsto in pooblastila organa prejemnika, lahko sporoči samo organom in sodiščem in razsodiščem, pooblaščenim za:

- (a) določanje odgovorne države članice;
- (b) obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito;
- (c) izvajanje katere koli obveznosti iz te uredbe.

8. Država članica, ki posreduje informacije, zagotovi, da so točne in najnovejše. Če se izkaže, da je posredovala informacije, ki so netočne ali ki jih ne bi smela posredovati, se članice prejemnice o tem takoj obvesti. Take informacije morajo popraviti ali izbrisati.

9. Prosilec ima pravico, da je na zahtevo obveščen o kakršnih koli podatkih, posredovanih v zvezi z njim.

Če prosilec ugotovi, da so bili podatki obdelani tako, da je bila kršena ta uredba ali Direktiva 95/46/ES, zlasti če so podatki neceloviti ali netočni, ima pravico, da se na njegovo zahtevo popravijo ali izbrišejo.

Organ, ki podatke popravi ali izbriše, obvesti, kot je ustrezno, državo članico, ki prenaša ali prejema te informacije.

Prosilec ima pravico vložiti tožbo ali pritožbo pri pristojnih organih ali na sodiščih ali razsodiščih države članice, ki mu je zavrnila pravico do dostopa do njegovih podatkov oziroma pravico do njihovega popravka ali izbriša.

10. V vsaki zadevni državi članici se v posameznem spisu za zadevno osebo in/ali v registru hrani zapis o prenosu in prejemu izmenjanih informacij.

11. Izmenjane podatke se shrani za obdobje, ki ni daljše od tistega, potrebnega za namene, za katere so izmenjani.

12. Kadar podatki niso obdelani samodejno ali niso vsebovani v spisu ali niso namenjeni vložitvi v spis, vsaka država članica sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev skladnosti s tem členom s pomočjo učinkovitih preverjanj.

Člen 35

Pristojni organi in viri

1. Vsaka država članica nemudoma uradno obvesti Komisijo o posebnih organih, pristojnih za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe ter vse njene spremembe. Države članice zagotovijo, da imajo ti organi potrebne vire za izpolnjevanje svojih nalog in zlasti za odgovarjanje v predpisanih rokih na zahteve po informacijah, zahteve za sprejem in zahteve za ponovni sprejem prosilcev.

2. Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* objavi zbirni seznam organov iz odstavka 1. Kadar se seznam spremeni, Komisija enkrat letno objavi posodobljeni zbirni seznam.

3. Organi iz odstavka 1 prejmejo ustrezno usposabljanje v zvezi z uporabo te uredbe.

4. Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi varne poti elektronskega prenosa med organi iz odstavka 1 za prenos zahtev, odgovorov ter pisne korespondence in zagotovitev, da pošiljatelji samodejno prejmejo elektronski dokaz o dostavi. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 44(2).

Člen 36

Upravni dogovori

1. Države članice lahko na dvostranski osnovi sklenejo medsebojne upravne dogovore v zvezi s praktičnimi podrobnostmi izvajanja te uredbe z namenom olajšanja njene uporabe in povečanja njene učinkovitosti. Takšen dogovor se lahko nanaša na:

(a) izmenjavo uradnikov za zvezo;

(b) poenostavitev postopkov in skrajšanje rokov v zvezi s prenosom in obravnavanjem zahtev za sprejem ali ponovni sprejem prosilcev.

2. Države članice lahko tudi ohranijo administrativne dogovore, sklenjene na podlagi Uredbe (ES) št. 343/2003. Če ti dogovori niso združljivi s to uredbo, jih zadevne države članice spremenijo tako, da odpravijo vse ugotovljene neskladnosti.

3. Pred sklenitvijo ali spremembo kakršnega koli dogovora iz odstavka 1(b) se zadevne države članice o združljivosti dogovora s to uredbo posvetujejo s Komisijo.

4. Če Komisija meni, da je dogovor iz odstavka 1(b) nezdržljiv s to uredbo, o tem v razumnem obdobju uradno obvesti zadevne države članice. Države članice storijo vse potrebno, da dogovor v razumnem času spremenijo tako, da odpravijo vse ugotovljene neskladnosti.

5. Države članice o vseh dogovorih iz odstavka 1 ter odpravi ali spremembi teh dogovorov uradno obvestijo Komisijo.

POGLAVJE VIII

PORAVNAVA

Člen 37

Poravnava

1. Kadar države članice ne morejo razrešiti spora glede katere koli zadeve v zvezi z uporabo te uredbe, lahko uporabijo postopek poravnave iz odstavka 2.

2. Postopek poravnave se začne s prošnjo ene od držav članic v sporu predsedniku odbora iz člena 44. Prizadete države članice se s privolitvijo uporabe postopka poravnave obvežejo, da bodo v največji možni meri upoštevale predlagano rešitev.

Predsednik odbora imenuje tri člane odbora iz treh držav članic, ki niso povezane z zadevo. Stranke v sporu predložijo dokaze v pisni ali ustni obliki, ti člani odbora pa po obravnavanju zadeve v roku enega meseca, po potrebi z glasovanjem, predlagajo rešitev.

Razpravo vodi predsednik odbora ali njegov namestnik. Ta lahko izrazi svoje mnenje, nima pa pravice glasovanja.

Predlagana rešitev je dokončna in nepreklicna, ne glede na to ali jo stranke sprejmejo ali zavrnejo.

POGLAVJE IX

PREHODNE DOLOČBE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 38

Varnost in varstvo podatkov

Države članice naredijo vse, kar je potrebno, da zagotovijo varnost prenesenih osebnih podatkov, predvsem pa preprečijo nezakonit ali nepooblaščen dostop ali razkritje, spremembo ali izgubo osebnih podatkov, ki se obdelujejo.

Vsaka država članica zagotovi, da državni nadzorni organi ali organi, imenovani na podlagi člena 28(1) Direktive 95/46/ES, v skladu z nacionalnim pravom neodvisno spremljajo zakonitost obdelave osebnih podatkov v skladu s to uredbo, ki jo opravlja zadevna država članica.

Člen 39

Tajnost

Države članice zagotovijo, da so organi iz člena 35 v zvezi z vsako informacijo, ki jo pridobijo med svojim delom, zavezani po pravilih tajnosti, določenih v nacionalnem pravu.

Člen 40

Kazni

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se za vsako zlorabo podatkov, obdelanih v skladu s to uredbo, naložijo kazni, vključno z upravnimi in/ali kazenskimi sankcijami v skladu z nacionalnim pravom, ki so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 41

Prehodni ukrepi

Kadar je prošnja vložena po datumu iz drugega odstavka člena 49, se dogodki, katerih posledica je zelo verjetno odgovornost države članice po tej uredbi, upoštevajo tudi, če se zgodijo pred tem datumom, z izjemo dogodkov iz člena 13(2).

Člen 42

Izračun rokov

Katero koli časovno obdobje iz te uredbe se izračuna:

(a) kadar je treba obdobje, izraženo v dnevih, tednih ali mesecih, izračunati od trenutka, ko se je zgodil nek dogodek ali je prišlo do nekega dejanja, se dan, na katerega se je ta dogodek zgodil ali je prišlo do tega dejanja, ne všteje v obdobje;

(b) obdobje, izraženo v tednih ali mesecih, se konča z iztekom tistega dneva v zadnjem tednu ali mesecu, ki je isti dan v tednu oz. isti dan v mesecu kot dan, na katerega je prišlo do dogodka ali dejanja, od katerega se izračuna obdobje. Če v obdobju, izraženem v mesecih, dneva, na katerega bi se moralo obdobje izteči, ni v zadnjem mesecu, se to konča z iztekom zadnjega dneva tega meseca;

(c) roki vključujejo sobote, nedelje in uradne praznike v kateri koli državi članici.

Člen 43

Ozemeljska veljavnost

Kar zadeva Francosko republiko, se ta uredba uporablja samo za njeno evropsko ozemlje.

Člen 44

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 45

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 8(5) in 16(3) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od datuma začetka veljave te uredbe. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz členov 8(5) in 16(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členoma 8(5) in 16(3), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku štirih mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 46

Spremljanje in ocena

Komisija do 20. julija 2016 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te uredbe in, kjer je ustrezno, predlaga potrebne spremembe. Države članice Komisiji posredujejo vse informacije, potrebne za pripravo navedenega poročila, najpozneje šest mesecev pred iztekom navedenega roka.

Po predložitvi navedenega poročila, Komisija poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te uredbe hkrati s predložitvijo poročil o izvajanju sistema Eurodac iz člena 40 Uredbe (EU) št. 603/2013.

Člen 47

Statistike

V skladu s členom 4(4) Uredbe (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ⁽¹⁾ države članice Komisiji (Eurostat) posredujejo statistike v zvezi z uporabo te uredbe in Uredbe (ES) št. 1560/2003.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, dne 26. junija 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
A. SHATTER

Člen 48

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 343/2003 se razveljavi.

Členi 11(1), 13, 14 in 17 Uredbe (ES) št. 1560/2003 se razveljavijo.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo ali člene se štejejo za sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

Člen 49

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se za prošnje za mednarodno zaščito, vložene od prvega dne šestega meseca po začetku njene veljavnosti, od tega datuma pa se uporablja za katero koli zahtevo za sprejem ali ponovni sprejem prosilcev, ne glede na datum, na katerega je bila prošnja podana. Države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, predložene pred tem datumom, se določijo v skladu z merili iz Uredbe (ES) št. 343/2003.

Sklicevanja v tej uredbi na Uredbo (EU) št. 603/2013, Direktivo 2013/32/EU in Direktivo 2013/33/EU se v času njihove uporabe štejejo kot sklicevanja na Uredbo (ES) št. 2725/2000 ⁽²⁾, Direktivo 2003/9/ES ⁽³⁾ oziroma Direktivo 2005/85/ES ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ UL L 199, 31.7.2007, str. 23.

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2725/2000 z dne 11. decembra 2000 o vzpostavitvi sistema „Eurodac“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije (UL L 316, 15.12.2000, str. 1).

⁽³⁾ Direktiva Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil (UL L 31, 6.2.2003, str. 18).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah (UL L 326, 13.12.2005, str. 13).

*PRILOGA I***Razveljavljene uredbe (iz člena 48)**

Uredba Sveta (ES) št. 343/2003

(UL L 50, 25.2.2003, str. 1)

Uredba Komisije (ES) št. 1560/2003, samo členi 11(1), 13, 14 in 17

(UL L 222, 5.9.2003, str. 3)

PRILOGA II

Korelacijska tabela

Uredba (ES) št. 343/2003	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
člen 2(a)	člen 2(a)
člen 2(b)	črtano
člen 2(c)	člen 2(b)
člen 2(d)	člen 2(c)
člen 2(e)	člen 2(d)
člen 2(f)	člen 2(e)
člen 2(g)	člen 2(f)
—	člen 2(h)
—	člen 2(i)
člen 2(h)	člen 2(j)
člen 2(i)	člen 2(g)
—	člen 2(k)
člen 2(j) in (k)	člen 2(l) in (m)
—	člen 2(n)
člen 3(1)	člen 3(1)
člen 3(2)	člen 17(1)
člen 3(3)	člen 3(3)
člen 3(4)	člen 4(1), uvodno besedilo
—	člen 4(1)(a) do (f)
—	člen 4(2) in (3)
člen 4(1) do (5)	člen 20(1) do (5)
—	člen 20(5), tretji pododstavek
—	Člen 5
—	Člen 6
člen 5(1)	člen 7(1)
člen 5(2)	člen 7(2)
—	člen 7(3)
člen 6, prvi odstavek	člen 8(1)
—	člen 8(3)
člen 6, drugi odstavek	člen 8(4)
Člen 7	Člen 9

Uredba (ES) št. 343/2003	Ta uredba
Člen 8	Člen 10
Člen 9	Člen 12
Člen 10	Člen 13
Člen 11	Člen 14
Člen 12	Člen 15
—	Člen 16
Člen 13	člen 3(2)
Člen 14	Člen 11
člen 15(1)	člen 17(2), prvi pododstavek
člen 15(2)	člen 16(1)
člen 15(3)	člen 8(2)
člen 15(4)	člen 17(2), četrti pododstavek
člen 15(5)	člen 8(5) in (6) ter člen 16(2)
člen 16(1)(a)	člen 18(1)(a)
člen 16(1)(b)	člen 18(2)
člen 16(1)(c)	člen 18(1)(b)
člen 16(1)(d)	člen 18(1)(c)
člen 16(1)(e)	člen 18(1)(d)
člen 16(2)	člen 19(1)
člen 16(3)	člen 19(2), prvi pododstavek
—	člen 19(2), drugi pododstavek
člen 16(4)	člen 19(3)
—	člen 19(3), drugi pododstavek
Člen 17	Člen 21
Člen 18	Člen 22
člen 19(1)	člen 26(1)
člen 19(2)	člen 26(2) in člen 27(1)
—	člen 27(2) do (6)
člen 19(3)	člen 29(1)
člen 19(4)	člen 29(2)
—	člen 29(3)
člen 19(5)	člen 29(4)
člen 20(1), uvodno besedilo	člen 23(1)
—	člen 23(2)
—	člen 23(3)

Uredba (ES) št. 343/2003	Ta uredba
—	člen 23(4)
člen 20(1)(a)	člen 23(5), prvi pododstavek
—	Člen 24
člen 20(1)(b)	člen 25(1)
člen 20(1)(c)	člen 25(2)
člen 20(1)(d)	člen 29(1), prvi pododstavek
člen 20(1)(e)	člen 26(1) in (2), člen 27(1), člen 29(1), drugi in tretji pododstavek
člen 20(2)	člen 29(2)
člen 20(3)	člen 23(5), drugi pododstavek
člen 20(4)	člen 29(4)
—	Člen 28
—	Člen 30
—	Člen 31
—	Člen 32
—	Člen 33
člen 21(1) do (9)	člen 34(1) do (9), prvi do tretji pododstavek
—	člen 34(9), četrti pododstavek
člen 21(10) do (12)	člen 34(10) do (12)
člen 22(1)	člen 35(1)
—	člen 35(2)
—	člen 35(3)
člen 22(2)	člen 35(4)
Člen 23	Člen 36
—	Člen 37
—	Člen 40
člen 24(1)	črtano
člen 24(2)	Člen 41
člen 24(3)	črtano
člen 25(1)	Člen 42
člen 25(2)	črtano
Člen 26	Člen 43

Uredba (ES) št. 343/2003	Ta uredba
člen 27(1) in (2)	člen 44(1) in (2)
člen 27(3)	črtano
—	Člen 45
Člen 28	Člen 46
—	Člen 47
—	Člen 48
Člen 29	Člen 49

Uredba (ES) št. 1560/2003	Ta uredba
člen 11(1)	—
člen 13(1)	člen 17(2), prvi pododstavek
člen 13(2)	člen 17(2), drugi pododstavek
člen 13(3)	člen 17(2), tretji pododstavek
člen 13(4)	člen 17(2), prvi pododstavek
Člen 14	Člen 37
člen 17(1)	člen 9, člen 10, člen 17(2), prvi pododstavek
člen 17(2)	člen 34(3)

IZJAVA SVETA, EVROPSKEGA PARLAMENTA IN KOMISIJE

Brez poseganja v pravico Komisije do pobude Svet in Evropski parlament pozivata Komisijo, naj preuči možnost revizije člena 8(4) prenovljene dublinske uredbe, ko bo Sodišče odločilo v zadevi C-648/11 MA in drugi proti Secretary of State for the Home Department, najpozneje pa v rokih, določenih v členu 46 dublinske uredbe. Evropski parlament in Svet bosta nato izvršila svoje zakonodajne pristojnosti in pri tem upoštevala največjo korist otroka.

Komisija, ki želi omogočiti takojšnje sprejetje predloga, v duhu kompromisa soglaša s tem, da bo preučila ta poziv, ki ga razume kot poziv, ki se nanaša le na te specifične okoliščine in ne pomeni precedensa.

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2013/32/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 26. junija 2013

o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (prenovitev)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 78(2)(d) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Potrebni je več vsebinskih sprememb Direktive Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca ⁽³⁾. Zaradi jasnosti je treba navedeno direktivo prenoviti.

(2) Skupna azilna politika, vključno s skupnim evropskim azilnim sistemom, je sestavni del cilja Evropske unije, da se postopno oblikuje območje svobode, varnosti in pravice, odprto za vse, ki jih okoliščine prisilijo k legitimnemu iskanju zaščite v Uniji. Taka politika bi morala temeljiti na načelu solidarnosti in poštene delitve odgovornosti, vključno s finančnimi posledicami, med državami članicami.

(3) Evropski svet je na posebnem zasedanju v Tampereju dne 15. in 16. oktobra 1999 soglašal, da si bo prizadeval za oblikovanje skupnega evropskega azilnega sistema, ki bo temeljil na popolni in skupni uporabi Ženevske konvencije z dne 28. julija 1952 o statusu beguncev, kakor je bila spremenjena z Newyorškim protokolom z dne 31. januarja 1967 (v nadaljnjem besedilu: Ženevska konvencija), s čimer se bo potrdilo načelo nevračanja in se bo zagotovilo, da nihče ne bo poslan nazaj na območje, kjer je trpel preganjanje.

(4) Sklepi iz Tampereja predvidevajo, da bi moral skupni evropski azilni sistem kratkoročno vključevati skupne standarde za pravične in učinkovite azilne postopke v državah članicah, dolgoročno pa pravila Unije, ki bodo pripeljala do skupnega azilnega postopka v Uniji.

(5) V prvi fazi skupnega evropskega azilnega sistema so bili sprejeti ustrezni pravni instrumenti, predvideni v Pogodbah, vključno z Direktivo 2005/85/ES, ki je pomenila prvi ukrep na področju azilnih postopkov.

(6) Evropski svet je na zasedanju 4. novembra 2004 sprejel haaški program, v katerem so določeni cilji, ki naj bi se uresničili na območju svobode, varnosti in pravice v obdobju 2005 - 2010. V zvezi s tem vključuje haaški program poziv Evropski komisiji, da zaključi ocenjevanje pravnih aktov prve faze ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži instrumente in ukrepe druge faze. V skladu s haaškim programom je cilj pri vzpostavitvi skupnega evropskega azilnega sistema uvedba skupnega azilnega postopka in enotnega statusa, veljavnega v celotni Uniji.

(7) V Evropskem paktu o priseljevanju in azilu, sprejetem 16. oktobra 2008, je Evropski svet ugotovil, da so države članice zagotavljale varstvo na zelo različne načine, in pozval k novim pobudam, vključno s predlogom uvedbe enotnega azilnega postopka, ki bo vključeval procesne garancije, za dokončno vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema, kakor to določa haaški program.

⁽¹⁾ UL C 24, 28.1.2012, str. 79.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 6. aprila 2011 (UL C 296E, 2.10.2012, str. 184) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 6. junija 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 10. junija 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL L 326, 13.12.2005, str. 13.

- (8) Evropski svet je na zasedanju 10.–11. decembra 2009 sprejel stockholmski program, v katerem se je ponovno zavezal k cilju, da se do leta 2012 vzpostavi skupno območje zaščite in solidarnosti na podlagi skupnega azilnega postopka ter enotnega statusa oseb, ki uživajo mednarodno zaščito, pri čemer bi morale temeljiti na visokih standardih zaščite ter pravičnih in učinkovitih postopkih. V stockholmskem programu je bilo potrjeno, da je treba osebam, ki potrebujejo mednarodno zaščito, zagotoviti dostop do pravno varnih in učinkovitih azilnih postopkov. V skladu s stockholmskim programom bi bilo treba posameznikom nuditi enako raven obravnave kar se tiče postopkovnih ureditev in presoje o statusu, ne glede na to, v kateri državi članici so vložili svojo prošnjo za mednarodno zaščito. Cilj tega je, da se podobni primeri obravnavajo enako in da imajo enak izid.
- (9) Da bi zagotovili ustrezno podporo prizadevanjem držav članic pri izvajanju standardov druge faze skupnega evropskega azilnega sistema, predvsem tistih držav članic, katerih azilni sistemi so še posebej in nesorazmerno obremenjeni, kar je zlasti posledica njihovega geografskega položaja ali demografskih razmer, bi bilo treba uporabiti vire Evropskega sklada za begunce in Evropskega azilnega podpornega urada (v nadaljnjem besedilu: EASO).
- (10) Države članice bi morale pri izvajanju te direktive upoštevati ustrezne smernice, ki jih je oblikoval EASO.
- (11) Da bi zagotovili izčrpno in učinkovito oceno potreb po mednarodni zaščiti prosilcev v smislu Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite⁽¹⁾, bi moral okvir Unije za postopke priznavanja ali odvzema mednarodne zaščite temeljiti na konceptu enotnega postopka.
- (12) Glavni cilj te direktive je nadalje razvijati standarde glede postopkov za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite v državah članicah z namenom uvedbe skupnega azilnega postopka v Uniji.
- (13) Približevanje postopkovnih pravil za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite bi morale pripomoči k omejevanju sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito med državami članicami v primerih, kadar takšno gibanje povzročajo razlike med pravnimi okviri, in vzpostavilo enake pogoje za uporabo Direktive 2011/95/EU v državah članicah.
- (14) Države članice bi morale imeti možnost sprejeti ali ohraniti ugodnejše določbe za državljane tretjih držav ali osebe brez državljanstva, ki državo članico prosijo za mednarodno zaščito, kadar takšna prošnja temelji na tem, da zadevna oseba potrebuje mednarodno zaščito v smislu Direktive 2011/95/EU.
- (15) Pri obravnavanju oseb, ki spadajo na področje uporabe te direktive, so države članice vezane z obveznostmi iz aktov mednarodnega prava, katerih pogodbenice so.
- (16) Bistvenega pomena je, da se odločbe v zvezi z vsemi prošnjami za mednarodno zaščito izdajo na podlagi ugotovljenih dejstev in da jih na prvi stopnji izdajo organi, katerih osebje ima ustrezno znanje ali se je udeležilo potrebnega usposabljanja za delo na področju mednarodne zaščite.
- (17) Da bi zagotovili objektivnost in nepristranskost pri obravnavanju prošenj za mednarodno zaščito in izdajanju odločb o teh prošnjah, morajo strokovnjaki, ki delujejo v okviru postopkov, določenih s to direktivo, pri svojem delu spoštovati veljavna deontološka načela.
- (18) V interesu držav članic in prosilcev za mednarodno zaščito je, da se o prošnjah za mednarodno zaščito odloči, kakor hitro je to mogoče, brez poseganja v ustreznost in celovitost obravnave, ki je v teku.
- (19) Da bi se celotno trajanje postopka v določenih primerih skrajšalo, bi morale imeti države članice možnost, da v skladu s svojimi nacionalnimi potrebami dajo prednost kateri koli prošnji s tem, da jo obravnavajo pred drugo, prej podano prošnjo, pri čemer ne bi smele odstopati od rokov, načel in jamstev, ki se običajno uporabljajo.
- (20) V natančno določenih okoliščinah, kadar je prošnja verjetno neutemeljena ali kadar obstajajo resni pomisleki glede državne varnosti ali javnega reda, bi morale imeti države članice možnost pospešiti postopek obravnave, zlasti z uvedbo krajših vendar razumnih rokov za določene faze postopka, brez poseganja v ustreznost in celovitost obravnave, ki je v teku, ter učinkovit dostop prosilca do osnovnih načel in jamstev, določenih s to direktivo.

(¹) UL L 337, 20.12.2011, str. 9.

- (21) Če lahko prosilec navede tehtne razloge, odsotnost dokumentov ali uporaba ponarejenih dokumentov sami po sebi ne bi smeli pomeniti samodejne uporabe postopka na meji ali pospešenega postopka.
- (22) Prav tako je v interesu držav članic in prosilcev, da se zagotovi pravilno ugotavljanje potreb po mednarodnih zaščitni že na prvi stopnji. V ta namen bi bilo treba prosilcem na prvi stopnji brezplačno zagotoviti pravne in postopkovne informacije, ob upoštevanju njihovih posebnih okoliščin. Zagotavljanje takih informacij bi moralo prosilcem med drugim omogočiti boljše razumevanje postopka, kar bi jim pomagalo pri izpolnjevanju zadevnih obveznosti. Nesorazmerno bi bilo od držav članic zahtevati, da zagotavljajo take informacije samo s storitvami kvalificiranih odvetnikov. Države članice bi morale zato imeti možnost, da uporabijo najustreznejša sredstva za zagotavljanje takih informacij, kot so nevladne organizacije ali strokovnjaki iz vladnih organov ali specializiranih državnih služb.
- (23) V pritožbenih postopkih bi bilo treba ob upoštevanju določenih pogojev prosilcem zagotoviti brezplačno pravno pomoč in zastopanje, ki ju zagotavljajo osebe, pristojne za njuno zagotavljanje v skladu z nacionalnim pravom. Poleg tega bi morali imeti prosilci na vseh stopnjah postopka pravico do posvetovanja na lastne stroške s pravnimi ali drugimi svetovalci, ki jih kot take dopušča ali dovoljuje nacionalno pravno.
- (24) Pojem javnega reda lahko med drugim zajema obsodbo za storitev hudega kaznivnega dejanja.
- (25) Da bi lahko pravilno ugotovili, katere osebe potrebujejo zaščito kot begunci v smislu člena 1 Ženevske konvencije ali kot osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, bi moral imeti vsak prosilec učinkovit dostop do postopkov, možnost sodelovati in ustrezno komunicirati s pristojnimi organi, kar naj mu omogoči, da predstavi vsa pomembna dejstva v zvezi s svojim primerom, ter zadostna procesna jamstva, da lahko v vseh fazah postopka brani svoj primer. Poleg tega bi bilo treba v postopku obravnavanja prošnje za mednarodno zaščito prosilcu običajno zagotoviti vsaj: pravico ostati na ozemlju, dokler organ za presojo ne izda odločbe; dostop do storitev tolmačenja, da lahko na razgovoru z organi predstavi svoj primer; možnost komuniciranja s predstavnikom Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (v nadaljnjem besedilu: UNHCR) in z organizacijami, ki prosilcem za mednarodno zaščito zagotavljajo svetovanje ali zastopanje; pravico do ustrezne vročitve odločbe ter uradne obvestitve o dejanskih in pravnih razlogih za to odločitev; možnost posvetovanja s pravnimi ali drugim svetovalcem; v odločilnih fazah postopka pravico do obveščeniosti o njegovem pravnem položaju v jeziku, ki ga razume ali za katerega se upravičeno domneva, da ga razume; ter, v primeru zavrnilne odločbe, pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem.
- (26) Zaradi zagotavljanja učinkovitega dostopa do postopka obravnave bi morale uradne osebe, ki prve pridejo v stik z osebami, ki iščejo mednarodno zaščito, zlasti uradne osebe, ki varujejo kopenske in morske meje ali izvajajo mejne kontrole, dobiti ustrezne informacije in se udeležiti potrebnega usposabljanja za prepoznavanje in obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito, pri čemer se med drugim upoštevajo ustrezne smernice, ki jih je oblikoval EASO. Državljanom tretjih držav ali osebam brez državljanstva, ki so na ozemlju, vključno na meji, v teritorialnih vodah ali tranzitnih območjih držav članic, in ki podajo prošnjo za mednarodno zaščito, bi morale biti sposobne zagotoviti ustrezne informacije o tem, kje in kako je mogoče vložiti prošnje za mednarodno zaščito. Kadar so navedene osebe v teritorialnih vodah države članice, jih je treba izkrcati in obravnavati njihove prošnje v skladu s to direktivo.
- (27) Ker so državljani tretjih držav in osebe brez državljanstva, ki izrazijo željo, da bi zaprosili za mednarodno zaščito, prosilci za mednarodno zaščito, bi morali izpolnjevati obveznosti in uživati pravice iz te direktive in Direktive 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito⁽¹⁾. V ta namen bi morale države članice te prosilce čim prej evidentirati dejstvo, da so te osebe prosilci za mednarodno zaščito.
- (28) Da bi povečali dostopnost postopka obravnave na mejnih prehodih in v ustanovah za pridržanje, bi bilo treba dati na voljo informacije o možnosti zaprositi za mednarodno zaščito. S tolmačenjem bi bilo treba zagotoviti osnovno komunikacijo, ki je potrebna, da bi pristojni organi lahko razumeli, kdaj osebe izrazijo željo po vložitvi prošnje za mednarodno zaščito.
- (29) Določeni prosilci lahko potrebujejo posebna procesna jamstva, med drugim zaradi starosti, spola, spolne usmerjenosti, spolne identitete, invalidnosti, hude bolezni,

⁽¹⁾ Glej stran 96 tega Uradnega lista.

- duševnih motenj ali posledic mučenja, posilstva ali drugih hujših oblik psihološkega, fizičnega ali spolnega nasilja. Države članice bi si morale prizadevati, da ugotovijo, kateri prosilci potrebujejo posebna procesna jamstva, še pred izdajo odločbe na prvi stopnji. Tem prosilcem bi bilo treba zagotoviti ustrezno podporo, vključno z zadostnim časom, da se vzpostavijo potrebni pogoji za njihov učinkovit dostop do postopkov in možnost predstavitve elementov, potrebnih za utemeljitev njihove prošnje za mednarodno zaščito.
- (30) Kadar prosilcu, ki potrebuje posebna procesna jamstva, ni mogoče zagotoviti ustrezne podpore v postopku pospešenega obravnavanja ali postopku na meji, bi moral biti tak prosilec izvzet iz teh postopkov. Potreba po posebnih procesnih jamstvih, ki so take narave, da bi lahko preprečile uporabo pospešenega postopka ali postopka na meji, bi morala pomeniti, da se prosilcu zagotovijo dodatna jamstva, kadar pritožba prosilca ne zadrži izvršitve samodejno, da bi bilo pravno sredstvo v posebnih okoliščinah prosilca učinkovito.
- (31) Nacionalni ukrepi v zvezi z odkrivanjem in dokumentiranjem simptomov in znakov mučenja ali drugih hudih dejanj fizičnega ali psihološkega nasilja, vključno z dejanji spolnega nasilja, po postopkih iz te direktive bi lahko med drugim temeljili na Priročniku o učinkovitem preiskovanju in dokumentiranju mučenja in drugih krutih, nečloveških ali poniževalnih kazni ali ravnanja (v nadaljnjem besedilu: Istanbulski protokol).
- (32) Zaradi zagotavljanja dejanske enakosti prosilcev ženskega in moškega spola, bi morali postopki obravnavanja prošenj upoštevati razliko med spoloma. Zlasti osebne razgovore bi bilo treba organizirati na način, ki prosilkam in prosilcem omogoča, da spregovorijo o svojih izkušnjah v primerih preganjanja na podlagi spola. Kompleksnost zahtevkov, povezanih s spolom prosilcev, bi bilo treba ustrezno upoštevati v postopkih na podlagi koncepta varne tretje države, koncepta varne izvorne države ali pojma naknadnih prošenj.
- (33) V skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) in Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 bi morala biti največja korist otroka najpomembnejše vodilo držav članic pri uporabi te direktive. Pri ugotavljanju, kaj je največja korist za otroka, bi morale države članice upoštevati predvsem dobrobit mladoletnika in njegov socialni razvoj, vključno z okoljem, iz katerega prihaja.
- (34) Postopki za obravnavanje potreb po mednarodni zaščiti bi morali biti taki, da pristojnim organom omogočajo temeljito obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito.
- (35) Kadar se v okviru obravnavanja prošnje prosilca preišče, bi morala to preiskavo opraviti oseba istega spola. To ne bi smelo posegati v preiskave, ki se v skladu z nacionalnim pravom opravijo iz varnostnih razlogov.
- (36) Kadar prosilec poda naknadno prošnjo, ne da bi predložil nove dokaze ali navedbe, bi bila zahteva, da države članice izpeljejo nov celoten postopek, nesorazmerna. V teh primerih bi morale imeti države članice možnost, da v skladu z načelom pravnomočnosti prošnjo zavržejo kot nedopustno.
- (37) Kadar osebje organa, ki ni organ za presojo, sodeluje pri izvajanju pravočasnih razgovorov o vsebini prošnje, bi bilo treba pojem „pravočasno“ presojati glede na roke, določene v členu 31.
- (38) Številne prošnje za mednarodno zaščito so podane na meji ali v tranzitnem območju države članice, preden se odloči, ali se bo prosilcu dovolil vstop ali ne. Državam članicam bi bilo treba omogočiti, da izvajajo postopke presojanja dopustnosti in/ali vsebinske preučitve, v katerih bi lahko v natančno določenih okoliščinah odločili o takih prošnjah na kraju samem.
- (39) Pri presoji, ali so v izvorni državi prosilca razmere negotove, bi morale države članice poskrbeti, da pridobijo točne in ažurne informacije iz ustreznih virov, kot so EASO, UNHCR, Svet Evrope in druge ustrezne mednarodne organizacije. Države članice bi morale zagotoviti, da je vsaka odložitev končanja postopka povsem v skladu z njihovimi obveznostmi iz Direktive 2011/95/EU ter členom 41 Listine, brez poseganja v učinkovitost in pravičnost postopkov iz te direktive.
- (40) Bistveno vodilo pri ocenjevanju utemeljenosti posamezne prošnje za mednarodno zaščito je varnost prosilca v njegovi izvorni državi. Kadar je možno tretjo državo šteti za varno izvorno državo, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da jo označijo za varno in da domnevajo, da je varna tudi za posameznega prosilca, razen če prosilec predloži nasprotne dokaze.

- (41) Glede na doseženo raven harmoniziranosti pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav in osebe brez državljanstva kot upravičenci do mednarodne zaščite, bi bilo treba določiti skupna merila za označitev tretjih držav za varne izvorne države.
- (42) Označitev tretje države za varno izvorno državo za namene te direktive ne more predstavljati absolutnega zagotovila za varnost državljanov te države. Ocena, na kateri temelji takšna označitev, lahko že zaradi svoje narave upošteva le splošne državljanske, pravne in politične okoliščine v tej državi ter to, ali so v tej državi subjekti, spoznani za krive preganjanja, mučenja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja dejansko podvrženi sankcijam. Zato je pomembno, da se označitev zadevne države za varno ne uporablja za prosilca, ki izkaže, da ob upoštevanju njegovih posebnih okoliščin obstajajo tehtni razlogi zoper štetje te države za varno.
- (43) Države članice bi morale preučiti vsebinsko utemeljenost vseh prošenj, tj. oceniti, ali zadevni prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95/EU, razen če ta direktiva določa drugače, še zlasti kadar se lahko upravičeno domneva, da bo zadevo preučila ali zagotovila zadostno zaščito druga država. Predvsem pa države članice ne bi smele biti zavezane, da preučijo vsebinsko utemeljenost prošnje za mednarodno zaščito, kadar je pred tem prva država azila prosilcu že dodelila status begunca ali mu sicer zagotovila zadostno zaščito in bo prosilec ponovno sprejet v to državo.
- (44) Države članice ne bi smele biti zavezane, da presojujejo o vsebinski utemeljenosti prošnje za mednarodno zaščito, če je mogoče upravičeno domnevati, da bo prosilec zaradi zadostne zveze s tretjo državo, kot je opredeljena v nacionalnem pravu iskal zaščito v tej tretji državi, in obstajajo razlogi za prepričanje, da bo prosilec sprejet ali ponovno sprejet v to državo. Države članice bi morale na tej podlagi ukrepati le, kadar bi bil ta posamezni prosilec v zadevni tretji državi varen. Da bi se izognili sekundarnemu gibanju prosilcev, bi bilo treba oblikovati skupna načela, da države članice tretje države obravnavajo kot ali označijo za varne.
- (45) Poleg tega bi bilo treba glede evropskih tretjih držav, ki izpolnjujejo posebno visoke standarde varstva človekovih pravic in varstva beguncev, državam članicam dovoliti, da jim ni treba preučevati ali da jim ni treba celovito preučevati prošenj za mednarodno zaščito prosilcev, ki vstopijo na njihovo ozemlje iz takih evropskih tretjih držav.
- (46) Kadar se države članice o uporabi konceptov varne države odločajo v vsakem primeru posebej ali če s sezname določijo države, ki jih označijo za varne, bi morale pri tem med drugim upoštevati smernice in operativne priročnike ter informacije o državah izvora in dejavnostih, vključno z metodologijo poročila EASO o informacijah o državah izvora, iz Uredbe (EU) št. 439/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o ustanovitvi Evropskega azilnega podpornega urada ⁽¹⁾, ter ustrezne smernice UNHCR.
- (47) Da bi pospešili redno izmenjavo informacij o nacionalni uporabi konceptov varne izvorne države, varne tretje države in evropske varne tretje države, pa tudi, da bi Komisija lažje redno pregledovala, kako države članice uporabljajo te koncepte, ter omogočili morebitno nadaljnjo harmonizacijo v prihodnosti, bi morale države članice Komisijo uradno obvestiti, za katere tretje države se ti koncepti uporabljajo, ali jo redno obveščati o tretjih državah, za katere se ti koncepti uporabljajo. Komisija bi morala o rezultatih njenih pregledov redno obveščati Evropski parlament.
- (48) Da se zagotovi pravilna uporaba konceptov varne države na podlagi najnovejših informacij, bi morale države članice redno pregledovati razmere v teh državah na podlagi več virov informacij, vključno predvsem informacij drugih držav članic, EASO, UNHCR, Sveta Evrope in drugih ustreznih mednarodnih organizacij. Ko države članice ugotovijo bistveno spremembo položaja človekovih pravic v državi, ki so jo označile za varno, bi morale poskrbeti, da se čim prej ponovno pregledajo razmere in po potrebi pregleda označitev te države za varno.
- (49) Glede odvzema statusa begunca ali subsidiarne zaščite bi morale države članice zagotoviti, da so osebe, ki uživajo mednarodno zaščito, ustrezno obveščene o možnosti ponovne preučitve njihovega statusa in da imajo možnost izraziti svoje stališče, preden pristojni organi z obrazloženo odločbo odločijo o odvzemu njihovega statusa.
- (50) V skladu s temeljnim načelom prava Unije je, da je zoper odločbe v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito, odločbe o zavrnitvi ponovne uvedbe postopka obravnavanja prošnje po njegovi prekinitvi in odločbe o odvzemu statusa begunca ali subsidiarne zaščite na razpolago učinkovito pravno sredstvo pred sodiščem.

⁽¹⁾ UL L 132, 29.5.2010, str. 11.

- (51) V skladu s členom 72 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ta direktiva ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice v zvezi z vzdrževanjem javnega reda in miru ter varovanjem notranje varnosti.
- (52) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ⁽¹⁾ ureja obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvajajo države članice v skladu s to direktivo.
- (53) Ta direktiva ne zadeva postopkov med državami članicami, ki jih ureja Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva ⁽²⁾.
- (54) Ta direktiva bi se morala uporabljati za prosilce, za katere se uporablja Uredba (EU) št. 604/2013, hkrati z in brez poseganja v določbe navedene uredbe.
- (55) Izvajanje te direktive bi bilo treba redno ocenjevati.
- (56) Ker cilja te direktive, namreč določiti skupne postopke za priznanje in odvzem mednarodne zaščite, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ta cilj zaradi obsega in učinkov te direktive lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (57) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih ⁽³⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile en ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustrežajočimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (58) V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede
- območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Združeno kraljestvo in Irska ne sodelujeta pri sprejetju te direktive, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njiju ne uporablja.
- (59) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (60) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana z Listino. Namen te direktive je zlasti zagotoviti dosledno spoštovanje človeškega dostojanstva in spodbujati uporabo členov 1, 4, 18, 19, 21, 23, 24 in 47 Listine ter jo je treba temu ustrezno izvajati.
- (61) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki pomenijo vsebinsko spremembo v primerjavi z Direktivo 2005/85/ES. Obveznost prenosa določb, ki so nespremenjene, izhaja iz navedene direktive.
- (62) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov za prenos Direktive 2005/85/ES v nacionalno pravo, ki so določeni v delu B Priloge II –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Namen

Namen te direktive je določiti skupne postopke za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite na podlagi Direktive 2011/95/EU.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi:

- (a) „Ženevska konvencija“ pomeni Konvencijo z dne 28. julija 1951 o statusu beguncev, kakor je bila spremenjena z Newyorškim protokolom z dne 31. januarja 1967;

⁽¹⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

⁽²⁾ Glej stran 31 tega Uradnega lista.

⁽³⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (b) „prošnja za mednarodno zaščito“ ali „prošnja“ pomeni prošnjo državljana tretje države ali osebe brez državljanstva za zaščito s strani države članice, ki se lahko razume kot prosilec za status begunca ali subsidiarne zaščite in ki ne zahteva izrecno druge vrste zaščite zunaj področja uporabe Direktive 2011/95/EU;
- (c) „prosiliec“ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je podal prošnjo za mednarodno zaščito, v zvezi s katero še ni bila izdana dokončna odločba;
- (d) „prosiliec, ki potrebuje posebna procesna jamstva“ pomeni prosilca, ki zaradi osebnih okoliščin ne more v celoti uživati pravic in izpolnjevati obveznosti, določenih v tej direktivi;
- (e) „dokončna odločba“ pomeni odločbo o tem, ali se državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva prizna status begunca ali subsidiarne zaščite na podlagi Direktive 2011/95/EU in zoper katero ni več možno pravno sredstvo v okviru poglavja V te direktive ne glede na to, ali je do zaključka postopka s pravnim sredstvom prosilcem dovoljeno, da ostanejo v zadevni državi članici;
- (f) „organ za presojo“ pomeni kateri koli parasodni ali upravni organ v državi članici, ki je odgovoren za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito in je pristojen izdajati odločbe na prvi stopnji v takih primerih;
- (g) „begunec“ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki izpolnjuje zahteve iz člena 2(d) Direktive 2011/95/EU;
- (h) „oseba, upravičena do subsidiarne zaščite“ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki izpolnjuje zahteve iz člena 2(f) Direktive 2011/95/EU;
- (i) „mednarodna zaščita“ pomeni status begunca in status subsidiarne zaščite, kot sta opredeljena v točkah (j) in (k);
- (j) „status begunca“ pomeni priznanje državljana tretje države ali osebe brez državljanstva kot begunca s strani države članice;
- (k) „status subsidiarne zaščite“ pomeni priznanje državljana tretje države ali osebe brez državljanstva kot osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, s strani države članice;
- (l) „mladoletnik“ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, mlajšega oziroma mlajšo od 18 let;
- (m) „mladoletnik brez spremstva“ pomeni mladoletnika brez spremstva, kakor je opredeljen v členu 2(1) Direktive 2011/95/EU;
- (n) „zastopnik“ pomeni osebo ali organizacijo, ki so jo imenovali pristojni organi, da bi mladoletniku brez spremstva pomagala in ga zastopala v postopkih iz te direktive, da se upošteva največja korist otroka in zanj po potrebi opravlja pravna dejanja. Kadar je za zastopnika imenovana organizacija, ta določi osebo, odgovorno za opravljanje nalog zastopnika v zvezi z mladoletnikom brez spremstva v skladu s to direktivo;
- (o) „odvzem mednarodne zaščite“ pomeni odločbo pristojnega organa o preklicu, odpravi ali zavrnitvi podaljšanja statusa begunca ali subsidiarne zaščite osebe v skladu z Direktivo 2011/95/EU;
- (p) „ostati v državi članici“ pomeni ostati na ozemlju države članice, vključno na meji ali v tranzitnih območjih države članice, v kateri je bila podana prošnja za mednarodno zaščito ali v kateri se ta prošnja obravnava;
- (q) „naknadna prošnja“ pomeni nadaljnjo prošnjo za mednarodno zaščito, podano po izdaji dokončne odločbe v zvezi s predhodno prošnjo, vključno s primeri, ko je prosilec prošnjo izrecno umaknil, in primeri, ko je organ za presojo prošnjo zavrnil po njenem implicitnem umiku v skladu s členom 28(1).

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za vse prošnje za mednarodno zaščito, podane na ozemlju države članice, vključno na meji, v teritorialnih vodah ali tranzitnih območjih države članice, ter za odvzem mednarodne zaščite.
2. Ta direktiva se ne uporablja za prošnje za diplomatski ali teritorialni azil, ki so vložene na predstavništvih držav članic.
3. Države članice se lahko odločijo, da to direktivo uporabljajo v postopkih odločanja o prošnjah za katero koli obliko zaščite, ki ne spada na področje uporabe Direktive 2011/95/EU.

Člen 4

Odgovorni organi

1. Države članice za vse postopke imenujejo organ za presojo, ki bo odgovoren za ustrezno obravnavanje prošelj v skladu s to direktivo. Države članice zagotovijo, da ima tak organ na voljo ustrezna sredstva, vključno z dovolj usposobljenega osebja, za izvedbo svojih nalog v skladu s to direktivo.

2. Države članice lahko določijo, da je v naslednjih primerih odgovoren organ, ki ni organ iz odstavka 1:

(a) obravnavanje primerov v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013 ter,

(b) izdajo ali zavrnitev dovoljenja za vstop v okviru postopka iz člena 43, ob upoštevanju tam določenih pogojev in na podlagi obrazloženega mnenja organa za presojo.

3. Države članice zagotovijo, da je osebje organa za presojo iz odstavka 1 ustrezno usposobljeno. V ta namen države članice poskrbijo za ustrezno usposabljanje, ki vključuje elemente iz člena 6(4)(a) do (e) Uredbe (EU) št. 439/2010. Države članice upoštevajo tudi ustrezna usposabljanja, ki jih oblikuje in razvija Evropski azilni podporni urad (EASO). Osebe, ki vodijo razgovor s prosilci v skladu s to direktivo, se tudi na splošno seznanijo s problemi, ki bi lahko negativno vplivali na sposobnost prosilca za razgovor, kot so znaki, da bi prosilec v preteklosti lahko bil mučen.

4. Kadar države članice imenujejo organ v skladu z odstavkom 2, zagotovijo, da ima osebje tega organa potrebno znanje ali da se je udeležilo potrebnega usposabljanja za izpolnjevanje svojih dolžnosti pri izvajanju te direktive.

5. Prošnje za mednarodno zaščito, podane v državi članici in naslovljene na organe druge države članice, ki tam izvajajo mejne kontrole ali kontrole priseljevanja, obravnava država članica, na katere ozemlju je prošnja podana.

Člen 5

Ugodnejše določbe

Države članice lahko sprejmejo ali ohranijo ugodnejše standarde v zvezi s postopki za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite, če so ti standardi združljivi s to direktivo.

POGLAVJE II

TEMELJNA NAČELA IN JAMSTVA

Člen 6

Dostopnost postopka

1. Ko prosilec poda prošnjo za mednarodno zaščito pri organu, ki je po nacionalnem pravu pristojno za evidentiranje takšnih prošelj, se prošnja evidentira najpozneje tri delovne dni potem, ko je prošnja podana.

Če se prošnja za mednarodno zaščito poda pri drugih organih, za katere je verjetno, da bodo prejeli takšne prošnje, vendar po nacionalnem pravu niso pristojni za evidentiranje, države članice zagotovijo, da se prošnja evidentira najpozneje šest dni potem, ko je prošnja podana.

Države članice zagotovijo, da imajo ti drugi organi, za katere je verjetno, da bodo prejeli prošnje za mednarodno zaščito, kot so policija, mejna policija, organi, pristojni za priseljevanje, in osebje ustanov za pridržanje, ustrezne informacije in da je njihovo osebje deležno potrebne ravni usposabljanja, za primerno izpolnjevanje svojih nalog in odgovornosti ter ima navodila za obveščanje prosilcev o tem, kje in kako se lahko vložijo prošnje za mednarodno zaščito.

2. Države članice zagotovijo, da ima oseba, ki poda prošnjo za mednarodno zaščito, dejansko možnost, da jo vloži v najkrajšem možnem času. Kadar prosilec ne vloži svoje prošnje, lahko država članica uporabi člen 28.

3. Brez poseganja v odstavek 2 lahko države članice zahtevajo, da se prošnje za mednarodno zaščito vložijo osebno in/ali na določenem mestu.

4. Ne glede na odstavek 3 se za prošnjo za mednarodno zaščito šteje, da je bila vložena, ko obrazec, ki ga predloži prosilec ali, kadar tako določa nacionalno pravo, uradno poročilo prejmejo pristojni organi zadevne države članice.

5. Kadar veliko število državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva hkrati zaprosi za mednarodno zaščito, zaradi česar je v praksi zelo težko spoštovati rok iz odstavka 1, lahko države članice določijo, da se ta rok podaljša na 10 delovnih dni.

Člen 7

Prošnje, podane v imenu vzdrževanih oseb ali mladoletnikov

1. Države članice zagotovijo, da ima vsaka pravno sposobna odrasla oseba pravico podati prošnjo za mednarodno zaščito v svojem imenu.

2. Države članice lahko določijo, da prosilec poda prošnjo v imenu svojih vzdrževanih oseb. V takšnih primerih države članice zagotovijo, da vzdrževane odrasle osebe soglašajo z vložitvijo prošnje v njihovem imenu, v nasprotnem primeru pa imajo možnost, da same podajo prošnjo v lastnem imenu.

Soglasje se zahteva v trenutku vložitve prošnje ali najkasneje med osebnim razgovorom z vzdrževano odraslo osebo. Preden se zahteva soglasje, je vsaka vzdrževana odrasla oseba zaupno obveščena o ustreznih postopkovnih posledicah vložitve prošnje v njenem imenu in o njeni pravici, da lahko poda ločeno prošnjo za mednarodno zaščito.

3. Države članice zagotovijo, da ima mladoletnik pravico podati prošnjo za mednarodno zaščito v svojem imenu, če je procesno sposoben po pravu zadevne države članice, sicer pa prek njegovih staršev ali drugih odraslih družinskih članov ali odrasle osebe, odgovorne zanj po pravu ali praksi zadevne države članice, ali prek zastopnika.

4. Države članice zagotovijo, da imajo ustrezni organi iz člena 10 Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih drža⁽¹⁾ pravico vložiti prošnjo za mednarodno zaščito v imenu mladoletnika brez spremstva, če ti organi na podlagi posamezne ocene njegovih osebnih razmer menijo, da bi mladoletnik lahko potreboval zaščito v skladu z Direktivo 2011/95/EU.

5. Države članice lahko v nacionalni zakonodaji določijo:

(a) primere, v katerih lahko mladoletnik sam poda prošnjo v svojem imenu;

(b) primere, v katerih mora prošnjo za mladoletnika brez spremstva vložiti zastopnik, kot je določeno v členu 25(1)(a);

(c) primere, v katerih se šteje, da vložitev prošnje za mednarodno zaščito pomeni tudi vložitev prošnje za mednarodno zaščito za katerega koli neporočenega mladoletnika.

Člen 8

Informacije in svetovanje v ustanovah za pridržanje in na mejnih prehodih

1. Kadar je mogoče sklepati, da želijo državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, ki so pridržani v ustanovah za pridržanje ali na mejnih prehodih, vključno s tranzitnimi območji na zunanjih mejah, podati prošnjo za mednarodno zaščito, jim države članice priskrbijo informacije o možnostih, da to storijo. Države članice v teh ustanovah za pridržanje in na mejnih prehodih priskrbijo tolmačenje, kolikor je potrebno za olajšanje dostopnosti azilnega postopka.

2. Države članice zagotovijo, da imajo organizacije in osebe, ki prosilcem zagotavljajo svetovanje in zastopanje, učinkovit dostop do prosilcev na mejnih prehodih, vključno s tranzitnimi območji, na zunanjih mejah. Države članice lahko predvidijo pravila, ki urejajo prisotnost takih organizacij in oseb na teh mejnih prehodih in še posebej, da je dostop mogoč na podlagi dogovora s pristojnimi organi držav članic. Takšen dostop se lahko omeji le, kadar je to po nacionalnem pravu objektivno nujno zaradi varnosti, javnega reda ali upravnega nadzora nad zadevnimi mejnimi prehodi, pod pogojem, da dostop ni resno oviran ali resno omejen.

Člen 9

Pravica ostati v državi članici do zaključka obravnave prošnje

1. Prosilec se dovoli ostati v državi članici izključno zaradi postopka, dokler organ za presojo ne izda odločbe v postopku na prvi stopnji iz poglavja III. Ta pravica ostati ne pomeni upravičenosti do dovoljenja za prebivanje.

2. Države članice lahko naredijo izjemo le, kadar oseba poda naknadno prošnjo iz člena 41 ali kadar bodo predale ali izročile osebo drugi državi članici na podlagi evropskega naloga za prijete⁽²⁾ ali na kakšni drugi podlagi ali tretji državi ali mednarodnim kazenskim sodiščem.

3. Država članica lahko izroči prosilca tretji državi v skladu z odstavkom 2 le, če so pristojni organi prepričani, da odločba o izročitvi ne bo povzročila neposrednega ali posrednega vračanja, s katerim bi bile kršene mednarodne obveznosti in obveznosti Unije te države članice.

⁽¹⁾ UL L 348, 24.12.2008, str. 98.

⁽²⁾ Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijete in postopkih predaje med državami članicami (UL L 190, 18.7.2002, str. 1).

Člen 10

Zahteve za obravnavanje prošelj

1. Države članice zagotovijo, da se prošnja za mednarodno zaščito ne zavrne niti ne izključi iz obravnavanja zgolj zaradi tega, ker ni bila vložena v najkrajšem možnem času.

2. Pri obravnavanju prošelj za mednarodno zaščito organ za presojo najprej presodi, ali prosilci izpolnjujejo pogoje za status begunca, in če jih ne, presodi, ali so upravičeni do subsidiarne zaščite.

3. Države članice zagotovijo, da organ za presojo izdaja odločbe v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito na podlagi ustreznega obravnavanja. Države članice zato zagotovijo, da:

(a) se prošnje obravnavajo in odločbe izdajajo posamično ter na objektivni in nepristranski način;

(b) se iz različnih virov, kot so to EASO in UNHCR ter ustrezne mednarodne organizacije za človekove pravice, pridobijo točne in ažurne informacije o splošnih razmerah, ki vladajo v izvornih državah prosilcev in po potrebi v državah, skozi katere so potovali, ter da so te informacije dostopne osebjem, odgovornemu za obravnavanje prošelj in odločanje;

(c) osebje, ki obravnava prošnje in odloča, pozna ustrezne standarde na področju azilnega in begunskega prava;

(d) ima osebje, ki obravnava prošnje in odloča, možnost, da se po potrebi o posameznih vprašanjih, kot so vprašanja, povezana z zdravjem, kulturo, vero, otroki in spolom, posvetuje s strokovnjaki.

4. Organi iz poglavja V imajo prek organa za presojo ali prosilca ali kako drugače dostop do splošnih informacij iz odstavka 3(b), ki so potrebne za opravljanje njihovih nalog.

5. Države članice predvidijo pravila za prevajanje dokumentov, potrebnih za obravnavanje prošelj.

Člen 11

Zahteve za odločbo organa za presojo

1. Države članice zagotovijo, da se odločbe v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito izdajajo v pisni obliki.

2. Države članice prav tako zagotovijo, da odločba o zavrnitvi prošnje v zvezi s statusom begunca in/ali subsidiarne zaščite vsebuje obrazložitev dejanskih in pravnih razlogov zanjo ter pisni pouk o tem, kako je mogoče zavrnilno odločbo izpodbijati.

Državam članicam ni treba navesti pisnega pouka o tem, kako je mogoče izpodbijati zavrnilno odločbo v zvezi z odločbo, v zvezi s katero je bil prosilec o tem že poučen v predhodni fazi bodisi pisno bodisi prek elektronskih sredstev, do katerih ima prosilec dostop.

3. Država članica lahko za namene člena 7(2) in vedno, kadar prošnja temelji na isti podlagi, izda enotno odločbo, ki vključuje tudi vse vzdrževane osebe, razen če bi bile s tem razkrite posebne okoliščine prosilca, kar bi lahko ogrozilo njegove interese, zlasti v primerih preganjanja na podlagi spola, spolne usmerjenosti, spolne identitete in/ali starosti. V takih primerih se za zadevno osebo izda posebna odločba.

Člen 12

Jamstva za prosilce

1. Ob upoštevanju postopkov iz poglavja III države članice zagotovijo, da so vsem prosilcem zagotovljena naslednja jamstva:

(a) v jeziku, ki ga razumejo ali za katerega se upravičeno domneva, da ga razumejo, se obvestijo o postopku ter o njihovih pravicah in obveznostih med postopkom ter o možnih posledicah v primeru, da teh obveznosti ne upoštevajo in ne sodelujejo z oblastmi. Obvestijo se o rokih, sredstvih, ki so jim na voljo za izpolnitev njihove obveznosti predložitve elementov iz člena 4 Direktive 2011/95/EU, ter posledicah izrecnega ali implicitnega umika prošnje. O tem se prosilci obvestijo pravočasno, da se jim omogoči izvrševanje pravic, ki jih zagotavlja ta direktiva, in da lahko izpolnijo obveznosti iz člena 13;

(b) po potrebi se jim za predložitev primera pristojnim organom zagotovijo storitve tolmačenja. Države članice štejejo, da je treba te storitve nuditi, vsaj kadar se prosilca pozove na razgovor iz členov 14 do 17 in 34 ter brez takih storitev ni mogoče zagotoviti ustreznega komuniciranja. V tem in v drugih primerih, kadar pristojni organi pozovejo prosilca, se te storitve plačajo iz javnih sredstev;

(c) ne sme se jim odreči možnost komuniciranja z UNHCR ali s katero koli drugo organizacijo, ki prosilcem zagotavlja pravno svetovanje ali drugo svetovanje v skladu s pravom zadevne države članice;

- (d) njim samim in, če je to primerno, njihovim pravnim ali drugim svetovalcem v skladu s členom 23(1) je zagotovljen dostop do informacij iz člena 10(3)(b) in informacij, ki jih dajo strokovnjaki iz člena 10(3)(d), kadar je organ za presojo te informacije upošteval pri odločanju o njihovi prošnji;
- (e) organ za presojo jim v razumnem roku vroči odločbo v zvezi z njihovo prošnjo. Če prosilca zastopa pravni ali drugi svetovalec, lahko države članice odločbo namesto prosilcu vročijo temu svetovalcu;
- (f) kadar jim ne pomaga ali jih ne zastopa pravni ali drugi svetovalec, jih organ za presojo obvesti o vsebini odločbe v jeziku, ki ga razumejo ali za katerega se upravičeno domneva, da ga razumejo. Obvestilo v skladu s členom 11(2) vključuje pouk o tem, kako je mogoče zavrnilno odločbo izpodbijati.
2. V zvezi s postopki iz poglavja V države članice zagotovijo, da so vsem prosilcem zagotovljena jamstva, ki so enakovredna jamstvom iz odstavka 1(b) do (e).

Člen 13

Obveznosti prosilcev

1. Države članice prosilcem naložijo obveznost sodelovanja s pristojnimi organi, da se ugotovijo njihova identiteta in drugi elementi iz člena 4(2) Direktive 2011/95/EU. Države članice lahko prosilcem naložijo tudi druge obveznosti sodelovanja s pristojnimi organi, če so take obveznosti potrebne za obravnavanje prošnje.
2. Države članice lahko zlasti predvidijo, da:
- (a) se morajo prosilci javljati pristojnim organom ali se pri njih osebno zglasiti, in sicer bodisi nemudoma bodisi ob določenem času;
- (b) morajo prosilci izročiti dokumente, s katerimi razpolagajo in ki so pomembni za obravnavanje prošnje, kot so na primer njihovi potni listi;
- (c) morajo prosilci pristojnim organom sporočiti svoje trenutno prebivališče ali naslov in jih v najkrajšem možnem času obveščati o spremembi prebivališča ali naslova. Države članice lahko predvidijo, da mora prosilec prejemati vsa sporočila na zadnje prebivališče ali naslov, ki ga je sporočil;

- (d) lahko pristojni organi preiščejo prosilca in predmete, ki jih ima pri sebi. Brez poseganja v kakršne koli preiskave, ki se opravijo iz varnostnih razlogov, preiskavo prosilca na podlagi te direktive opravi oseba istega spola, pri čemer se dosledno spoštujejo načela človekovega dostojanstva ter telesne in psihološke integritete;
- (e) lahko pristojni organi fotografirajo prosilca in da
- (f) lahko pristojni organi posnamejo prosilčeve ustne izjave, če je bil prosilec o tem vnaprej obveščen.

Člen 14

Osebni razgovor

1. Preden organ za presojo izda odločbo, se prosilcu da možnost osebnega razgovora o njegovi prošnji za mednarodno zaščito z osebo, ki je v skladu z nacionalnim pravom pristojna za vodenje takšnega razgovora. Osebne razgovore o vsebini prošnje za mednarodno zaščito vodi osebje organa za presojo. Ta pododstavek ne posega v člen 42(2)(b).

Kadar veliko državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva hkrati zaprosi za mednarodno zaščito in v praksi onemogoči, da bi organ za presojo vodil pravočasne razgovore o vsebini vsake prošnje, lahko države članice določijo, da je v vodenje teh razgovorov začasno vključeno osebje drugega organa. V takih primerih se osebje tega drugega organa prej udeleži ustreznega usposabljanja, ki vključuje elemente iz člena 6(4)(a) do (e) Uredbe (EU) št. 439/2010. Osebe, ki vodijo osebne razgovore s prosilci v skladu s to direktivo, morajo biti tudi na splošno seznanjeni s težavami, ki bi lahko negativno vplivale na sposobnost prosilca za razgovor, kot so znaki, da bi prosilec lahko bil v preteklosti mučen.

Kadar oseba vloži prošnjo za mednarodno zaščito v imenu oseb, ki jih vzdržuje, se možnost osebnega razgovora da vsaki vzdrževani osebi.

Države članice lahko v nacionalni zakonodaji določijo primere, v katerih se možnost osebnega razgovora zagotovi tudi mladoletniku.

2. Osebni razgovor o vsebini prošnje se lahko opusti, kadar:

- (a) lahko organ za presojo na podlagi dokazov, s katerimi razpolaga, izda ugoditveno odločbo glede statusa begunca; ali
- (b) organ za presojo meni, da je prosilec nezmožen za osebni razgovor ali ga ne more opraviti zaradi trajnih okoliščin, na katere prosilec ne more vplivati. V dvomu se organ za presojo posvetuje z zdravstvenim delavcem, da ugotovi, ali je stanje, zaradi katerega je prosilec nezmožen za osebni razgovor ali ga ne more opraviti,časno ali trajno.

Kadar se v skladu s točko (b) osebni razgovor s prosilcem ali, če je ustrezno, z vzdrževano osebo ne opravi, se je treba ustrezno potruditi, da se prosilcu ali vzdrževani osebi omogoči, da predloži dodatne informacije.

3. Če se osebni razgovor v skladu s tem členom ne opravi, to organu za presojo ne prepreči, da odloči o prošnji za mednarodno zaščito.

4. Če se osebni razgovor v skladu z odstavkom 2(b) ne opravi, to ne vpliva negativno na odločbo organa za presojo.

5. Ne glede na člen 28(1) lahko države članice, kadar odločajo o prošnji za mednarodno zaščito, upoštevajo dejstvo, da se prosilec ni udeležil osebnega razgovora, razen če je za to imel upravičene razloge.

Člen 15

Zahteve za osebni razgovor

1. Osebni razgovor običajno poteka brez prisotnosti družinskih članov, razen kadar organ za presojo meni, da je za ustrezno obravnavanje potrebna prisotnost ostalih družinskih članov.
2. Osebni razgovor poteka v razmerah, ki zagotavljajo ustrezno zaupnost.
3. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da osebni razgovori potekajo v razmerah, ki prosilcem omogočajo, da razloge za svojo prošnjo celovito predstavijo. V ta namen države članice:
- (a) zagotovijo, da je oseba, ki vodi razgovor, usposobljena, da upošteva osebne in splošne okoliščine prošnje, vključno s kulturnim poreklom, spolom, spolno usmerjenostjo, spolno identiteto ali ranljivostjo prosilca;

(b) kadar je mogoče, zagotovijo, da razgovor s prosilcem vodi oseba istega spola, če prosilec to zahteva, razen če organ za presojo upravičeno domneva, da taka zahteva temelji na razlogih, ki niso povezani s težavami prosilca, da celovito predstavi razloge za svojo prošnjo;

(c) izberejo tolmača, ki je sposoben zagotoviti ustrezno komunikacijo med prosilcem in osebo, ki vodi razgovor. Razgovor poteka v jeziku, ki ga izbere prosilec, razen če obstaja drug jezik, ki ga prosilec razume in se v njem lahko jasno sporazumeva. Kadar je mogoče, države članice zagotovijo tolmača istega spola, če prosilec to zahteva, razen če organ za presojo upravičeno domneva, da taka zahteva temelji na razlogih, ki niso povezani s težavami prosilca, da celovito predstavi razloge za svojo prošnjo;

(d) zagotovijo, da oseba, ki vodi razgovor o vsebini prošnje za mednarodno zaščito, ne nosi vojaške ali policijske uniforme;

(e) zagotovijo, da razgovori z mladoletniki potekajo na otroku prijazen način.

4. Države članice lahko določijo pravila o prisotnosti tretjih oseb na osebnem razgovoru.

Člen 16

Vsebina osebnega razgovora

Organ za presojo med osebnim razgovorom o vsebini prošnje za mednarodno zaščito zagotovi, da se da prosilcu ustrezna možnost predstaviti elementov, potrebnih za čim popolnejšo utemeljitev prošnje v skladu s členom 4 Direktive 2011/95/EU. To vključuje možnost podati pojasnilo glede elementov, ki morda manjkajo, in/ali morebitne neskladnosti ali nasprotja v izjavah prosilca.

Člen 17

Zapisnik o osebnem razgovoru in njegovo snemanje

1. Države članice zagotovijo, da se o vsakem osebnem razgovoru sestavi podroben in stvaren zapisnik z vsemi bistvenimi elementi ali da se osebni razgovor dobesedno zapiše.
2. Države članice lahko predvidijo zvočno ali avdiovizualno snemanje osebnega razgovora. Kadar se opravi tak posnetek, države članice zagotovijo, da je posnetek ali dobesedni prepis posnetka na voljo v povezavi s spisom prosilca.

3. Države članice zagotovijo, da ima prosilec ob koncu osebnega razgovora ali v določenem roku, preden organ za presojo izda odločbo, možnost, da pisno in/ali ustno izrazi pripombe in/ali zagotovi pojasnila glede morebitnih napačnih prevodov ali pojmovanj v zapisniku ali dobesednem zapisu. Zato države članice zagotovijo, da je prosilec v celoti seznanjen z vsebino zapisnika ali bistvenimi elementi dobesednega zapisa, po potrebi s pomočjo tolmača. Države članice potem zahtevajo, da prosilec potrdi, da vsebina zapisnika ali dobesedni zapis razgovora verno odraža razgovor.

Kadar je osebni razgovor posnet v skladu z odstavkom 2 in je posnetek dopustno dokazno sredstvo v pritožbenih postopkih iz poglavja V, ni treba, da države članice zahtevajo, da prosilec potrdi, da vsebina zapisnika ali dobesedni zapis razgovora pravilno odraža razgovor. Brez poseganja v člen 16, kadar države članice predvidijo tako dobesedni zapis kot snemanje osebnega razgovora, lahko prosilcu odrečejo, da poda pripombe in/ali zagotovi pojasnila k dobesednemu zapisu.

4. Kadar prosilec odkloni potrditev, da vsebina zapisnika ali dobesedni zapis razgovora verno odraža osebni razgovor, se razlogi za odklonitev zabeležijo v njegovem spisu.

Taka odklonitev organu za presojo ne prepreči, da odloči o prošnji.

5. Prosilci in njihovi pravni ali drugi svetovalci, kot so opredeljeni v členu 23, imajo dostop do zapisnika ali dobesednega zapisa razgovora in, če obstaja, do posnetka, preden organ za presojo izda odločbo.

Kadar države članice predvidijo tako zapis osebnega razgovora kot njegov posnetek, jim v postopkih na prvi stopnji iz poglavja III ni treba zagotoviti dostopa do posnetka. V takih primerih zagotovijo dostop do posnetka v pritožbenih postopkih iz poglavja V.

Brez poseganja v odstavek 3 tega člena lahko države članice določijo, da se dostop do zapisnika ali dobesednega zapisa razgovora ter posnetka, če ta obstaja, odobri hkrati z izdajo odločbe, kadar se prošnja obravnava v skladu s členom 31(8).

Člen 18

Zdravniški pregled

1. Kadar je organ za presojo mnenja, da je to relevantno za oceno prošnje za mednarodno zaščito v skladu s členom 4 Direktive 2011/95/EU, države članice s privolitvijo prosilca poskrbijo za zdravniški pregled prosilca glede znakov, ki bi lahko kazali na preganjanje ali hude poškodbe v preteklosti. Druga možnost je, da države članice določijo, da prosilec sam poskrbi za tak zdravniški pregled.

Zdravniške preglede iz prvega pododstavka opravijo kvalificirani zdravstveni delavci, rezultati pregledov pa se predložijo organu za presojo v najkrajšem možnem času. Države članice lahko določijo zdravstvene delavce, ki lahko opravljajo take zdravniške preglede. Če prosilec odkloni tak zdravniški pregled, to organu za presojo ne prepreči, da odloči o prošnji za mednarodno zaščito.

Zdravniški pregledi, opravljeni v skladu s tem odstavkom, se plačajo iz javnih sredstev.

2. Če se ne opravi noben zdravniški pregled v skladu z odstavkom 1, države članice obvestijo prosilce, da lahko na svojo pobudo ali na svoje stroške poskrbijo za zdravniški pregled glede znakov, ki bi lahko kazali na preganjanje ali hude poškodbe v preteklosti.

3. Organ za presojo oceni rezultate zdravniških pregledov iz odstavkov 1 in 2 skupaj z drugimi elementi prošnje.

Člen 19

Brezplačno zagotavljanje pravnih in postopkovnih informacij v postopkih na prvi stopnji

1. Države članice prosilec v postopkih na prvi stopnji iz poglavja III na zahtevo brezplačno zagotovijo pravne in postopkovne informacije, vključno vsaj z informacijami o postopku glede na prosilčeve posebne okoliščine. V primeru zavrnilne odločbe glede prošnje na prvi stopnji države članice prosilcu poleg informacij v skladu s členom 11(2) in členom 12(1)(f) na zahtevo zagotovijo tudi informacije, ki pojasnjujejo razloge za tako odločbo, in pouk, kako jo je mogoče izpodbijati.

2. Za brezplačno zagotavljanje pravnih in postopkovnih informacij veljajo pogoji iz člena 21.

Člen 20

Brezplačna pravna pomoč in zastopanje v pritožbenih postopkih

1. Države članice prosilcem na zahtevo zagotovijo brezplačno pravno pomoč in zastopanje v pritožbenih postopkih iz poglavja V. To vključuje vsaj pripravo potrebnih postopkovnih dokumentov in prisotnost na zaslišanju pred sodiščem prve stopnje v imenu prosilca.

2. Države članice lahko zagotovijo brezplačno pravno pomoč in/ali zastopanje tudi v postopkih na prvi stopnji iz poglavja III. V takih primerih se člen 19 ne uporablja.

3. Države članice lahko določijo, da se brezplačna pravna pomoč in zastopanje ne zagotovita, kadar po mnenju sodišča ali drugega pristojnega organa prosilčeva pritožba nima dejanskih možnosti za uspeh.

Kadar odločitev, da se brezplačna pravna pomoč in zastopanje v skladu s tem odstavkom ne dodelita, sprejme organ, ki ni sodišče, države članice zagotovijo pravico prosilca do učinkovitega pravnega sredstva zoper to odločitev pred sodiščem.

Pri uporabi tega odstavka države članice zagotovijo, da pravna pomoč in zastopanje nista samovoljno omejena ter da učinkovit dostop prosilca do sodnega varstva ni oviran.

4. Za brezplačno pravno pomoč in zastopanje veljajo pogoji iz člena 21.

Člen 21

Pogoji za brezplačno zagotavljanje pravnih in postopkovnih informacij ter brezplačno pravno pomoč in zastopanje

1. Države članice lahko določijo, da brezplačne pravne in postopkovne informacije iz člena 19 zagotavljajo nevladne organizacije ali uslužbenci vladnih organov ali specializirane državne službe.

Brezplačno pravno pomoč in zastopanje iz člena 20 zagotavljajo take osebe, ki jih priznava ali dopušča nacionalno pravo.

2. Države članice lahko določijo, da se brezplačne pravne in postopkovne informacije iz člena 19 ter brezplačna pravna pomoč in zastopanje iz člena 20 dodelijo:

(a) samo tistim, ki nimajo zadosti sredstev, in/ali

(b) samo s storitvami pravnih in drugih svetovalcev, ki so v skladu z nacionalnim pravom izrecno imenovani za pomoč in zastopanje prosilcev.

Države članice lahko določijo, da se brezplačna pravna pomoč in zastopanje iz člena 20 dodelita le v pritožbenih postopkih v skladu s poglavjem V pred sodiščem prve stopnje in za nobene nadaljnje pritožbe ali preizkuse v skladu z nacionalnim pravom, vključno s ponovnimi zaslišanji ali preizkusi pritožb.

Države članice lahko uporabijo tudi člen 41(2)(c) in določijo, da se brezplačna pravna pomoč in zastopanje iz člena 20 ne dodelita prosilcem, ki niso več na njihovem ozemlju.

3. Države članice lahko določijo pravila glede načinov vložitve in obravnave prošenj za brezplačne pravne in postopkovne informacije iz člena 19 ter brezplačno pravno pomoč in zastopanje iz člena 20.

4. Poleg tega lahko države članice:

(a) določijo denarne in/ali časovne omejitve za brezplačno zagotavljanje pravnih in postopkovnih informacij iz člena 19 ter za opravljanje brezplačne pravne pomoči in zastopanja iz člena 20, pod pogojem, da take omejitve ne omejujejo samovoljno dostopa do zagotavljanja pravnih in postopkovnih informacij ter pravne pomoči in zastopanja;

(b) določijo, da obravnava prosilcev v zvezi s honorarji in drugimi stroški ni ugodnejša od obravnave njihovih državljanov v zadevah, ki se nanašajo na pravno pomoč.

5. Države članice lahko zahtevajo, da se jim v celoti ali delno povrnejo vsi odobreni stroški, če in kadar se finančni položaj prosilca znatno izboljša ali če je bila odločitev o dodelitvi takih stroškov sprejeta na podlagi neresničnih informacij, ki jih je predložil prosilec.

Člen 22

Pravica do pravne pomoči in zastopanja na vseh stopnjah postopka

1. Prosilec se na vseh stopnjah postopka, vključno po izdaji zavrnilne odločbe, na njihove lastne stroške omogoči učinkovito posvetovanje s pravnim ali drugim svetovalcem, ki ga kot takšnega priznava in dopušča nacionalno pravo, o zadevah v zvezi z njihovimi prošnjami za mednarodno zaščito.

2. Države članice lahko nevladnim organizacijam dovolijo zagotavljanje brezplačne pravne pomoči in/ali zastopanja prosilcem v postopkih iz poglavja III in poglavja V v skladu z nacionalnim pravom.

Člen 23

Obseg pravne pomoči in zastopanja

1. Države članice zagotovijo, da ima pravni ali drugi svetovalec, ki ga kot takšnega priznava ali dopušča nacionalno pravo in ki v skladu z nacionalnim pravom pomaga prosilcu ali ga zastopa, dostop do informacij iz prosilčevega spisa, na katerih temelji ali bo temeljila odločba.

Države članice lahko predvidijo izjemo, kadar bi razkritje informacij ali virov lahko ogrozilo nacionalno varnost, varnost organizacij ali oseb, ki informacije posredujejo, ali varnost oseb, ki jih te informacije zadevajo, kadar bi bili ogroženi interesi preiskave v zvezi z obravnavanjem prošelj za mednarodno zaščito s strani pristojnih organov držav članic ali bi to poslabšalo mednarodne odnose držav članic. V takih primerih države članice:

(a) omogočijo dostop do takih informacij ali virov, ki so na voljo organom iz poglavja V; in

(b) v nacionalnem pravu določijo postopke, s katerimi se zagotovi spoštovanje pravic prosilca do obrambe.

V zvezi s točko (b) lahko države članice zlasti omogočijo dostop do takih informacij ali virov pravnemu ali drugemu svetovalcu, ki je opravil varnostno preverjanje, če so informacije pomembne za obravnavanje prošnje za ali odločitev o odvzemu mednarodne zaščite;

2. Države članice zagotovijo, da ima pravni ali drugi svetovalec, ki pomaga prosilcu ali ga zastopa, v skladu s členom 10(4) ter členom 18(2)(b) in (c) Direktive 2013/33/EU za posvetovanje s prosilcem dostop do zaprtih območij, kot so ustanove za pridržanje in tranzitna območja.

3. Države članice prosilcu dovolijo, da na osebni razgovor pripelje pravnega ali drugega svetovalca, ki ga kot takšnega priznava in dopušča nacionalno pravo.

Države članice lahko zahtevajo, da lahko pravni ali drug svetovalec posreduje šele ob koncu osebnega razgovora.

4. Države članice lahko brez poseganja v ta člen ali člen 25(1)(b) določijo pravila o prisotnosti pravnih ali drugih svetovalcev na vseh razgovorih tekom postopka.

Države članice lahko zahtevajo prisotnost prosilca na osebnem razgovoru, tudi če ga v skladu z nacionalnim pravom zastopa pravni ali drugi svetovalec, in od prosilca lahko zahtevajo, da osebno odgovarja na zastavljena vprašanja.

Brez poseganja v člen 25(1)(b) odsotnost pravnega ali drugega svetovalca pristojnim organom ne preprečuje, da s prosilcem vodijo osebni razgovor.

Člen 24

Prosilci, ki potrebujejo posebna procesna jamstva

1. Države članice v razumnem roku potem, ko je podana prošnja za mednarodno zaščito, ocenijo, ali prosilec potrebuje posebna procesna jamstva.

2. Ocena iz odstavka 1 se lahko vključi v obstoječe nacionalne postopke in/ali v oceno iz člena 22 Direktive 2013/33/EU ter zanjo ni potrebno, da poteka v obliki upravnega postopka.

3. Države članice zagotovijo, da se prosilcem, za katere je bilo ugotovljeno, da so prosilci, ki potrebujejo posebna procesna jamstva, zagotovi ustrezna podpora, da bi lahko uživali pravice in izpolnjevali obveznosti iz te direktive med celotnim trajanjem azilnega postopka.

Kadar take ustrezne podpore ni mogoče zagotoviti v postopkih iz člena 31(8) in člena 43, zlasti če države članice menijo, da prosilec potrebuje posebna procesna jamstva zaradi mučenja, posilstva ali drugih hujših oblik psihološkega, fizičnega ali spolnega nasilja, države članice ne uporabijo ali prenehajo uporabljati člen 31(8) in člen 43. Kadar države članice uporabljajo člen 46(6) za prosilce, za katere v skladu s tem pododstavkom ni mogoče uporabiti člena 31(8) in člena 43, države članice zagotovijo vsaj jamstva, določena v členu 46(7).

4. Države članice zagotovijo, da se potreba po posebnih procesnih jamstvih v skladu s to direktivo upošteva tudi, kadar se taka potreba pokaže v poznejši fazi postopka, ne da bi bilo zato treba ponovno začeti postopek.

Člen 25

Jamstva za mladoletnike brez spremstva

1. V vseh postopkih, ki jih predvideva ta direktiva, in brez poseganja v določbe iz členov 14 do 17 države članice:

(a) v najkrajšem možnem času sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da mladoletnika brez spremstva zastopa in mu pomaga zastopnik, ki mu s tem omogoči uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti iz te direktive. Mladoletnika brez spremstva se o imenovanju zastopnika obvesti takoj. Zastopnik opravlja svoje naloge v skladu z načelom največje koristi otroka in mora imeti ustrezno strokovno znanje s tega področja. Osebo, ki ima vlogo zastopnika, se zamenja le, če je to potrebno. Organizacije ali posamezniki, katerih interesi so ali bi bili lahko v navzkrižju z interesi mladoletnika brez spremstva, ne morejo postati zastopniki. Zastopnik je lahko tudi zastopnik iz Direktive 2013/33/EU;

(b) zagotovijo, da je zastopniku dana možnost, da mladoletnika brez spremstva obvesti o pomenu ali možnih posledicah osebnega razgovora in ga po potrebi obvesti, kako naj se pripravi na osebni razgovor. Države članice zagotovijo, da je zastopnik in/ali pravni ali drugi svetovalec, ki ga kot takšnega priznava ali dovoljuje nacionalno pravo, prisoten na razgovoru ter ima možnost postavljati vprašanja ali podajati pripombe v tolikšni meri, kot to dopusti oseba, ki vodi razgovor.

Države članice lahko zahtevajo prisotnost mladoletnika brez spremstva na osebnem razgovoru, tudi če je prisoten njegov zastopnik.

2. Države članice lahko ne imenujejo zastopnika mladoletnika brez spremstva, če bo ta najverjetneje dopolnil starost 18 let pred izdajo odločbe na prvi stopnji.

3. Države članice zagotovijo, da:

(a) če se z mladoletnikom brez spremstva opravlja osebni razgovor v zvezi z njegovo prošnjo za mednarodno zaščito, kot je urejen v členih 14, 15, 16, 17 in 34, ta razgovor vodi oseba, ki ima potrebno znanje o posebnih potrebah mladoletnikov;

(b) odločbo organa za presojo v zvezi s prošnjo mladoletnika brez spremstva pripravi uradna oseba, ki ima potrebno znanje o posebnih potrebah mladoletnikov.

4. Mladoletnikom brez spremstva in njihovim zastopnikom se brezplačno zagotovi pravne in postopkovne informacije iz

člena 19 tudi v postopkih za odvzem mednarodne zaščite iz poglavja IV.

5. Države članice lahko za določitev starosti mladoletnikov brez spremstva v okviru obravnavanja prošnje za mednarodno zaščito opravijo zdravniške preglede, če imajo po splošnih izjavah prosilca ali na podlagi drugih zadevnih znakov pomisleke glede njegove starosti. Če imajo države članice tudi potem še vedno pomisleke glede prosilčeve starosti, domnevajo, da je prosilec mladoleten.

Vsi zdravniški pregledi se izvajajo ob doslednem spoštovanju posameznikovega dostojanstva, najmanj posegajo v zasebnost in jih opravijo pooblašteni zdravniški delavci, ki lahko dajo karseda zanesljiv odgovor.

Kadar se opravlja zdravniške preglede, države članice zagotovijo, da:

(a) se mladoletnike brez spremstva pred obravnavanjem njihove prošnje za mednarodno zaščito obvesti o možnosti določitve starosti z zdravniškim pregledom, in sicer v jeziku, ki ga razumejo ali za katerega se lahko upravičeno domneva, da ga razumejo. Obvestilo vključuje informacije o načinu pregleda in o možnih posledicah rezultata zdravniškega pregleda za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito ter tudi o posledicah, če mladoletnik brez spremstva odkloni ta zdravniški pregled;

(b) mladoletniki brez spremstva in/ali njihovi zastopniki privolijo v zdravniški pregled za določitev starosti zadevnega mladoletnika in

(c) odločba o zavrnitvi prošnje za mednarodno zaščito mladoletnika brez spremstva, ki je odklonil zdravniški pregled, ne temelji izključno na tej odklonitvi.

Dejstvo, da je mladoletnik brez spremstva odklonil zdravniški pregled, organu za presojo ne prepreči, da odloči o prošnji za mednarodno zaščito.

6. Največja korist otroka je najpomembnejše vodilo držav članic pri izvajanju te direktive.

Kadar države članice med azilnim postopkom ugotovijo, da gre za mladoletnika brez spremstva, lahko:

(a) uporabijo ali še naprej uporabljajo člen 31(8) le, če:

(i) prosilec prihaja iz države, ki izpolnjuje merila za to, da se lahko šteje za varno izvorno državo v smislu te direktive;

- (ii) je prosilec vložil naknadno prošnjo za mednarodno zaščito, ki ni nedopustna v skladu s členom 40(5); ali
- (iii) obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da prosilec predstavlja grožnjo za nacionalno varnost ali javni red države članice, ali če je bil prosilec zaradi tehtnih razlogov javne varnosti ali javnega reda po nacionalnem pravu prisilno izgnan;
- (b) uporabijo ali še naprej uporabljajo člen 43 v skladu s členi 8 do 11 Direktive 2013/33/EU le, če:
- (i) prosilec prihaja iz države, ki izpolnjuje merila za to, da se lahko šteje za varno izvorno državo v smislu te direktive,
- (ii) je prosilec vložil naknadno prošnjo za mednarodno zaščito;
- (iii) obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da prosilec predstavlja grožnjo za nacionalno varnost ali javni red države članice, ali če je bil prosilec zaradi tehtnih razlogov javne varnosti ali javnega reda po nacionalnem pravu prisilno izgnan;
- (iv) obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da je država, ki ni država članica, za prosilca varna tretja država v skladu s členom 38;
- (v) je prosilec zavedel organe s predložitvijo ponarejenih dokumentov; ali
- (vi) je prosilec zlonamerno uničil ali odsvojil osebni dokument ali potno listino, ki bi pomagala pri ugotavljanju njegove identitete ali državljanstva.
- Države članice lahko uporabijo točke (v) in (vi) le v posameznih primerih, kadar obstajajo tehtni razlogi, da se šteje, da skuša prosilec prikriti pomembne elemente, zaradi katerih bi bila verjetno izdana zavrnilna odločba, in če je imel prosilec vse možnosti – ob upoštevanju potrebe po posebnih procesnih jamstvih mladoletnikov brez spremstva –, da predstavi utemeljene razloge za ravnanje iz točk (v) in (vi), tudi s posvetovanjem s svojim zastopnikom;
- (c) štejejo prošnjo za nedopustno v skladu s členom 33(2)(c), če država, ki ni država članica, velja za varno tretjo državo za prosilca v skladu s členom 38 pod pogojem, da je to v največje korist mladoletnika;
- (d) uporabijo postopek iz člena 20(3), kadar ima zastopnik mladoletnika pravno izobrazbo po nacionalnem pravu.

Brez poseganja v člen 41 države članice pri uporabi člena 46(6) v primeru mladoletnikov brez spremstva v vsakem primeru zagotovijo vsaj jamstva, določena v členu 46(7).

Člen 26

Pridržanje

1. Države članice osebe ne pridržijo zgolj zaradi tega, ker je prosilec. Razlogi in pogoji za pridržanje ter jamstva, ki so na voljo pridržanim prosilcem, so v skladu z Direktivo 2013/33/EU.

2. Kadar je prosilec pridržan, države članice zagotovijo možnost pospešenega sodnega preizkusa v skladu z Direktivo 2013/33/EU.

Člen 27

Postopek v primeru umika prošnje

1. Če nacionalno pravo države članice dopušča možnost izrecnega umika prošnje, države članice v primeru, da prosilec izrecno umakne svojo prošnjo za mednarodno zaščito, zagotovijo, da organ za presojo izda sklep o prekinitvi postopka ali odločbo o zavrnitvi prošnje.

2. Države članice se lahko odločijo tudi, da lahko organ za presojo prekine postopek brez izdaje sklepa. V tem primeru države članice zagotovijo, da organ za presojo v prosilčev spis vnese ustrezen zaznamek.

Člen 28

Postopek v primeru implicitnega umika prošnje ali odstopa od nje

1. Kadar obstajajo upravičeni razlogi za domnevo, da je prosilec za implicitno umaknil svojo prošnjo ali od nje odstopil, države članice zagotovijo, da organ za presojo sprejme sklep o prekinitvi postopka ali, če na podlagi ustrezne vsebinske preučitve prošnje v skladu s členom 4 Direktive 2011/95/EU šteje, da je prošnja neutemeljena, odločbo o zavrnitvi prošnje.

Države članice lahko domnevajo, da je prosilec implicitno umaknil prošnjo za mednarodno zaščito ali od nje odstopil, zlasti kadar se ugotovi:

- (a) da se ni odzval na zahteve, da sporoči bistvene informacije za svojo prošnjo v smislu člena 4 Direktive 2011/95/EU ali se ni udeležil osebne razgovora, kot je določen v členih 14 do 17 te direktive, razen če v razumnem roku dokaže, da je bila njegova opustitev posledica okoliščin, na katere ni mogel vplivati;

(b) da je pobegnil ali brez dovoljenja zapustil kraj, kjer je živel ali bil pridržan, ne da bi to v razumnem roku sporočil pristojnemu organu, ali da v razumnem roku ni izpolnil obveznosti javljanja ali drugih obveznosti komuniciranja, razen če prosilec dokaže, da je bilo to posledica okoliščin, na katere ni mogel vplivati.

Za namene izvajanja teh določb lahko države članice določijo roke ali smernice.

2. Države članice zagotovijo, da je prosilec, ki se ponovno javi pristojnemu organu po izdaji sklepa o prekinitvi postopka iz odstavka 1 tega člena, upravičen zahtevati ponovno uvedbo njegovega postopka ali podati novo prošnjo, za katero se ne uporablja postopek iz členov 40 in 41.

Države članice lahko določijo rok najmanj devetih mesecev, po katerem postopka ni mogoče ponovno uvesti, nova prošnja pa se obravnava kot naknadna prošnja, za katero se uporablja postopek iz členov 40 in 41. Države članice lahko določijo, da se lahko postopek nadaljuje samo enkrat.

Države članice zagotovijo, da takšna oseba ni odstranjena v nasprotju z načelom nevračanja.

Države članice lahko organu za presojo dovolijo, da se obravnavanje prošnje nadaljuje v fazi, v kateri je bilo prekinjeno.

3. Ta člen ne posega v Uredbo (EU) št. 604/2013.

Člen 29

Vloga UNHCR

1. Države članice omogočijo UNHCR:

- (a) dostop do prosilcev, vključno s tistimi, ki so pridržani ali se nahajajo na meji ali v tranzitnih območjih;
- (b) dostop do informacij o posameznih prošnjah za mednarodno zaščito, o poteku postopka in o izdanih odločbah, če s tem soglašata prosilec;
- (c) da v okviru izvajanja svojih nadzornih nalog po 35. členu Ženevske konvencije predstavi svoje mnenje v zvezi s posameznimi prošnjami za mednarodno zaščito vsem pristojnim organom v kateri koli fazi postopka.

2. Odstavek 1 se uporablja tudi za vse organizacije, ki delujejo v imenu UNHCR na ozemlju države članice na podlagi sporazuma z zadevno državo članico.

Člen 30

Zbiranje informacij o posameznih primerih

Pri obravnavanju posameznih primerov države članice:

- (a) domnevnim preganjalcem ali povzročiteljem resnih poškodb ne razkrijejo informacij o posameznih prošnjah za mednarodno zaščito ali dejstva, da je bila prošnja podana;
- (b) ne pridobivajo nikakršnih informacij od domnevnih preganjalcev ali povzročiteljev resnih poškodb tako, da bi bili ti subjekti neposredno obveščeni, da je zadevni prosilec podal prošnjo, kar bi ogrozilo telesno integriteto prosilca ali oseb, ki jih vzdržuje, ali svobodo in varnost njegovih družinskih članov, ki še vedno živijo v izvorni državi.

POGLAVJE III

POSTOPKI NA PRVI STOPNJI

ODDELEK I

Člen 31

Postopek obravnavanja

- 1. Države članice obravnavajo prošnje za mednarodno zaščito v postopku obravnavanja, ki je v skladu s temeljnimi načeli in jamstvi iz poglavja II.
- 2. Države članice zagotovijo, da se takšen postopek obravnavanja zaključi v najkrajšem možnem času, ne da bi to vplivalo na ustreznost in celovitost obravnave.
- 3. Države članice zagotovijo, da se postopek obravnavanja zaključi v šestih mesecih od vložitve prošnje.

Kadar se prošnja obravnava po postopku, določenem v Uredbi (EU) št. 604/2013, šestmesečni rok začne teči takrat, ko se v skladu z navedeno uredbo ugotovi, katera država članica je odgovorna za njeno obravnavanje, prosilec pa je na ozemlju te države članice in pod nadzorom pristojnega organa.

Države članice lahko šestmesečni rok iz tega odstavka podaljšajo za največ devet mesecev kadar:

- (a) primer vključuje zapletena dejanska in /ali pravna vprašanja;

(b) veliko državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva hkrati zaprosi za mednarodno zaščito, zaradi česar je postopek v praksi zelo težko zaključiti v šestmesečnem roku;

(c) je zamudo jasno mogoče pripisati temu, da prosilec ni izpolnil svojih obveznosti iz člena 13.

Izjemoma lahko države članice v ustrezno utemeljenih okoliščinah za največ tri mesece prekoračijo roke iz tega odstavka, da bi zagotovile ustrezno in celovito obravnavo prošnje za mednarodno zaščito.

4. Brez poseganja v člena 13 in 18 Direktive 2011/95/EU lahko države članice odložijo zaključek postopka obravnavanja, kadar se zaradi negotovih razmer v izvorni državi, za katere se predvideva, da sočasne, od organa za presojo ne more upravičeno pričakovati, da bo odločil o prošnji v rokih iz odstavka 3. V takem primeru države članice:

(a) vsaj vsakih šest mesecev pregledajo razmere v tej izvorni državi;

(b) zadevne prošilce v razumnem roku obvestijo o razlogih za odlog;

(c) Komisijo v razumnem roku obvestijo o odložitvi postopkov za to izvorno državo.

5. Države članice postopek obravnavanja v vsakem primeru zaključijo najpozneje v roku 21 mesecih od vložitve prošnje.

6. Kadar o prošnji ni mogoče odločiti v šestih mesecih, države članice zagotovijo, da zadevni prosilec:

(a) prejme obvestilo o zamudi ter

(b) na njegovo zahtevo prejme informacije o razlogih za zamudo in roku, v katerem lahko pričakuje odločbo v zvezi s svojo prošnjo.

7. Države članice lahko v skladu s temeljnimi načeli in jamstvi iz poglavja II prednostno obravnavajo prošnjo za mednarodno zaščito, zlasti:

(a) kadar je verjetno, da je utemeljena;

(b) kadar jo je vložil prosilec, ki je ranljiva oseba v smislu člena 22 Direktive 2013/33/EU ali ki potrebuje posebna procesna jamstva, zlasti mladoletnik brez spremstva.

8. Države članice lahko določijo, da se v skladu s temeljnimi načeli in jamstvi iz poglavja II prošnje obravnavajo pospešeno in/ali v skladu s členom 43 na meji ali v tranzitnem območju, če:

(a) je prosilec pri predložitvi svoje prošnje in navajanju dejstev omenil samo vprašanja, ki niso pomembna za preučitev, ali prosilec izpolnjuje pogoje kot upravičenec do mednarodne zaščite, na podlagi Direktive 2011/95/EU;

(b) prosilec prihaja iz varne izvorne države v smislu te direktive;

(c) je prosilec zavajal organe tako, da je dajal napačne informacije ali dokumente ali zamolčal pomembne informacije ali dokumente o svoji identiteti in/ali državljanstvu, ki bi lahko negativno vplivali na odločitev;

(d) je verjetno, da je prosilec zlonamerno uničil ali odsvojil osebni dokument ali potno listino, ki bi pomagala pri ugotavljanju njegove identitete ali državljanstva;

(e) so prošilčeve navedbe očitno nedosledne in protislovne, očitno lažne ali očitno malo verjetne in v nasprotju z dovolj preverjenimi informacijami o izvorni državi, zaradi česar je njegova prošnja očitno neprepričljiva glede trditve, da prosilec izpolnjuje pogoje kot upravičenec do mednarodne zaščite, na podlagi Direktive 2011/95/EU;

(f) je prosilec vložil naknadno prošnjo za mednarodno zaščito, ki ni dopustna v skladu s členom 40(5);

(g) je prosilec podal prošnjo samo zaradi tega, da bi odložil ali onemogočil izvršitev prejšnje ali skorajšnje odločbe, na podlagi katere bi moral biti odstranjen;

(h) je prosilec nezakonito vstopil na ozemlje države članice ali protipravno podaljšal svoje bivanje in se brez pravega razloga ni javil oblastem ali ni podal prošnje za mednarodno zaščito v najkrajšem možnem času glede na okoliščine njegovega vstopa;

(i) prosilec noče izpolniti obveznosti v zvezi z oddajo prstnih odtisov v skladu z Uredbo (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol zaradi kazenskega pregona⁽¹⁾; ali

(j) obstajajo tehtni razlogi za domnevo, da lahko prosilec predstavlja grožnjo za nacionalno varnost ali javni red države članice, ali če je bil prosilec zaradi tehtnih razlogov javne varnosti ali javnega reda po nacionalnem pravu prisilno izgnan.

9. Države članice določijo roke za sprejetje odločitve v postopku na prvi stopnji v skladu z odstavkom 6. Ti roki so razumni.

Brez poseganja v odstavka 3 in 5 lahko države članice podaljšajo te roke, kadar je to potrebno za zagotovitev ustrezne in celovite obravnave prošnje za mednarodno zaščito.

Člen 32

Neutemeljene prošnje

1. Brez poseganja v člen 27 lahko države članice štejejo prošnjo za neutemeljeno le, če je organ za presojo ugotovil, da prosilec ne izpolnjuje pogojev za mednarodno zaščito na podlagi Direktive 2011/95/EU.

2. V primerih neutemeljenih prošenj, za katere se uporablja katera koli od okoliščin, ki so naštetje v členu 31(8), lahko države članice prošnjo štejejo tudi za očitno neutemeljeno, če jo kot tako predvideva nacionalna zakonodaja.

ODDELEK II

Člen 33

Nedopustne prošnje

1. Poleg primerov, v katerih se prošnja ne preučuje v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013, se od držav članic ne zahteva, da preučijo, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95/EU, kadar se prošnja šteje za nedopustno v skladu s tem členom.

2. Države članice lahko štejejo prošnjo za mednarodno zaščito za nedopustno le, če:

(a) je druga država članica priznala mednarodno zaščito;

(b) se država, ki ni država članica, šteje za prvo državo azila za prosilca na podlagi člena 35;

(c) se država, ki ni država članica, šteje za varno tretjo državo za prosilca na podlagi člena 38;

(d) je prošnja naknadna prošnja, ne da bi se pojavili novi elementi ali ugotovitve v zvezi z vprašanjem, ali prosilec izpolnjuje pogoje kot upravičenec do mednarodne zaščite, na podlagi Direktive 2011/95/EU, oziroma ne da bi prosilec navedel take nove elemente ali ugotovitve; ali

(e) vzdrževana oseba prosilca vložijo prošnjo, potem ko je v skladu s členom 7(2) soglašala, da bo njen primer del prošnje, ki je bila vložena v njenem imenu, in ne obstajajo nikakršna dejstva v zvezi z vzdrževano osebo, ki bi upravičevala ločeno prošnjo.

Člen 34

Posebna pravila glede razgovora o dopustnosti

1. Države članice prosilcem omogočijo, da predstavijo svoje mnenje o uporabi razlogov iz člena 33 za njihove posebne okoliščine, preden organ za presojo odloči o dopustnosti prošnje za mednarodno zaščito. V ta namen države članice opravijo osebni razgovor o dopustnosti prošnje. Države članice lahko izjemo storijo le v skladu s členom 42, v primeru naknadne prošnje.

Ta odstavek ne posega v člen 4(2)(a) te direktive in člen 5 Uredbe (EU) št. 604/2013.

2. Države članice lahko določijo, da lahko osebni razgovor o dopustnosti prošnje za mednarodno zaščito vodi osebje drugih organov, ki niso organ za presojo. V takem primeru države članice zagotovijo, da se tako osebje pred tem udeleži osnovnega usposabljanja o mednarodnem pravu na področju človekovih pravic, pravnem redu Unije o azilu in tehnikah vodenja razgovorov.

ODDELEK III

Člen 35

Koncept prve države azila

Za posameznega prosilca se šteje država za prvo državo azila, če:

⁽¹⁾ Glej stran 1 tega Uradnega lista.

(a) je bil prosilcu v tej državi priznan status begunca in se lahko še vedno sklicuje na to zaščito ali

(b) sicer v tej državi uživa zadostno zaščito, vključno z načelom nevračanja,

pod pogojem, da bo v to državo ponovno sprejet.

Pri uporabi koncepta prve države azila za posebne okoliščine posameznega prosilca lahko države članice upoštevajo člen 38(1). Prosilec lahko izpodbija uporabo koncepta prve države azila s sklicevanjem na svoje posebne okoliščine.

Člen 36

Koncept varne izvorne države

1. Tretja država, ki je bila v skladu s to direktivo označena za varno izvorno državo, se lahko po individualnem obravnavanju prošnje šteje za določenega prosilca za varno izvorno državo le, če:

(a) ima prosilec državljanstvo te države ali

(b) je prosilec oseba brez državljanstva in je imel prej običajno prebivališče v tej državi

ter če ni izkazal nikakršnih tehtnih razlogov, zaradi katerih bi se štelo, da ta država glede na njegove posebne okoliščine in v smislu njegovega izpolnjevanja pogojev kot upravičenca do subsidiarne zaščite, v skladu z Direktivo 2011/95/EU ni varna izvorna država.

2. Države članice v nacionalni zakonodaji določijo nadaljnja pravila in podrobnosti o načinu uporabe koncepta varne izvorne države.

Člen 37

Nacionalna označitev tretjih držav za varne izvorne države

1. Države članice lahko ohranijo ali sprejmejo zakonodajo, ki v skladu s Prilogo I dopušča nacionalno označitev varnih izvornih držav za namene obravnavanja prošenj za mednarodno zaščito.

2. Države članice redno preverjajo razmere v tretjih državah, označenih kot varne države izvora v skladu s tem členom.

3. Ocenjevanje, ali je država varna izvorna država v skladu s tem členom, temelji na različnih virih informacij, vključujoč zlasti informacije iz drugih držav članic, EASO, UNHCR, Sveta Evrope in drugih ustreznih mednarodnih organizacij.

4. Države članice obveščajo Komisijo o državah, ki so v skladu s tem členom označene za varne izvorne države.

Člen 38

Koncept varne tretje države

1. Države članice lahko uporabijo koncept varne tretje države le, če so pristojni organi prepričani, da se z osebo, ki išče mednarodno zaščito, v zadevni tretji državi ravna v skladu z naslednjimi načeli:

(a) življenje in svoboda nista ogroženi zaradi rasne, verske ali narodne pripadnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali političnega prepričanja;

(b) ni tveganja resne škode, kot je opredeljena v Direktivi 2011/95/EU;

(c) v skladu z Ženevsko konvencijo se spoštuje načelo nevračanja;

(d) spoštuje se prepoved odstranitve, ki bi kršila prepoved mučenja ter krutega, nečloveškega in ponižujočega ravnanja, kakor je določena v mednarodnem pravu; in

(e) mogoče je zaprositi za status begunca ter, če je ugotovljeno, da je oseba res begunec, pridobiti zaščito v skladu z Ženevsko konvencijo.

2. Uporaba koncepta varne tretje države je možna na podlagi pravil nacionalnega prava, kar vključuje:

(a) pravila, ki zahtevajo zvezo med prosilcem in zadevno tretjo državo, na podlagi katere bi bilo smiselno, da ta oseba odide v to državo;

(b) metodološka pravila, ki pristojnim organom omogočajo, da ugotovijo, da lahko koncept varne tretje države uporabijo za posamezno državo ali v zvezi s posameznim prosilcem. Takšna metodologija vključuje preučitev varnosti države od primera do primera za določenega prosilca in/ali nacionalno označitev držav, ki se na splošno štejejo za varne;

(c) pravila, ki v skladu z mednarodnim pravom omogočajo posamično preučitev, ali je zadevna tretja država za določenega prosilca varna, in ki prosilcu omogočajo vsaj izpodbijanje uporabe koncepta varne tretje države z utemeljitvijo, da tretja država v njegovih posebnih okoliščinah ni varna. Prosilcu se omogoči tudi, da izpodbija obstoj zveze med njim in tretjo državo v skladu s točko (a).

3. Pri izvajanju odločbe, ki temelji izključno na tem členu, države članice:

(a) o tem obvestijo prosilca in

(b) posredujejo prosilcu dokument, s katerim oblastem tretje države v jeziku te države sporočajo, da prošnja vsebinsko ni bila obravnavana.

4. Kadar tretja država zadevnemu prosilcu ne dovoli vstopa na svoje ozemlje, države članice zagotovijo dostopnost postopka v skladu s temeljnimi načeli in jamstvi iz poglavja II.

5. Države članice redno obveščajo Komisijo o državah, za katere se v skladu z določbami tega člena uporablja ta koncept.

Člen 39

Koncept evropske varne tretje države

1. Države članice lahko določijo, da se, kadar pristojni organ na podlagi dejstev ugotovi, da prosilec poskuša nezakonito vstopiti ali da je nezakonito vstopil na ozemlje države članice iz varne tretje države iz odstavka 2, ne opravi obravnavanja ali ne opravi celovitega obravnavanja prošnje za mednarodno zaščito in varnosti prosilca glede na njegove posebne okoliščine, kot je navedeno v poglavju II.

2. Za namene odstavka 1 se tretja država lahko šteje za varno tretjo državo samo, kadar:

(a) je ratificirala in spoštuje določbe Ženevske konvencije brez kakršnih koli geografskih omejitev;

(b) ima z zakonom predpisan azilni postopek ter

(c) je ratificirala Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spoštuje njene določbe, vključno s standardi za učinkovita pravna sredstva.

3. Prosilec lahko nasprotuje uporabi koncepta evropske varne tretje države z utemeljitvijo, da zadevna tretja država v njegovih posebnih okoliščinah ni varna.

4. Zadevne države članice v nacionalnem pravu v skladu z načelom nevračanja določijo načine izvajanja določb odstavka 1 in posledice odločb na podlagi teh določb, vključno z določitvijo izjem pri izvajanju tega člena zaradi humanitarnih ali političnih razlogov ali razlogov v zvezi z mednarodnim javnim pravom.

5. Pri izvajanju odločbe, ki temelji izključno na tem členu, države članice:

(a) o tem obvestijo prosilca in

(b) posredujejo prosilcu dokument, s katerim oblastem tretje države v jeziku te države sporočajo, da prošnja vsebinsko ni bila obravnavana.

6. Kadar varna tretja država prosilca ne sprejme ponovno, države članice zagotovijo dostopnost postopka v skladu s temeljnimi načeli in jamstvi iz poglavja II.

7. Države članice redno obveščajo Komisijo o državah, za katere se v skladu s tem členom uporablja ta koncept.

ODDELEK IV

Člen 40

Naknadna prošnja

1. Kadar oseba, ki je zaprosila za mednarodno zaščito v državi članici, poda naknadne navedbe ali vloži naknadno prošnjo v isti državi članici, ta država članica obravnava te naknadne navedbe ali elemente naknadne prošnje v okviru obravnavanja predhodne prošnje ali v okviru preizkusa izdane odločbe ali odločanja o pritožbi zoper izdano odločbo, če lahko pristojni organi v teh postopkih upoštevajo in obravnavajo vse elemente naknadnih navedb ali naknadne prošnje.

2. Za namene odločanja o dopustnosti prošnje za mednarodno zaščito v skladu s členom 33(2)(d) je naknadna prošnja za mednarodno zaščito najprej predmet predhodne obravnave o tem, ali so se pojavili novi elementi ali ugotovitve v zvezi z vprašanjem, ali prosilec izpolnjuje pogoje kot upravičenec do mednarodne zaščite, na podlagi Direktive 2011/95/EU, oziroma je prosilec navedel take nove elemente ali ugotovitve.

3. Če se v predhodni obravnavi iz odstavka 2 ugotovi, da so se pojavili novi elementi ali ugotovitve, ki pomembno povečujejo verjetnost, da prosilec izpolnjuje pogoje kot upravičenec do mednarodne zaščite, na podlagi Direktive 2011/95/EU, oziroma da je prosilec navedel take nove elemente ali ugotovitve, se obravnavanje prošnje nadaljuje v skladu s poglavjem II. Države članice lahko določijo tudi druge razloge za nadaljnje obravnavanje naknadne prošnje.

4. Države članice lahko odločijo, da bo prošnja nadalje obravnavana le, če zadevni prosilec brez svoje krivde v predhodnem postopku ni mogel uveljaviti okoliščin iz odstavkov 2 in 3 tega člena, zlasti z uveljavljanjem svoje pravice do učinkovitega pravnega sredstva v skladu s členom 46.

5. Kadar se v skladu s tem členom obravnavanje naknadne prošnje ne nadaljuje, se naknadna prošnja šteje za nedopustno v skladu s členom 33(2)(d).

6. Postopek iz tega člena se lahko uporabi tudi v primeru:

(a) vzdrževane osebe, ki vloži prošnjo, potem ko je v skladu s členom 7(2) soglašala, da bo njen primer del prošnje, ki je bila vložena v njenem imenu; in/ali

(b) neporočenega mladoletnika, ki vloži prošnjo, potem ko je bila prošnja vložena v njegovem imenu v skladu s členom 7(5)(c).

V teh primerih se bo v okviru predhodne obravnave iz odstavka 2 preučilo, ali obstajajo dejstva v zvezi z okoliščinami vzdrževane osebe ali neporočenega mladoletnika, ki upravičujejo ločeno prošnjo.

7. Kadar oseba, v zvezi s katero je treba izvršiti odločbo o premestitvi v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013, poda naknadne navedbe ali vloži naknadno prošnjo v državi, ki izvede premestitev, takšne navedbe ali naknadne prošnje v skladu s to direktivo obravnava odgovorna država članica, kot je določeno v navedeni uredbi.

Člen 41

Izjeme glede pravice ostati v državi članici v primeru naknadne prošnje

1. Države članice lahko predvidijo izjemo glede pravice ostati na njihovem ozemlju, kadar oseba:

(a) vloži prvo naknadno prošnjo, katere obravnavanje se v skladu s členom 40(5) ne nadaljuje, samo zato da bi odločila ali onemogočila izvršitev odločbe, na podlagi katere bi morala biti ta oseba odstranjena, ali

(b) po izdaji dokončnega sklepa o nedopustnosti prve naknadne prošnje v skladu s členom 40(5) ali dokončne odločbe o zavrnitvi te prošnje kot neutemeljene poda drugo naknadno prošnjo v isti državi članici.

Države članice lahko predvidijo takšno izjemo le, kadar organ za presojo meni, da odločba o vrnitvi ne bo povzročila neposrednega ali posrednega vračanja, s katerim bi bile kršene mednarodne obveznosti in obveznosti Unije te države članice.

2. V primerih iz odstavka 1 lahko države članice tudi:

(a) odstopajo od rokov, ki se v skladu z nacionalnim pravom običajno uporabljajo v pospešenih postopkih, če se prošnja obravnava pospešeno v skladu s členom 31(8)(g);

(b) odstopajo od rokov, ki se v skladu z nacionalnim pravom običajno uporabljajo v postopkih ugotavljanja dopustnosti iz členov 33 in 34, in/ali

(c) odstopajo od člena 46(8).

Člen 42

Postopkovna pravila

1. Države članice zagotovijo, da so vsem prosilcem, katerih prošnja je predmet predhodne obravnave v skladu s členom 40, zagotovljena jamstva iz člena 12(1).

2. Države članice lahko v nacionalnem pravu določijo pravila o predhodni obravnavi v skladu s členom 40. Ta pravila lahko med drugim:

(a) obvezujejo zadevnega prosilca, da navede dejstva in predloži dokaze, ki upravičujejo nov postopek;

(b) dovoljujejo izvedbo predhodne obravnave zgolj na podlagi pisnih navedb brez osebnega razgovora, razen v primerih iz člena 40(6).

Ta pravila prosilcu ne smejo onemogočiti dostopa do novega postopka, niti ne povzročiti dejanskega izničenja ali resne okrnjenosti tega dostopa.

3. Države članice zagotovijo, da je prosilec ustrezno obveščen o izidu predhodne obravnave in, če se prošnja ne bo nadalje obravnavala, o razlogih za to in možnostih za pritožbo ali preizkus te odločitve.

ODDELEK V

Člen 43

Postopki na meji

1. Države članice lahko v skladu s temeljnimi načeli in jamstvi iz poglavja II predvidijo postopke, v katerih se na mejah ali v tranzitnih območjih države članice odloča o:

(a) dopustnosti prošnje v skladu s členom 33, ki je bila podana na takih krajih; in/ali

(b) vsebini prošenj v postopku iz člena 31(8).

2. Države članice zagotovijo, da se v postopkih iz odstavka 1 odločitev sprejme v razumnem roku. Če odločitev ni sprejeta v štirih tednih, se prosilcu dovoli vstop na ozemlje države članice, da bi se njegova prošnja obravnavala v skladu z ostalimi določbami te direktive.

3. V primeru prihodov, pri katerih gre za veliko državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva, ki vložijo prošnje za mednarodno zaščito na meji ali v tranzitnih območjih, zaradi česar v praksi ni mogoče izvajati določb iz odstavka 1, je te postopke mogoče izvajati tudi, kadar in kolikor časa so ti državljani tretjih držav in osebe brez državljanstva normalno nastanjeni v bližini meje ali tranzitnega območja.

POGLAVJE IV

POSTOPKI ZA ODVZEM MEDNARODNE ZAŠČITE

Člen 44

Odvzem mednarodne zaščite

Države članice zagotovijo, da se lahko postopek odvzema mednarodne zaščite določeni osebi začne, kadar se pojavijo novi elementi ali ugotovitve, ki kažejo, da je treba veljavnost mednarodne zaščite ponovno preučiti.

Člen 45

Postopkovna pravila

1. Države članice zagotovijo, da so, kadar pristojni organ preučuje možnost odvzema mednarodne zaščite državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva v skladu s členom 14 ali 19 Direktive 2011/95/EU, tej osebi zagotovljena naslednja jamstva:

- (a) pisno obvestilo, da pristojni organ ponovno preučuje, ali izpolnjuje pogoje kot upravičenec do mednarodne zaščite, in o razlogih za takšno preučevanje in
- (b) možnost, da na osebem razgovoru v skladu s členom 12(1)(b) ter členi 14 do 17 ali v pisni izjavi navede razloge, zakaj ji mednarodna zaščita ne bi smela biti odvzeta.

2. Poleg tega države članice zagotovijo, da v okviru takšnega postopka iz odstavka 1:

- (a) pristojni organ lahko pridobi točne in ažurne informacije o splošnih razmerah, ki vladajo v izvornih državah zadevnih

oseb, iz različnih virov, kot sta na primer, kadar je to primerno, EASO in UNHCR; in

- (b) pri zbiranju informacij o posameznem primeru ponovne preučitve mednarodne zaščite se informacije od preganjalca(-ev) ali povzročitelja(-ev) resne škode ne pridobivajo tako, da bi bili ta(ti) preganjalec(-i) ali povzročitelj(-i) neposredno obveščen(-i), da je zadevna oseba upravičenec do mednarodne zaščite, katere status se ponovno preučuje, kar bi ogrozilo telesno integriteto te osebe ali oseb, ki jih vzdržuje, ali svobodo in varnost njenih družinskih članov, ki še vedno živijo v izvorni državi.

3. Države članice zagotovijo, da se odločba pristojnega organa o odvzemu mednarodne zaščite izda v pisni obliki. Odločba vsebuje obrazložitev dejanskih in pravnih razlogov zanjo ter pisni pouk o tem, kako jo je mogoče izpodbijati.

4. Ko pristojni organ izda odločbo o odvzemu mednarodne zaščite, se prav tako uporabljajo člen 20, člen 22, člen 23(1) in člen 29.

5. Z odstopanjem od odstavkov 1, 2, 3 in 4 tega člena se države članice lahko odločijo, da mednarodna zaščita preneha po samem zakonu, kadar se je upravičenec do mednarodne zaščite nedvoumno odpovedal, da se ga prizna kot takega. Država članica lahko določi tudi, da mednarodna zaščita preneha po samem zakonu, če je upravičenec do mednarodne zaščite postal državljan te države članice.

POGLAVJE V

PRITOŽBENI POSTOPKI

Člen 46

Pravica do učinkovitega pravnega sredstva

1. Države članice zagotovijo, da imajo prosilci pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem zoper:

- (a) odločbo, izdano v zvezi z njegovo prošnjo za mednarodno zaščito, vključno z odločbo:

- (i) o neutemeljenosti prošnje v zvezi s statusom begunca in/ali subsidiarne zaščite,

- (ii) o nedopustnosti prošnje v skladu s členom 33(2),

- (iii) sprejeto na meji ali v tranzitnih območjih države članice, kot je opisano v členu 43(1);

- (iv) ne opravi obravnavanja na podlagi člena 39;
- (b) zavrnitev ponovne uvedbe postopka obravnavanja prošnje po njegovi prekinitvi v skladu s členoma 27 in 28;
- (c) odločbo o odvzemu mednarodne zaščite v skladu s členom 45.
2. Države članice zagotovijo, da imajo osebe, ki jih je organ za presojo priznal kot upravičene do subsidiarne zaščite, pravico do učinkovitega pravnega sredstva na podlagi odstavka 1 zoper odločbo o neutemeljenosti prošnje v zvezi s statusom begunca.
- Brez poseganja v odstavek 1(c), kadar status subsidiarne zaščite, ki ga prizna država članica, omogoča iste pravice in koristi kot status begunca po pravu Unije in nacionalnem pravu, sme ta država članica šteti, da je pritožba zoper odločbo o neutemeljenosti prošnje v zvezi s statusom begunca nedopustna zaradi nezadostnega interesa prosilca za nadaljevanje postopka.
3. Države članice zaradi spoštovanja odstavka 1 zagotovijo, da učinkovito pravno sredstvo vsaj v pritožbenih postopkih pred sodiščem prve stopnje zagotavlja podrobno in *ex nunc* presojo dejstev in pravnih vprašanj, po potrebi vključno s presojo potreb po mednarodni zaščiti v skladu z Direktivo 2011/95/EU.
4. Države članice določijo razumne roke in druga potrebna pravila za uveljavljanje pravice prosilca do učinkovitega pravnega sredstva v skladu z odstavkom 1. Roki prosilcem ne smejo onemogočiti ali pretirano otežiti takega uveljavljanja.
- Države članice lahko določijo tudi, da se odločbe, izdane na podlagi člena 43, preizkusijo po uradni dolžnosti.
5. Brez poseganja v odstavek 6 države članice prosilcem dovolijo, da ostanejo na njihovem ozemlju do izteka roka, v katerem lahko uveljavljajo svojo pravico do učinkovitega pravnega sredstva in, če so tako pravico v tem roku uveljavljali, pa do zaključka postopka s pravnim sredstvom.
6. V primeru odločbe:
- (a) o očitni neutemeljenosti prošnje v skladu s členom 32(2) ali odločbe o neutemeljenosti prošnje po obravnavi v skladu s členom 31(8), razen v primerih, ko te odločbe temeljijo na okoliščinah iz člena 31(8)(h);
- (b) o nedopustnosti prošnje v skladu s členom 33(2)(a), (b) ali (d);
- (c) o zavrnitvi nadaljevanja obravnavanja prosilčeve zadeve, ki je bilo prekinjeno v skladu s členom 28, ali
- (d) o neobravnavanju ali nepopolnem obravnavanju prošnje v skladu s členom 39,
- sodišče na podlagi prošnje prosilca ali na lastno pobudo odloči o pravici prosilca, da ostane na ozemlju države članice, če zaradi take odločitve prosilcu preneha pravica ostati v državi članici, in kadar v takih primerih v nacionalnem pravu ni predvidena pravica ostati v državi članici do zaključka postopka s pravnim sredstvom.
7. Odstavek 6 se uporablja le za postopke iz člena 43, pod pogojem, da:
- (a) ima prosilec na voljo potrebno tolmačenje, pravno pomoč in vsaj en teden, da pripravi prošnjo in predloži sodišču razloge za odobritev pravice ostati na ozemlju do zaključka postopka s pravnim sredstvom, in
- (b) sodišče v okviru obravnavanja prošnje iz odstavka 6 preuči dejanske in pravne razloge za zavrnilno odločbo organa za presojo.
- Če pogoji iz točk (a) in (b) niso izpolnjeni, se uporablja odstavek 5.
8. Države članice prosilcu dovolijo, da ostane na njihovem ozemlju do zaključka postopka iz odstavkov 6 in 7, v katerem se odloča, ali lahko ostane na njihovem ozemlju.
9. Odstavki 5, 6 in 7 ne posegajo v člen 26 Uredbe (EU) št. 604/2013.
10. Države članice lahko določijo roke, v katerih mora sodišče v skladu z odstavkom 1 preučiti odločbe organa za presojo.
11. Države članice lahko v nacionalni zakonodaji določijo tudi pogoje, na podlagi katerih se lahko domneva, da je prosilec implicitno umaknil pravno sredstvo iz odstavka 1 ali od njega odstopil, skupaj s postopkovnimi pravili, ki jih je pri tem treba upoštevati.

POGLAVJE VI

SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 47

Izpodbijanje s strani javnih organov

Ta direktiva ne vpliva na možnost, da javni organi izpodbijajo upravne in/ali sodne odločbe v skladu z nacionalno zakonodajo.

Člen 48

Tajnost

Države članice zagotovijo, da so organi, ki izvajajo to direktivo, glede vseh informacij, ki jih pridobijo med svojim delom, zavezani načelu tajnosti, kot je opredeljeno v nacionalnem pravu.

Člen 49

Sodelovanje

Vsaka država članica imenuje nacionalno kontaktno točko in sporoči njen naslov Komisiji. Komisija sporoči navedene informacije ostalim državam članicam.

Države članice v povezavi s Komisijo sprejmejo vse potrebne ukrepe za vzpostavitev neposrednega sodelovanja in izmenjave informacij med pristojnimi organi.

Če se države članice odločijo za ukrepe iz členov 6(5), drugega pododstavka člena 14(1) in člena 31(3)(b), o tem obvestijo Komisijo takoj, ko prenehajo razlogi za uporabo teh izjemnih ukrepov, in vsaj enkrat letno. Kadar je mogoče, se tem informacijam dodajo podatki o deležu prošelj, pri katerih so bili uporabljeni ukrepi odstopanja, glede na skupno število prošelj, obravnavanih v istem obdobju.

Člen 50

Poročilo

Komisija najpozneje 20. julija 2017 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te direktive v državah članicah in predlaga vse potrebne spremembe. Države članice pošljejo Komisiji vse informacije, ki so potrebne za pripravo njenega poročila. Po predložitvi poročila Komisija poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te direktive v državah članicah najmanj vsakih pet let.

Komisija v svojem prvem poročilu poroča tudi zlasti o uporabi člena 17 in različnih orodjih, uporabljenih v povezavi s poročanjem o osebem razgovoru.

Člen 51

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členi 1 do 30, členom 31(1), (2) in (6) do (9), členi 32 do 46, členoma 49 in 50 ter Prilogo I do 20. julija 2015. Komisiji nemudoma sporočijo besedila teh predpisov.

2. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členom 31(3), (4) in (5) do 20. julija 2018. Komisiji nemudoma sporočijo besedila teh predpisov.

3. Države članice se v sprejetih predpisih iz odstavkov 1 in 2 sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v veljavnih zakonih in drugih predpisih sklicevanja na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, štejejo za sklicevanja na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

4. Države članice Komisiji sporočijo besedila bistvenih določb nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 52

Prehodne določbe

Države članice uporabljajo zakone in druge predpise iz člena 51(1) za vložene prošnje za mednarodno zaščito in za postopke za odvzem mednarodne zaščite, ki se začnejo po 20. juliju 2015 ali na zgodnejši datum. Prošnje, ki so vložene pred 20. julijem 2015, in postopke za odvzem statusa begunca, ki se začnejo pred navedenim datumom, urejajo zakoni in drugi predpisi, sprejeti v skladu z Direktivo 2005/85/ES.

Države članice uporabljajo zakone in druge predpise iz člena 51(2) za prošnje za mednarodno zaščito, ki so vložene po 20. juliju 2018 ali na zgodnejši datum. Prošnje, ki so vložene pred tem datumom, urejajo zakoni in drugi predpisi v skladu z Direktivo 2005/85/ES.

Člen 53

Razveljavitev

Direktiva 2005/85/ES se za države članice, ki jih zavezuje ta direktiva, razveljavi z učinkom od 21. julija 2015, brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos Direktive v nacionalno zakonodajo, ki so določeni v delu B Priloge II.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo za sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo v Prilogi III.

*Člen 54***Začetek veljavnosti in uporaba**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člena 47 in 48 se uporabljata od 21. julija 2015.

*Člen 55***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 26. junija 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
A. SHATTER

PRILOGA I

Označitev držav za varne izvorne države za namene člena 37(1)

Država se šteje za varno izvorno državo, če se na podlagi pravnega položaja, uporabe prava v okviru demokratičnega sistema in splošnih političnih okoliščin lahko sklepa, da tam na splošno in redno ni nikakršnega preganjanja, kakor je opredeljeno v členu 9 Direktive 2011/95/EU, ni mučenja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja in ni ogroženosti zaradi vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada.

Pri ocenjevanju se med drugim upošteva tudi obseg zagotavljanja varnosti pred preganjanjem ali zlorabami z:

- (a) ustreznimi zakoni in predpisi države in načinom, na katerega se ti uporabljajo;
  - (b) spoštovanjem pravic in svoboščin, določenih v Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in/ali v Mednarodnem paktu o državljanskih in političnih pravicah in/ali v Konvenciji Združenih narodov proti mučenju, zlasti pa pravic, od katerih v skladu s členom 15(2) navedene Evropske konvencije ni mogoče odstopati;
  - (c) upoštevanjem načela nevračanja v skladu z Ženevsko konvencijo;
  - (d) obstojem sistema učinkovitih pravnih sredstev zoper kršitve teh pravic in svoboščin.
-

PRILOGA II

DEL A

Razveljavljena direktiva

(iz člena 53)

Direktiva Sveta 2005/85/ES

(UL L 326, 13.12.2005, str. 13).

DEL B

Roki za prenos v nacionalno zakonodajo

(iz člena 51)

Direktiva	Roki za prenos
2005/85/ES	Prvi rok: 1. december 2007 Drugi rok: 1. december 2008

PRILOGA III

Korelacijska tabela

Direktiva 2005/85/ES	Ta direktiva
Člen 1	Člen 1
Člen 2(a) do (c)	Člen 2(a) do (c)
—	Člen 2(d)
Člen 2(d) do (f)	Člen 2(e) do (g)
—	Člen 2(h) in (i)
Člen 2(g)	Člen 2(j)
—	Člen 2(k) in (l)
Člen 2(h) do (k)	Člen 2(m) do (p)
—	Člen 2(q)
Člen 3(1) in (2)	Člen 3(1) in (2)
Člen 3(3)	—
Člen 3(4)	Člen 3(3)
Člen 4(1), prvi pododstavek	Člen 4(1), prvi pododstavek
Člen 4(1), drugi pododstavek	—
Člen 4(2)(a)	Člen 4(2)(a)
Člen 4(2)(b) do (d)	—
Člen 4(2)(e)	Člen 4(2)(b)
Člen 4(2)(f)	—
—	Člen 4(3)
Člen 4(3)	Člen 4(4)
—	Člen 4(5)
Člen 5	Člen 5
Člen 6(1)	Člen 6(1)
—	Člen 6(2) do (4)
Člen 6(2) in (3)	Člen 7(1) in (2)
—	Člen 7(3)
—	Člen 7(4)
Člen 6(4)	Člen 7(5)
Člen 6(5)	—
—	Člen 8
Člen 7(1) in (2)	Člen 9(1) in (2)

Direktiva 2005/85/ES	Ta direktiva
—	Člen 9(3)
Člen 8(1)	Člen 10(1)
—	Člen 10(2)
Člen 8(2)(a) do (c)	Člen 10(3)(a) do (c)
—	Člen 10(3)(d)
Člen 8(3) in (4)	Člen 10(4) in (5)
Člen 9(1)	Člen 11(1)
Člen 9(2), prvi pododstavek	Člen 11(2), prvi pododstavek
Člen 9(2), drugi pododstavek	—
Člen 9(2), tretji pododstavek	Člen 11(2), drugi pododstavek
Člen 9(3)	Člen 11(3)
Člen 10(1)(a) do (c)	Člen 12(1)(a) do (c)
—	Člen 12(1)(d)
Člen 10(1)(d) in (e)	Člen 12(1)(e) in (f)
Člen 10(2)	Člen 12(2)
Člen 11	Člen 13
Člen 12(1), prvi pododstavek	Člen 14(1), prvi pododstavek
Člen 12(2), drugi pododstavek	—
—	Člen 14(1), drugi in tretji pododstavek
Člen 12(2), tretji pododstavek	Člen 14(1), četrti pododstavek
Člen 12(2)(a)	Člen 14(2)(a)
Člen 12(2)(b)	—
Člen 12(2)(c)	—
Člen 12(3), prvi pododstavek	Člen 14(2)(b)
Člen 12(3), drugi pododstavek	Člen 14(2), drugi pododstavek
Člen 12(4) do (6)	Člen 14(3) do (5)
Člen 13(1) in (2)	Člen 15(1) in (2)
Člen 13(3)(a)	Člen 15(3)(a)
—	Člen 15(3)(b)
Člen 13(3)(b)	Člen 15(3)(c)
—	Člen 15(3)(d)
—	Člen 15(3)(e)
Člen 13(4)	Člen 15(4)

Direktiva 2005/85/ES	Ta direktiva
Člen 13(5)	—
—	Člen 16
Člen 14	—
—	Člen 17
—	Člen 18
—	Člen 19
Člen 15(1)	Člen 22(1)
Člen 15(2)	Člen 20(1)
—	Člen 20(2) do (4)
—	Člen 21(1)
Člen 15(3)(a)	—
Člen 15(3)(b) in (c)	Člen 21(2)(a) in (b)
Člen 15(3)(d)	—
Člen 15(3), drugi pododstavek	—
Člen 15(4) do (6)	Člen 21(3) do (5)
—	Člen 22(2)
Člen 16(1), prvi pododstavek	Člen 23(1), prvi pododstavek
Člen 16(1), drugi pododstavek, prvi stavek	Člen 23(1), drugi pododstavek, uvodno besedilo
—	Člen 23(1)(a)
Člen 16(1), drugi pododstavek, drugi stavek	Člen 23(1)(b)
Člen 16(2), prvi stavek	Člen 23(2)
Člen 16(2), drugi stavek	—
—	Člen 23(3)
Člen 16(3)	Člen 23(4), prvi pododstavek
Člen 16(4), prvi pododstavek	—
Člen 16(4), drugi in tretji pododstavek	Člen 23(4), drugi in tretji pododstavek
—	Člen 24
Člen 17(1)	Člen 25(1)
Člen 17(2)(a)	Člen 25(2)
Člen 17(2)(b) in (c)	—
Člen 17(3)	—
Člen 17(4)	Člen 25(3)
—	Člen 25(4)
Člen 17(5)	Člen 25(5)

Direktiva 2005/85/ES	Ta direktiva
—	Člen 25(6)
Člen 17(6)	Člen 25(7)
Člen 18	Člen 26
Člen 19	Člen 27
Člen 20(1) in (2)	Člen 28(1) in (2)
—	Člen 28(3)
Člen 21	Člen 29
Člen 22	Člen 30
Člen 23(1)	Člen 31(1)
Člen 23(2), prvi pododstavek	Člen 31(2)
—	Člen 31(3)
—	Člen 31(4) in (5)
Člen 23(2), drugi pododstavek	Člen 31(6)
Člen 23(3)	—
—	Člen 31(7)
Člen 23(4)(a)	Člen 31(8)(a)
Člen 23(4)(b)	—
Člen 23(4)(c)(i)	Člen 31(8)(b)
Člen 23(4)(c)(ii)	—
Člen 23(4)(d)	Člen 31(8)(c)
Člen 23(4)(e)	—
Člen 23(4)(f)	Člen 31(8)(d)
Člen 23(4)(g)	Člen 31(8)(e)
—	Člen 31(8)(f)
Člen 23(4)(h) in (i)	—
Člen 23(4)(j)	Člen 31(8)(g)
—	Člen 31(8)(h) in (i)
Člen 23(4)(k) in (l)	—
Člen 23(4)(m)	Člen 31(8)(j)
Člen 23(4)(n) in (o)	—
—	Člen 31(9)
Člen 24	—
Člen 25	Člen 33
Člen 25(1)	Člen 33(1)

Direktiva 2005/85/ES	Ta direktiva
Člen 25(2)(a) do (c)	Člen 33(2)(a) do (c)
Člen 25(2)(d) in (e)	—
Člen 25(2)(f) in (g)	Člen 33(2)(d) in (e)
—	Člen 34
Člen 26	Člen 35
Člen 27(1)(a)	Člen 38(1)(a)
—	Člen 38(1)(b)
Člen 27(1)(b) do (d)	Člen 38(1)(c) do (e)
Člen 27(2) do (5)	Člen 38(2) do (5)
Člen 28	Člen 32
Člen 29	—
Člen 30(1)	Člen 37(1)
Člen 30(2) do (4)	—
—	Člen 37(2)
Člen 30(5) in (6)	Člen 37(3) in (4)
Člen 31(1)	Člen 36(1)
Člen 31(2)	—
Člen 31(3)	Člen 36(2)
Člen 32(1)	Člen 40(1)
Člen 32(2)	—
Člen 32(3)	Člen 40(2)
Člen 32(4)	Člen 40(3), prvi stavek
Člen 32(5)	Člen 40(3), drugi stavek
Člen 32(6)	Člen 40(4)
—	Člen 40(5)
Člen 32(7), prvi pododstavek	Člen 40(6)(a)
—	Člen 40(6)(b)
Člen 32(7), drugi pododstavek	Člen 40(6), drugi pododstavek
—	Člen 40(7)
—	Člen 41
Člen 33	—
Člen 34(1) in (2)(a)	Člen 42(1) in (2)(a)
Člen 34(2)(b)	—
Člen 34(2)(c)	Člen 42(2)(b)

Direktiva 2005/85/ES	Ta direktiva
Člen 34(3)(a)	Člen 42(3)
Člen 34(3)(b)	—
Člen 35(1)	Člen 43(1)(a)
—	Člen 43(1)(b)
Člen 35(2) in (3)(a) do (f)	—
Člen 35(4)	Člen 43(2)
Člen 35(5)	Člen 43(3)
Člen 36(1) do (2)(c)	Člen 39(1) do (2)(c)
Člen 36(2)(d)	—
Člen 36(3)	—
—	Člen 39(3)
Člen 36(4) do (6)	Člen 39(4) do (6)
—	Člen 39(7)
Člen 36(7)	—
Člen 37	Člen 44
Člen 38	Člen 45
—	Člen 46(1)(a)(i)
Člen 39(1)(a)(i) in (ii)	Člen 46(1)(a)(ii) in (iii)
Člen 39(1)(a)(iii)	—
Člen 39(1)(b)	Člen 46(1)(b)
Člen 39(1)(c) in (d)	—
Člen 39(1)(e)	Člen 46(1)(c)
—	Člen 46(2) in (3)
Člen 39(2)	Člen 46(4), prvi pododstavek
—	Člen 46(4), drugi in tretji pododstavek
Člen 39(3)	—
—	Člen 46(5) do (9)
Člen 39(4)	Člen 46(10)
Člen 39(5)	—
Člen 39(6)	Člen 41(11)
Člen 40	Člen 47
Člen 41	Člen 48
—	Člen 49
Člen 42	Člen 50

Direktiva 2005/85/ES	Ta direktiva
Člen 43, prvi pododstavek	Člen 51(1)
—	Člen 51(2)
Člen 43, drugi in tretji pododstavek	Člen 51(3) in (4)
Člen 44	Člen 52, prvi pododstavek
—	Člen 52, drugi pododstavek
—	Člen 53
Člen 45	Člen 54
Člen 46	Člen 55
Priloga I	—
Priloga II	Priloga I
Priloga III	—
—	Priloga II
—	Priloga III

DIREKTIVA 2013/33/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 26. junija 2013****o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (prenovitev)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 78(2)(f) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Potrebni je več vsebinskih sprememb Direktive Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil ⁽⁴⁾. Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeno direktivo prenoviti.

(2) Skupna azilna politika, vključno s skupnim evropskim azilnim sistemom, je sestavni del cilja Evropske unije, da bi se postopoma uvedlo območje svobode, varnosti in pravice, odprto za tiste, ki jih okoliščine prisilijo v zakonito iskanje zaščite v Uniji. Taka politika bi morala temeljiti na načelu solidarnosti in poštene delitve odgovornosti med državami članicami, vključno s finančnimi posledicami.

(3) Na svojem posebnem zasedanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 se je Evropski svet dogovoril, da si bo prizadeval za uvedbo skupnega evropskega azilnega

sistema na podlagi celovite in vseobsežne uporabe Ženevske konvencije o statusu beguncev z dne 28. julija 1951 kot je bila dopolnjena s Protokolom iz New Yorka z dne 31. januarja 1967 (v nadaljnjem besedilu: Ženevska konvencija), s čimer bi se potrdilo načelo nevrčanja. Prva faza skupnega evropskega azilnega sistema je bila izpolnjena s sprejetjem ustreznih pravnih aktov, vključno z Direktivo 2003/9/ES, določenih v Pogodbah.

(4) Evropski svet je na zasedanju 4. novembra 2004 sprejel haaški program, v katerem so določeni cilji, ki naj bi se na območju svobode, varnosti in pravice izvedli v obdobju 2005-2010. V zvezi s tem je haaški program pozval Evropsko komisijo, da dokonča oceno aktov prve faze ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži akte in ukrepe druge faze.

(5) Evropski svet je na zasedanju 10. in 11. decembra 2009 sprejel stockholmski program, v katerem je ponovno poudarjena zaveza k cilju, da se do leta 2012 vzpostavi skupno območje zaščite in solidarnosti na podlagi skupnega azilnega postopka ter enotnega statusa oseb, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita, na podlagi visokih standardov zaščite ter pravičnih in učinkovitih postopkov. Stockholmski program nadalje določa, da je bistveno, da se posamezniki glede pogojev za sprejem obravnavajo enako, ne glede na to, v kateri državi članici so vložili prošnjo za mednarodno zaščito.

(6) Da se zagotovi ustrezna podpora prizadevanjem držav članic pri izvajanju standardov, določenih v drugi fazi vzpostavljanja skupnega evropskega azilnega sistema, predvsem tistim državam članicam, ki se zlasti zaradi svojega geografskega ali demografskega položaja srečujejo s posebnimi in nesorazmernimi pritiski na njihove azilne sisteme, bi bilo treba uporabiti sredstva Evropskega sklada za begunce in Evropskega azilnega podpornega urada.

(7) Glede na rezultate opravljenih ocen izvajanja aktov prve faze je na tej stopnji primerno potrditi načela, na katerih je zasnovana Direktiva 2003/9/ES, da bi se zagotovili boljši pogoji za sprejem za prosilce za mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: prosilci).

⁽¹⁾ UL C 317, 23.12.2009, str. 110 in UL C 24, 28.1.2012, str. 80.

⁽²⁾ UL C 79, 27.3.2010, str. 58.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 7. maja 2009 (UL C 212 E, 5.8.2010, str. 348) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 6. junija 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 10. junija 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁴⁾ UL L 31, 6.2.2003, str. 18.

- (8) Da bi se po vsej Uniji zagotovilo enako obravnavanje prosilcev, bi se morala ta direktiva uporabljati na vseh stopnjah in za vse vrste postopkov v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito, na vseh lokacijah in v objektih, ki sprejemajo prosilce in dokler lahko slednji ostanejo na ozemlju držav članic kot prosilci.
- (9) Pri uporabi te direktive bi si morale države članice prizadevati za zagotovitev celovitega upoštevanja načel največje koristi otroka in enotnosti družine v skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 in Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
- (10) Glede obravnavanja oseb, ki spadajo na področje uporabe te direktive, države članice zavezujejo obveznosti iz instrumentov mednarodnega prava, katerih pogodbenice so.
- (11) Treba bi bilo določiti standarde za sprejem prosilcev, ki bi zadoščali, da se jim zagotovi dostojen življenjski standard in primerljivi življenjski pogoji v vseh državah članicah.
- (12) Harmonizacija pogojev za sprejem prosilcev bi morala pomagati omejiti sekundarno gibanje prosilcev, na katero vplivajo različni pogoji za njihov sprejem.
- (13) Za zagotovitev enake obravnave vseh prosilcev za mednarodno zaščito in zagotovitev skladnosti z veljavnim pravnim redom EU na področju azila, zlasti Direktivo 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ⁽¹⁾ je primerno, da se področje uporabe te direktive razširi na prosilce za subsidiarno zaščito.
- (14) Sprejem oseb s posebnimi potrebami glede sprejema bi moral biti glavna skrb nacionalnih organov, da se zagotovi, da je tak sprejem posebej oblikovan tako, da ustreza njihovim posebnim potrebam glede sprejema.
- (15) Pridržanje prosilcev bi bilo treba uporabljati v skladu z osnovnim načelom, da se osebe ne bi smelo pridržati zgolj zato, ker prosi za mednarodno zaščito, zlasti v skladu z mednarodnimi pravnimi obveznostmi držav članic ter členom 31 Ženevske konvencije. Prosilce se sme pridržati le v zelo jasno opredeljenih izjemnih okoliščinah, ki jih določa ta direktiva, ter ob upoštevanju načela nujnosti in sorazmernosti tako glede načina kot tudi namena takega pridržanja. Kadar je prosilec pridržan, bi moral imeti dejanski dostop do potrebnih procesnih jamstev, kot je pravno sredstvo pred nacionalnim sodnim organom.
- (16) Države članice glede upravnih postopkov v zvezi z razlogi za pridržanje glede pojma „primerna skrbnost“ sprejmejo vsaj konkretne in smiselne ukrepe za zagotovitev, da je mogoče razloge za pridržanje preveriti v najkrajšem možnem času ter da obstaja realna možnost, da bo tako preverjanje lahko tudi uspešno opravljeno v najkrajšem možnem času. Pridržanje ne sme biti daljše, kot je razumno potrebno za dokončanje vseh zadevnih postopkov.
- (17) Razlogi za pridržanje, določeni v tej direktivi, ne posegajo v druge razloge za pridržanje, vključno z razlogi za pridržanje v okviru kazenskega postopka, ki se uporabljajo po nacionalnem pravu, ki niso povezani s prošnjo državljanstva tretje države ali osebe brez državljanstva za mednarodno zaščito.
- (18) Pridržani prosilci bi morali biti obravnavani s polnim spoštovanjem človeškega dostojanstva in njihov sprejem bi moral biti posebej oblikovan tako, da ustreza njihovim potrebam v tej situaciji. Države članice bi morale zlasti zagotoviti, da se uporablja člen 37 Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989.
- (19) Pojavijo se lahko primeri, v katerih pri pridržanju v praksi ni mogoče takoj zagotoviti nekaterih sprejemnih jamstev, na primer zaradi geografske lokacije ali posebne strukture ustanove za pridržanje. Vendar pa bi moralo biti vsako odstopanje od teh jamstev začasno in bi se moralo uporabiti le v izjemnih okoliščinah, določenih v tej direktivi. Odstopanja bi se morala uporabljati le v izjemnih okoliščinah in bi morala biti ustrezno utemeljena, ob upoštevanju okoliščin vsakega primera, vključno z ravno resnosti uporabljenega odstopanja, njegovim trajanjem in učinkom na zadevnega prosilca.

⁽¹⁾ UL L 337, 20.12.2011, str. 9.

- (20) Da se boljše zagotovi telesna in psihološka integriteta prosilcev, bi morale biti pridržane zadnje možnosti in bi se smelo uporabiti le, ko so že bili ustrezno preučeni vsi drugi ukrepi, ki ne vključujejo pripora. Pri vsakem drugem ukrepu, ki ne vključujejo pripora, je treba spoštovati temeljne človekove pravice prosilcev.
- (21) Da se zagotovi skladnost s procesnimi jamstvi, ki omogočajo stik z organizacijami ali skupinami oseb, ki nudijo pravno pomoč, bi bilo treba zagotoviti informacije o takih organizacijah in skupinah oseb.
- (22) Države članice bi morale pri odločanju o nastanitvi ustrezno upoštevati največjo koristi otroka, pa tudi posebne okoliščine vsakega prosilca, ki je odvisen od družinskih članov ali drugih bližnjih sorodnikov, kot so neporočeni mladoletni bratje ali sestre, ki so že v državi članici.
- (23) Za spodbujanje samozadostnosti prosilcev ter zmanjšanje velikih neskladnosti med državami članicami je bistveno zagotoviti jasna pravila glede dostopa prosilcev do trga dela.
- (24) Za zagotovitev skladnosti gnotne pomoči, ki jo prejmejo prosilci, z načeli iz te direktive je nujno, da države članice določijo raven take pomoči na podlagi ustreznih referenčnih vrednosti. To ne pomeni, da bi morali dobiti enako količino kot državljani. Države članice smejo prosilcem zagotoviti manj ugodno obravnavo kot državljanom, kot je določeno v tej direktivi.
- (25) Možnost zlorabe sistema za sprejem bi bilo treba omejiti, tako da se navedejo okoliščine, v katerih se lahko materialni pogoji za sprejem za prosilce omejijo ali ukinejo, hkrati pa se vsem prosilcem zagotovi dostojen življenjski standard.
- (26) Treba bi bilo zagotoviti učinkovitost nacionalnih sistemov za sprejem in sodelovanje med državami članicami na področju sprejema prosilcev.
- (27) Treba bi bilo spodbujati ustrezno koordinacijo med pristojnimi organi v zvezi s sprejemom prosilcev, zato bi bilo treba spodbujati skladne odnose med lokalnimi skupnostmi in nastanitvenimi centri.
- (28) Države članice bi morale imeti možnost, da uvedejo ali ohranjajo bolj ugodne določbe za državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva, ki državo članico zaprosijo za mednarodno zaščito.
- (29) V tem duhu se države članice tudi poziva, da določbe te direktive uporabljajo v povezavi s postopki za odločanje o vlogah za druge oblike zaščite, ki niso določene v Direktivi 2011/95/EU.
- (30) Izvajanje te direktive bi bilo treba redno ocenjevati.
- (31) Ker cilja te direktive, in sicer zagotoviti standarde za sprejem prosilcev v državah članicah, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se ta cilja zaradi obsega in vplivov te direktive lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (32) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih ⁽¹⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilo o ukrepih za prenos priložile en ali več dokumentov, v katerih se pojasnjeni razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustrežajočimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (33) V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Združeno kraljestvo in Irsko ne sodelujeta pri sprejetju te direktive, ki zato zanjima ni zavezujoča in se v njiju ne uporablja.
- (34) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

⁽¹⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (35) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Namen te direktive je zlasti zagotoviti dosledno spoštovanje človeškega dostojanstva in spodbujati uporabo členov 1, 4, 6, 7, 18, 21, 24 in 47 Listine ter jo je treba temu ustrezno izvajati.
- (36) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki pomenijo vsebinsko spremembo v primerjavi z Direktivo 2003/9/ES. Obveznost prenosa določb, ki so nespremenjene, izhaja iz navedene direktive.
- (37) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov za prenos Direktive 2003/9/ES v nacionalno pravo, kot so določeni v delu B Priloge II – članice neporočene pare obravnava na primerljiv način s poročenimi pari po njenem pravu o državljanih tretjih držav;
- mladoletne otroke parov iz prve alinee ali prosilca, pod pogojem, da so neporočeni, in ne glede na to, ali so bili rojeni v zakonu ali izven zakona ali posvojeni, kot določa nacionalno pravo;
- očeta, mater ali drugo odraslo osebo, ki je za prosilca odgovorna po zakonu ali praksi zadevne države članice, kadar je ta prosilec mladoleten in neporočen;
- (d) „mladoletnik“ pomeni državljan tretje države ali osebo brez državljanstva, mlajšega oziroma mlajšo od 18 let;

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

NAMEN, OPREDELITEV POJMOV IN PODROČJE UPORABE

Člen 1

Namen

Namen te direktive je določiti standarde za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: prosilci) v državah članicah.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te direktive:

- (a) „prošnja za mednarodno zaščito“ pomeni prošnjo za mednarodno zaščito, kot je opredeljena v členu 2(h) Direktive 2011/95/EU;
- (b) „prosilec“ pomeni državljan tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je vložil oziroma vložila prošnjo za mednarodno zaščito, v zvezi s katero še ni bila sprejeta dokončna odločitev;
- (c) „družinski člani“ pomenijo, v kolikor je družina že obstajala v izvorni državi, naslednje člane prosilčeve družine, ki so prisotni v isti državi članici v povezavi s prošnjo za mednarodno zaščito:
- zakonca prosilca ali njegovega neporočenega partnerja v trajni zvezi, kadar zakon ali praksa zadevne države
- (e) „mladoletnik brez spremstva“ pomeni mladoletnika, ki prispe na ozemlje države članice brez spremstva odrasle osebe, ki je zanj odgovorna po zakonu ali v skladu s prakso zadevne države članice, dokler taka oseba dejansko ne prevzame skrbi zanj; vključuje tudi mladoletnika, ki ostane brez spremstva, potem ko je vstopil na ozemlje države članice;
- (f) „pogoji za sprejem“ pomenijo celovit sklop ukrepov, ki jih države članice zagotavljajo prosilcem v skladu s to direktivo;
- (g) „materialni pogoji za sprejem“ pomenijo pogoje za sprejem, ki vključujejo nastanitev, hrano in obleko, zagotovljeno v naravi ali kot finančna pomoč ali kot kuponi ali kombinacija vseh treh, ter dodatek za dnevne izdatke;
- (h) „pridrzanje“ pomeni, da država članica prosilca pridrži na nekem mestu, kjer se mu odvzame svoboda gibanja;
- (i) „nastanitveni center“ pomeni katero koli mesto, ki se uporablja za skupinsko nastanitev prosilcev;
- (j) „zastopnik“ pomeni osebo ali organizacijo, ki so jo pristojni organi imenovali, da mladoletniku brez spremstva pomaga in ga zastopa v postopkih iz te direktive, da se zagotovi največja korist otroka in zanj po potrebi opravijo pravna dejanja. Kadar je za zastopnika imenovana organizacija, ta določi osebo, odgovorno za izvajanje nalog zastopnika za mladoletnika brez spremstva v skladu s to direktivo;
- (k) „prosilec s posebnimi potrebami glede sprejema“ pomeni ranljivo osebo v skladu s členom 21, ki potrebuje posebna jamstva, da bi lahko uveljavljal pravice in izpolnjeval obveznosti, določene v tej direktivi.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za vse državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva, ki podajo prošnjo za mednarodno zaščito na ozemlju, vključno na meji, v teritorialnih vodah ali na tranzitnih območjih države članice, dokler jim je kot prosilcem dovoljeno ostati na ozemlju, ter tudi za družinske člane, če so po nacionalnem pravu vključeni v tako prošnjo za mednarodno zaščito.

2. Ta direktiva se ne uporablja za prošnje za diplomatski ali teritorialni azil, ki so predložene predstavništvom držav članic.

3. Ta direktiva se ne uporablja, kadar se uporabljajo določbe Direktive Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitevčasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb⁽¹⁾.

4. Države članice se lahko odločijo, da to direktivo uporabljajo v povezavi s postopki odločanja o prošnjah za druge oblike zaščite, ki ne izhajajo iz Direktive 2011/95/EU.

Člen 4

Ugodnejše določbe

Države članice lahko uvedejo ali obdržijo ugodnejše določbe glede pogojev za sprejem prosilcev in drugih ožjih sorodnikov prosilca, ki so prisotni v isti državi članici, kadar so od njega odvisni, ali iz humanitarnih razlogov, v kolikor so te določbe skladne s to direktivo.

POGLAVJE II

SPLOŠNE DOLOČBE O POGOJIH ZA SPREJEM

Člen 5

Obveščanje

1. Države članice prosilce v razumnem času, ki ne presega petnajstih dni po tem, ko so vložili njihovo prošnjo za mednarodno zaščito, obvestijo vsaj o vseh uveljavljenih pravicah in o obveznostih, ki jih morajo izpolnjevati v zvezi s pogoji za sprejem.

Države članice zagotovijo, da prosilci dobijo informacije o organizacijah ali skupinah oseb, ki zagotavljajo posebno pravno pomoč, in organizacijah, ki bi jim lahko pomagale ali jih obvestile o razpoložljivih pogojih za sprejem, vključno z zdravstvenim varstvom.

2. Države članice zagotovijo, da so informacije iz odstavka 1 v pisni obliki in v jeziku, ki ga prosilec razume ali za katerega se razumno domneva, da ga razume. Kadar je primerno, se te informacije lahko zagotovijo tudi ustno.

Člen 6

Dokumentacija

1. Države članice zagotovijo, da prosilec v treh dneh po vložitvi prošnje za mednarodno zaščito dobi dokument, izdan na njegovo ime, ki potrjuje njegov status prosilca ali dokazuje, da mu je dovoljeno ostati na ozemlju države članice dokler odločanje o njegovi vlogi ni končano ali dokler njegovo vlogo obravnavajo.

Če se imetnik ne sme svobodno gibati po celem ozemlju države članice ali njegovem delu, je v dokumentu navedeno tudi to dejstvo.

2. Države članice lahko izključijo uporabo tega člena, kadar je prosilec v priporu in med obravnavanjem prošnje za mednarodno zaščito, podane na meji ali v sklopu postopka za odločitev o pravici prosilca do vstopa na ozemlje države članice. V posebnih primerih lahko države članice prosilcem med obravnavanjem prošnje za mednarodno zaščito zagotovijo druga dokazila, enakovredna dokumentu iz odstavka 1.

3. Ni nujno, da dokument iz odstavka 1 potrjuje identiteto prosilca.

4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da prosilcem zagotovijo dokument iz odstavka 1, ki mora biti veljaven, dokler imajo pravico ostati na ozemlju zadevne države članice.

5. Države članice lahko prosilcem izdajo potno listino, kadar nastopijo resni humanitarni razlogi, ki zahtevajo njihovo prisotnost v drugi državi.

⁽¹⁾ UL L 212, 7.8.2001, str. 12.

6. Preden države članice prosilcem zagotovijo pravice, do katerih so upravičeni po tej direktivi, jim zgolj zato, ker so prosilci za mednarodno zaščito, ne naložijo nepotrebnih ali nesorazmernih obveznosti glede dokumentacije ali drugih administrativnih obveznosti.

Člen 7

Bivališče in svoboda gibanja

1. Prosilci se lahko svobodno gibajo po ozemlju države članice gostiteljice ali na območju, ki jim ga ta država članica določi. Tako določeno območje ne vpliva na neodtujljivo sfero zasebnega življenja in omogoča zadosten prostor za zagotavljanje možnosti uveljavljanja vseh pravic po tej direktivi.

2. Države članice lahko določijo kraj bivanja prosilca iz razlogov v javnem interesu, zaradi javnega reda ali, kadar je potrebno, za hitro obdelavo in učinkovito spremljanje njegove prošnje za mednarodno zaščito.

3. Države članice lahko določijo, da so materialni pogoji za sprejem odvisni od dejanskega bivanja prosilcev na nekem določenem mestu, ki ga določijo države članice. Taka odločitev, ki je lahko splošne narave, se sprejme posamično in na podlagi nacionalnega prava.

4. Države članice predvidijo možnost, da prosilec izdajo začasno dovoljenje za zapustitev kraja bivanja iz odstavkov 2 in 3 in/ali določeno območje iz odstavka 1. Odločitve se sprejmejo posamično, objektivno in nepristransko, če pa so zavrnilne, se navedejo razlogi za to.

Prosilcu ni treba prositi za dovoljenje za obisk organov in sodišč, če se zahteva njegova prisotnost.

5. Države članice od prosilcev zahtevajo, da pristojne organe čimprej obvestijo o svojem trenutnem naslovu in jim sporočijo kakršno koli spremembo naslova.

Člen 8

Pridržanje

1. Države članice ne smejo pridržati osebe zgolj zato, ker je prosilec v skladu z Direktivo 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Glej stran 60 tega Uradnega lista.

2. Kadar se izkaže za potrebno ter na podlagi posamične presoje vsakega primera, lahko države članice prosilca pridržijo, če ni mogoče učinkovito uporabiti drugega, manj prisilnega ukrepa.

3. Prosilca se sme pridržati le:

(a) da se določi ali preveri njegova identiteta ali državljanstvo;

(b) da se določijo tisti elementi, na katerih temelji prošnja za mednarodno zaščito, ki jih brez pridržanja ne bi bilo mogoče pridobiti, zlasti če obstaja nevarnost, da bo prosilec pobegnil;

(c) da se v okviru postopka odloči o pravici prosilca do vstopa na ozemlje;

(d) kadar je prosilec pridržan zaradi postopka vračanja v skladu z Direktivo 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav⁽²⁾, da bi se pripravila vrnitev in/ali izvedel postopek odstranitve, ter zadevna država članica lahko na podlagi objektivnih meril, vključno s tem, da je prosilec že imel priložnost začeti azilni postopek, sklepa, da je mogoče utemeljeno domnevati, da prošnjo podaja samo zato, da bi zadržal ali otežil izvedbo odločbe o vrnitvi;

(e) kadar to zahteva zaščita nacionalne varnosti ali javnega reda;

(f) v skladu s členom 28 Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljan tretje države ali oseba brez državljanstva⁽³⁾.

Razlogi za pridržanje se opredelijo v nacionalnem pravu.

4. Države članice zagotovijo, da so pravila o alternativah pridržanju, kot so redno javljanje organom, predložitev finančnega jamstva ali obveznost zadrževanja na določenem mestu, določena v nacionalnem pravu.

⁽²⁾ UL L 348, 24.12.2008, str. 98.

⁽³⁾ Glej stran 31 tega Uradnega lista.

Člen 9

Jamstva za pridržane prosilce

1. Prosilca se pridrži za čim krajše obdobje in se ga obdrži v pridržanju le tako dolgo, dokler veljajo razlogi iz člena 8(3).

Upravni postopki v zvezi z razlogi za pridržanje iz člena 8(3) se skrbno izvršujejo. Zamude v upravnih postopkih, ki jih ni mogoče pripisati prosilcu, ne upravičujejo nadaljevanja pridržanja.

2. Pridržanje prosilcev pisno odredijo sodni ali upravni organi. V ukrepu za pridržanje se navedejo dejanski in pravni razlogi, ki so podlaga za pridržanje.

3. Kadar pridržanje odredijo upravni organi, države članice zagotovijo hitro sodno preučitev zakonitosti pridržanja, ki se opravi po uradni dolžnosti in/ali na zahtevo prosilca. Pri preučitvi po uradni dolžnosti se o taki preučitvi odloči čim hitreje po začetku pridržanja. Pri preučitvi na zahtevo prosilca se odloči čim hitreje po začetku ustreznih postopkov. V ta namen države članice v nacionalnem pravu določijo obdobje, v katerem se opravi sodna preučitev po uradni dolžnosti in/ali sodna preučitev na zahtevo prosilca.

Kadar se v okviru sodnega pregleda izkaže, da je pridržanje nezakonito, se zadevnega prosilca nemudoma izpusti.

4. Pridržane prosilce se nemudoma pisno in v jeziku, ki ga razumejo ali za katerega se razumno domneva, da ga razumejo, obvesti o razlogih za pridržanje in o postopkih za izpodbijanje ukrepa za pridržanje, določenih v nacionalnem pravu, kakor tudi o možnosti, da zahtevajo brezplačno pravno pomoč in zastopanje.

5. Pridržanje v razumnih časovnih presledkih pregleda sodni organ po uradni dolžnosti in/ali na zahtevo zadevnega prosilca, zlasti kadar traja pridržanje dalj časa, se pojavijo relevantne okoliščine ali so dostopne nove informacije, ki lahko vplivajo na zakonitost pridržanja.

6. Države članice v primeru sodne preučitve ukrepa za pridržanje iz odstavka 3 zagotovijo, da imajo prosilci dostop do brezplačne pravne pomoči in zastopanja. To vključuje vsaj pripravo zahtevanih procesnih dokumentov in sodelovanje na obravnavi pred sodnimi organi v imenu prosilca.

Brezplačno pravno pomoč in zastopanje zagotavljajo ustrezno usposobljene osebe, ki to lahko opravljajo ali jim je to dopuščeno v skladu z nacionalnim pravom in katerih interesi niso ali ne bi mogli biti v nasprotju z interesi prosilcev.

7. Države članice lahko določijo tudi, da se brezplačna pravna pomoč in zastopanje dodelita:

(a) samo tistim, ki nimajo zadosti sredstev, in/ali

(b) samo prek storitev, ki jih zagotavljajo pravni svetovalci ali drugi zagovorniki, ki so v nacionalnem pravu posebej določeni za pomoč prosilcem in njihovo zastopanje.

8. Države članice lahko tudi:

(a) določijo denarne in/ali časovne omejitve za zagotavljanje brezplačne pravne pomoči in zastopanja, pod pogojem, da z njimi ne omejujejo samovoljno dostopa do pravne pomoči in zastopanja;

(b) določijo, da obravnava prosilcev, kar zadeva honorarje in druge stroške, ni ugodnejša od obravnave, ki je na splošno namenjena njihovim državljanom v zadevah, ki se nanašajo na pravno pomoč.

9. Države članice lahko zahtevajo, da se jim v celoti ali delno povrne denar za vse odobrene stroške, če in kadar se finančni položaj prosilca znatno izboljša ali če je bila odločitev o odobritvi takšnih stroškov sprejeta na podlagi neresničnih informacij, ki jih je predložil prosilec.

10. Postopki za dostop do pravne pomoči in zastopanja se določijo v nacionalnem pravu.

Člen 10

Pogoji za pridržanje

1. Pridržanje prosilcev se praviloma izvaja v posebnih ustanovah za pridržanje. Kadar država članica ne more zagotoviti nastanitve v posebni ustanovi za pridržanje in mora uporabiti nastanitev v zaporu, je pridržani prosilec ločen od navadnih zapornikov in uporabljajo se pogoji za pridržanje, določeni v tej direktivi.

Pridržane prosilce se, kolikor je mogoče, loči od drugih državljanov tretjih držav, ki niso vložili prošnje za mednarodno zaščito.

Kadar prosilcev ni mogoče pridržati ločeno od drugih državljanov tretjih držav, zadevna država članica zagotovi, da se uporabljajo pogoji za pridržanje, določeni v tej direktivi.

2. Pridržanim proslcem se omogoči dostop do površin na prostem.

3. Države članice zagotovijo, da lahko predstavniki Urada Visokega komisarja Združenih narodov za begunce (UNHCR) komunicirajo s prosilci in jih obiščejo v pogojih, ki spoštujejo zasebnost. Ta možnost se uporablja tudi za organizacijo, ki v imenu UNHCR deluje na ozemlju zadevne države članice na podlagi sporazuma s to državo članico.

4. Države članice zagotovijo, da imajo družinski člani, pravni svetovalci ali zagovorniki in predstavniki ustreznih nevladnih organizacij, ki jih zadevna država članica priznava, možnost komunicirati s prosilci in jih obiščejo v pogojih, ki spoštujejo zasebnost. Dostop do objekta za pridržanje se lahko omeji le, če je to po nacionalnem pravu objektivno potrebno zaradi varnosti, javnega reda ali upravnega poslovanja objekta za pridržanje, pod pogojem, da se s tem ta dostop ne omeji močno ali onemogoči.

5. Države članice zagotovijo, da se pridržanim proslcem sistematično posredujejo informacije o pravilih, ki veljajo v ustanovi, ter določijo njihove pravice in obveznosti v jeziku, ki ga razumejo ali za katerega se razumno domneva, da ga razumejo. Države članice lahko v ustrezno utemeljenih primerih ter za razumno obdobje, ki je čim krajše, določijo odstopanje od te obveznosti, če je prosilec pridržan na meji ali v tranzitnem območju. To odstopanje se ne uporablja v primerih iz člena 43 Direktive 2013/32/EU.

Člen 11

Pridržanje ranljivih oseb in prosilcev s posebnimi potrebami glede sprejema

1. Nacionalni organi prednostno poskrbijo za zdravje, vključno z duševnim zdravjem, pridržanih prosilcev, ki so ranljive osebe.

Kadar so pridržane ranljive osebe, države članice zagotovijo redno spremljanje in ustrezno pomoč, pri čemer se upošteva njihov poseben položaj, vključno z njihovim zdravjem.

2. Mladoletniki se pridržijo le kot zadnja možnost in potem ko se ugotovi, da ni mogoče učinkovito uporabiti drugih, manj prisilnih ukrepov. Tako pridržanje traja čim krajše obdobje in stori se vse, kar je mogoče, da se pridržani mladoletniki izpuštijo in nastanijo v primernih prostorih za mladoletnike.

Prednostna skrb za države članice je največja korist mladoletnika, kot je določeno v členu 23(2).

Kadar se pridrži mladoletnike, imajo ti možnost sodelovanja v prostočasnih dejavnostih, vključno z igro in rekreativnimi dejavnostmi, ki so primerne njihovi starosti.

3. Mladoletniki brez spremstva se pridržijo le v izjemnih okoliščinah. Stori se vse, kar je mogoče, da se pridržanega mladoletnika brez spremstva čimprej izpusti.

Mladoletnikov brez spremstva se nikoli ne pridrži v zaporu.

Kolikor je mogoče, se mladoletnikom brez spremstva zagotovi namestitve v ustanovah, ki imajo osebje in zmogljivosti, ki upoštevajo potrebe oseb njihove starosti.

Kadar se pridržijo mladoletniki brez spremstva, države članice zagotovijo, da so nameščeni ločeno od odraslih oseb.

4. Pridržanim družinam se zagotovi ločena nastanitev, ki zagotavlja ustrezno zasebnost.

5. Kadar se pridrži prosilke, države članice zagotovijo, da so nastanjene ločeno od prosilcev, razen če so to družinski člani in se s tem strinjajo vsi zadevni posamezniki.

Izjeme od prvega pododstavka se lahko uporabljajo tudi glede uporabe skupnih površin, ki so namenjene rekreativnim ali družabnim dejavnostim, vključno z zagotavljanjem obrokov.

6. Države članice lahko v ustrezno utemeljenih primerih in za razumno obdobje, ki je čim krajše, določijo odstopanje od tretjega pododstavka odstavka 2, od odstavka 4 in od prvega pododstavka odstavka 5, kadar je prosilec pridržan na mejni kontrolni točki ali v tranzitnem območju, razen v primerih iz člena 43 Direktive 2013/32/EU.

Člen 12

Družine

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da, kolikor je mogoče, ohranijo enotnost družine, ki je navzoča na njihovem ozemlju, če zadevna država članica prosilcem zagotovi namestitvev. Takšni ukrepi se izvajajo s soglasjem prosilca.

Člen 13

Zdravniški pregledi

Države članice lahko iz razlogov javnega zdravja zahtevajo zdravniške preglede prosilcev.

Člen 14

Šolanje in izobraževanje mladoletnikov

1. Države članice mladoletnim otrokom prosilcev in mladoletnim prosilcem zagotovijo dostop do izobraževalnega sistema pod podobnimi pogoji, kot svojim državljanom, dokler se dejansko ne izvede ukrep izгона zoper njih ali njihove starše. Tako izobraževanje se lahko zagotovi v nastanitvenih centrih.

Zadevna država članica lahko določi, da mora biti tak dostop omejen na državni izobraževalni sistem.

Države članice ne odvzamejo pravice do srednješolskega izobraževanja samo zato, ker je mladoletnik postal polnoleten.

2. Dostop do izobraževalnega sistema se ne odloži za več kot tri mesece od datuma, ko je mladoletnik vložil prošnjo za mednarodno zaščito ali je bila vložena v njegovem imenu.

Po potrebi se mladoletnikom zagotovi pripravljalni pouk, vključno z jezikovnim poukom, da se olajšata njihov dostop do izobraževalnega sistema in njihovo sodelovanje v njem, kot je določeno v odstavku 1.

3. Kadar zaradi posebnega položaja mladoletnika dostop do izobraževalnega sistema, kot je določen v odstavku 1, ni mogoč,

zadevna država članica v skladu s svojim nacionalnim pravom in prakso ponudi druge izobraževalne programe.

Člen 15

Zaposlovanje

1. Države članice zagotovijo, da imajo prosilci dostop do trga dela najpozneje devet mesecev od datuma vložitve prošnje za mednarodno zaščito, če pristojni organ še ni sprejel odločitve na prvi stopnji in za zamudo ni kriv prosilec.

2. Države članice določijo pogoje za zagotovitev dostopa do trga dela za prosilca v skladu s svojim nacionalnim pravom, pri čemer zagotovijo, da imajo prosilci učinkovit dostop do trga dela.

Zaradi politik v zvezi s trgovino dela lahko države članice prednostno obravnavajo državljane Unije in državljane držav podpisnic Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ter državljane tretjih držav z zakonitim prebivališčem.

3. Dostop do trga dela se ne odvzame med pritožbenimi postopki, če pritožba zoper zavrnilno odločitev v rednem postopku zadrži izvršitev, do uradnega obvestila o zavrnilni odločitvi o pritožbi.

Člen 16

Poklicno usposabljanje

Države članice lahko prosilcem dovolijo dostop do poklicnega usposabljanja ne glede na to, ali imajo dostop do trga dela.

Dostop do poklicnega usposabljanja, povezanega s pogodbo o zaposlitvi, je odvisen od tega, v kolikšni meri ima prosilec dostop do trga dela v skladu s členom 15.

Člen 17

Splošna pravila o materialnih pogojih za sprejem in zdravstvenem varstvu

1. Države članice zagotovijo, da so prosilcem ob podaji prošnje za mednarodno zaščito na voljo materialni pogoji za sprejem.

2. Države članice zagotovijo, da materialni pogoji za sprejem omogočajo ustrezen življenjski standard prosilcev, ki zagotavljajo njihovo eksistenco ter varuje njihovo fizično in duševno zdravje.

Države članice zagotovijo, da se ta življenjski standard v skladu s členom 21 doseže v posebnem položaju ranljivih oseb in v zvezi s položajem pridržanih oseb.

3. Države članice lahko zagotavljanje vseh ali nekaterih materialnih pogojev za sprejem in zdravstveno varstvo pogojujejo s tem, da prosilci nimajo zadostnih sredstev za življenjski standard, ki je primeren za njihovo zdravje in ki omogoča njihovo preživetje.

4. Države članice lahko od prosilcev zahtevajo, da krijejo stroške materialnih pogojev za sprejem in zdravstveno varstvo, določenih v tej direktivi, ali k njim prispevajo, v skladu z določbo iz odstavka 3, če imajo prosilci dovolj sredstev, za primer če že razumno obdobje delajo.

Če se izve, da je imel prosilec dovolj sredstev za kritje materialnih pogojev za sprejem in zdravstveno varstvo, ko so bile te temeljne potrebe pokrite, lahko države članice od prosilca zahtevajo povračilo.

5. Kadar države članice zagotovijo materialne pogoje za sprejem v obliki finančne pomoči ali kuponov, se njihov znesek določi na podlagi ravni, ki jo(jih) zadevna država članica določi z zakonom ali v praksi, da se državljanom zagotovi ustrezen življenjski standard. Države članice lahko glede tega prosilcem zagotovijo manj ugodno obravnavo v primerjavi z državljani, zlasti kadar se materialna pomoč delno zagotovi v naravi ali kadar je namen te(h) ravni, ki se uporablja(jo) za državljanke, zagotoviti višji življenjski standard, kot je določen za prosilce v tej direktivi.

Člen 18

Modalitete materialnih pogojev za sprejem

1. Kadar se nastanitev zagotovi v naravi, bi morala biti v eni od naslednjih oblik ali kot njihova kombinacija:

- (a) prostori, ki se uporabljajo za nastanitev prosilcev med obravnavanjem prošnje za mednarodno zaščito, podane na meji ali v tranzitnih območjih;
- (b) nastanitveni centri, ki zagotavljajo ustrezen življenjski standard;
- (c) privatne hiše, stanovanja, hoteli ali drugi prostori, prilagojeni za nastanitev prosilcev.

2. Brez poseganja v kakršne koli posebne pogoje za pridržanje iz členov 10 in 11 države članice v zvezi z nastanitvijo iz odstavka 1(a), (b) in (c) tega člena zagotovijo, da:

- (a) se prosilcem zagamči zaščita njihovega družinskega življenja;
- (b) imajo prosilci možnost komuniciranja s sorodniki, pravnimi svetovalci ali zagovorniki, predstavniki UNHCR ter drugimi ustreznimi nacionalnimi, mednarodnimi in nevladnimi organizacijami in organi;
- (c) se družinskim članom, pravnim svetovalcem ali zagovornikom, predstavnikom UNHCR in ustreznih nevladnih organizacij, ki jih prizna zadevna država članica, zagotovi dostop, da pomagajo prosilcem. Omejitve takega dostopa se lahko določijo le zaradi varnosti prostorov in prosilcev.

3. Države članice v zvezi s prosilci v prostorih in nastanitvenih centrih iz odstavka 1(a) in (b) upoštevajo posebna vprašanja, povezana s spolom in starostjo, ter položaj ranljivih oseb.

4. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za preprečevanje napadov in nasilja na podlagi spola, vključno s spolnimi napadi in nadlegovanjem, v prostorih in nastanitvenih centrih iz odstavka 1(a) in (b).

5. Države članice, kolikor je mogoče, zagotovijo, da so odvisni odrasli prosilci s posebnimi potrebami glede sprejema nastanjeni skupaj z bližnjimi odraslimi sorodniki, ki so že prisotni v isti državi članici in so zanje odgovorni bodisi po zakonu bodisi s prakso zadevne države članice.

6. Države članice zagotovijo, da se prosilci premestijo iz enega nastavitvenega objekta v drugega le, kadar je potrebno. Države članice prosilcem zagotovijo možnost, da o premestitvi in novem naslovu obvestijo svoje pravne svetovalce ali zagovornike.

7. Osebe, ki delajo v nastanitvenih centrih, so ustrezno usposobljene in jih zavezujejo pravila o tajnosti, kot so določena v nacionalnem pravu, glede vseh informacij, ki jih pridobijo pri svojem delu.

8. Države članice lahko prosilce prek svetovalnega odbora ali sveta, ki zastopa stanovalce, vključijo v upravljanje materialnih pogojev in nematerialnih vidikov življenja v centru.

9. Države članice lahko izjemoma v ustrezno utemeljenih primerih za razumno obdobje, ki mora biti čim krajše, določijo modalitete materialnih pogojev za sprejem, ki so drugačni od tistih, ki jih določa ta člen, kadar:

- (a) je potrebna ocena prosilčevih posebnih potreb v skladu s členom 22;
- (b) so običajno razpoložljive nastanitvene kapacitete začasno polne.

Taki drugačni pogoji v vsakem primeru zadoščajo za kritje osnovnih potreb.

Člen 19

Zdravstveno varstvo

1. Države članice zagotovijo, da imajo prosilci potrebno zdravstveno varstvo, ki vključuje vsaj nujno oskrbo in osnovno zdravljenje boleznih in resnih duševnih motenj.

2. Države članice zagotovijo potrebno zdravniško ali drugo pomoč prosilcem s posebnimi potrebami glede sprejema, vključno z ustreznim duševnim zdravljenjem, kadar je potrebno.

POGLAVJE III

OMEJITEV ALI UKINITEV MATERIALNIH POGOJEV ZA SPREJEM

Člen 20

Omejitev ali ukinitvev materialnih pogojev za sprejem

1. Države članice lahko omejijo ali v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih ukinejo materialne pogoje za sprejem, kadar prosilec:

- (a) zapusti kraj bivanja, ki ga določi pristojni organ, ne da bi ga o tem obvestil, ali brez dovoljenja, če ga je zahteval;
- (b) ne izpolnjuje obveznosti javljanja ali zahtev glede obveščanja ali udeležbe pri osebnih razgovorih v zvezi z azilnim postopkom v razumnem obdobju, ki ga določa nacionalno pravo, ali
- (c) je vložil naknadno prošnjo, kot je opredeljena v členu 2(q) Direktive 2013/32/EU.

Glede primerov (a) in (b), kadar se prosilca izsledi ali se prostovoljno javi pristojnemu organu, se na podlagi razlogov za izginito sprejme ustrezno utemeljena odločitev o ponovni uvedbi pravice do nekaterih ali vseh ukinjenih ali omejenih materialnih pogojev za sprejem.

2. Države članice lahko omejijo tudi materialne pogoje za sprejem, kadar lahko ugotovijo, da prosilec brez utemeljenih razlogov ni vložil prošnje za mednarodno zaščito, takoj ko je bilo to praktično izvedljivo po prihodu v zadevno državo članico.

3. Države članice lahko omejijo ali ukinejo materialne pogoje za sprejem, kadar je prosilec prikril finančna sredstva in je zato imel neupravičeno korist od materialnih pogojev za sprejem.

4. Države članice lahko določijo sankcije, ki se uporabljajo za hude kršitve pravil v nastanitvenih centrih in za hudo nasilno vedenje.

5. Odločitve o omejitvi ali ukinitvi materialnih pogojev za sprejem ali sankcijah iz odstavkov 1, 2, 3 in 4 tega člena, se sprejmejo posamično, objektivno in nepristransko ter se navedejo razlogi. Odločitve temeljijo na posebnem položaju zadevne osebe, zlasti v zvezi z osebami iz člena 21, ob upoštevanju načela sorazmernosti. V vseh okoliščinah države članice zagotovijo dostop do zdravstvenega varstva v skladu s členom 19 ter vsem prosilcem zagotovijo tudi dostojen življenjski standard.

6. Države članice zagotovijo, da materialni pogoji za sprejem niso ukinjeni ali omejeni, dokler ni sprejeta odločitev v skladu z odstavkom 5.

POGLAVJE IV

DOLOČBE GLEDE RANLJIVIH OSEB

Člen 21

Splošno načelo

Države članice pri prenosu te direktive v nacionalno pravo upoštevajo poseben položaj ranljivih oseb, kot so mladoletniki, mladoletniki brez spremstva, invalidi, starejši ljudje, nosečnice, starši samohranilci z mladoletnimi otroki, žrtve trgovine z ljudmi, osebe s hudimi boleznimi, osebe z motnjami v duševnem zdravju in osebe, ki so bile mučene, posiljene ali so bile podvržene drugim hudim oblikam psihološkega, fizičnega ali spolnega nasilja, kot so žrtve pohabljanja ženskih spolnih organov.

Člen 22

Ocena posebnih potreb ranljivih oseb glede sprejema

1. Da bi učinkovito izvajale člen 21, države članice ocenijo, ali je prosilec s posebnimi potrebami glede sprejema. Države članice tudi navedejo naravo takih potreb.

Ta ocena se začne pripravljati v razumnem obdobju potem, ko je bila podana prošnja za mednarodno zaščito, ter jo je mogoče vključiti v obstoječe nacionalne postopke. Države članice zagotovijo, da se te posebne potrebe glede sprejema v skladu z določbami te direktive obravnavajo tudi, če se pokažejo v poznejši fazi azilnega postopka.

Države članice zagotovijo, da se pri podpori, ki se nudi prosilcem s posebnimi potrebami glede sprejema v skladu s to direktivo, ves čas azilnega postopka upoštevajo njihove posebne potrebe glede sprejema, in zagotovijo ustrezno spremljanje njihovega položaja.

2. Ocene iz odstavka 1 ni treba opraviti v obliki upravnega postopka.

3. Samo za ranljive osebe v skladu s členom 21 se sme šteti, da imajo posebne potrebe glede sprejema ter da so upravičene do posebne podpore, ki se nudi v skladu s to direktivo.

4. Ocena iz odstavka 1 ne posega v oceno potreb po mednarodni zaščiti v skladu z Direktivo 2011/95/EU.

Člen 23

Mladoletniki

1. Največja korist otroka je primarna skrb držav članic pri izvajanju določb te direktive, ki se nanašajo na mladoletnike. Države članice zagotovijo življenjski standard, ki je primeren za psihični, duševni, duhovni, moralni in družbeni razvoj mladoletnika.

2. Pri ocenjevanju največje koristi otroka države članice ustrezno upoštevajo zlasti naslednje dejavnike:

- (a) možnosti ponovne združitve družine;
- (b) dobro počutje in družbeni razvoj mladoletnika, zlasti ob upoštevanju okolja, iz katerega mladoletnik izhaja;
- (c) vprašanja glede varnosti in zaščite, zlasti kadar obstaja tveganje, da je mladoletnik žrtev trgovine z ljudmi;

(d) mnenja mladoletnika v skladu z njegovo starostjo in zrelostjo.

3. Države članice zagotovijo, da imajo mladoletniki dostop do prostočasnih dejavnosti, vključno z igro in rekreativnimi dejavnostmi, ki so primerne njihovi starosti, v prostorih in nastanitvenih centrih iz člena 18(1)(a) in (b) ter do dejavnosti na prostem.

4. Države članice mladoletnikom, ki so bili žrtve kakršnih koli zlorab, zanemarjanja, izkoriščanja, mučenja ali krutega, nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali ki so trpeli zaradi oboroženih spopadov, zagotovijo dostop do rehabilitacije in zagotovijo, da se po potrebi organizira ustrezno psihološko zdravljenje in zagotovi strokovno svetovanje.

5. Države članice zagotovijo, da so mladoletni otroci prosilcev ali mladoletni prosilci nastanjeni s svojimi starši, svojimi neporočenimi mladoletnimi brati ali sestrami ali z odraslo osebo, ki je zanje odgovorna po zakonu ali praksi zadevne države članice, pod pogojem, da je to v največjo korist zadevnih mladoletnikov.

Člen 24

Mladoletniki brez spremstva

1. Države članice čim prej sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da zastopnik zastopa mladoletnika brez spremstva in mu pomaga s tem, da mu omogoči uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti iz te direktive. Mladoletnik brez spremstva je takoj obveščen o imenovanju zastopnika. Zastopnik svoje dolžnosti opravlja po načelu največje koristi otroka, kot je določeno v členu 23(2), in ima za to potrebno strokovno znanje. Da se zagotovi dobro počutje in družbeni razvoj mladoletnika iz člena 23(2)(b), se oseba, ki deluje kot zastopnik, zamenja le, kadar je nujno. Organizacije ali posamezniki, katerih interesi so ali bi morda lahko bili v nasprotju s koristmi mladoletnika brez spremstva, niso upravičeni, da postanejo zastopniki.

Ustrezni organi opravljajo redno ocenjevanje, vključno glede razpoložljivosti potrebnih sredstev za zastopanje mladoletnika brez spremstva.

2. Mladoletnike brez spremstva, ki podajo prošnjo za mednarodno zaščito, od trenutka, ko jim je dovoljen vstop na ozemlje, do trenutka, ko morajo zapustiti državo članico, v kateri je bila podana ali se obravnava prošnja za mednarodno zaščito, se namesti:

- (a) z odraslimi sorodniki;

(b) v rejniški družini;

(c) v nastanitvenih centrih s posebno oskrbo za mladoletnike;

(d) v drugih nastanitvenih kapacitetah, primernih za mladoletnike.

Države članice lahko mladoletnike brez spremstva, ki so stari 16 let ali več, nastanijo v nastanitvene centre za odrasle prosilce, če je to v njihovo največjo korist, kakor je določeno v členu 23(2).

Kolikor je mogoče, se brate in sestre obdrži skupaj, upoštevajoč največjo korist zadevnega mladoletnika in zlasti njegovo starost ter stopnjo zrelosti. Spremembe bivališča mladoletnikov brez spremstva se omejijo na najmanjšo možno mero.

3. Države članice začnejo iskati družinske člane mladoletnika brez spremstva, po potrebi s pomočjo mednarodnih ali drugih ustreznih organizacij, čim prej po podaji prošnje za mednarodno zaščito, pri čemer ščitijo največjo korist mladoletnika brez spremstva. Če bi lahko bilo ogroženo življenje ali integriteta mladoletnika ali njegovih bližnjih sorodnikov, zlasti če so ostali v izvorni državi, je treba poskrbeti, da se zagotovi zaupno zbiranje, obdelava in razširjanje informacij o teh osebah, tako da se ne ogrozi njihova varnost.

4. Osebe, ki delajo z mladoletniki brez spremstva, so bile v preteklosti in so še naprej deležne ustreznega usposabljanja v zvezi z njihovimi potrebami, zavezujejo pa jih pravila o tajnosti, kot so določena v nacionalnem pravu, glede vseh informacij, ki jih pridobijo pri svojem delu.

Člen 25

Žrtve mučenja in nasilja

1. Države članice zagotovijo, da osebe, ki so bile mučene, posiljene ali so bile podvržene drugim hudim nasilnim dejanjem, prejmejo potrebno zdravljenje poškodb, povzročenih s takimi dejanji, zlasti da imajo dostop do ustreznega zdravniškega in psihološkega zdravljenja ali nege.

2. Tisti, ki delajo z žrtvami mučenja, posilstva ali drugih hudih nasilnih dejanj, so morali v preteklosti in morajo še naprej biti deležni ustreznega usposabljanja v zvezi z njihovimi potrebami, zavezujejo pa jih pravila tajnosti, kot so določena v nacionalnem pravu, glede vseh informacij, ki jih pridobijo pri svojem delu.

POGLAVJE V

PRITOŽBE

Člen 26

Pritožbe

1. Države članice zagotovijo, da je proti odločitvam v zvezi z zagotovitvijo, odvzemanjem ali omejitvijo pravic po tej direktivi ali odločitvam, sprejetim po členu 7, ki vplivajo na prosilce posamično, možna pritožba po postopkih, določenih v nacionalnem pravu. Vsaj na zadnji stopnji se zagotovi možnost pritožbe ali pregleda dejanskih in pravnih vprašanj pred sodnim organom.

2. V primeru pritožbe ali pregleda pred sodnim organom iz odstavka 1 države članice zagotovijo, da sta na zahtevo na voljo brezplačna pravna pomoč in zastopanje, kolikor je takšna pomoč potrebna za zagotovitev učinkovitega dostopa do sodnega varstva. V to sta vključena vsaj priprava zahtevanih procesnih dokumentov in sodelovanje na obravnavi pred sodnimi organi v imenu prosilca.

Brezplačno pravno pomoč in zastopanje zagotavljajo ustrezno usposobljene osebe, ki to lahko opravljajo ali jim je to dopuščeno v skladu z nacionalnim pravom in katerih interesi niso ali ne bi mogli biti v nasprotju z interesi prosilca.

3. Države članice lahko določijo tudi, da se brezplačna pravna pomoč in zastopanje dodeli:

(a) samo tistim, ki nimajo zadosti sredstev, in/ali

(b) samo prek storitev, ki jih zagotavljajo pravni svetovalci ali drugi zagovorniki, ki so v nacionalnem pravu posebej določeni za pomoč prosilcem in njihovo zastopanje.

Države članice lahko določijo, da brezplačna pravna pomoč in zastopanje nista dana na voljo, če pristojni organ meni, da pritožba ali pregled nima realnih možnosti za uspeh. V takem primeru države članice zagotovijo, da pravna pomoč in zastopanje nista samovoljno omejena ter da prosilcu ni oviran dejanski dostop do sodnega varstva.

4. Države članice lahko tudi:

(a) določijo denarne in/ali časovne omejitve za zagotavljanje brezplačne pravne pomoči in zastopanja, pod pogojem, da z njimi ne omejujejo samovoljno dostopa do pravne pomoči in zastopanja;

(b) določijo, da obravnava prosilcev v zvezi s honorarji in drugimi stroški ni ugodnejša od obravnave, ki je na splošno namenjena njihovim državljanom v zadevah, ki se nanašajo na pravno pomoč.

5. Države članice lahko zahtevajo, da se jim v celoti ali delno povrnejo vsi odobreni stroški, če in kadar se finančni položaj prosilca znatno izboljša ali če je bila odločitev o odobritvi takšnih stroškov sprejeta na podlagi neresničnih podatkov, ki jih je predložil prosilec.

6. Postopki za dostop do pravne pomoči in zastopanja so določeni v nacionalnem pravu.

POGLAVJE VI

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI SISTEMA ZA SPREJEM

Člen 27

Pristojni organi

Vsaka država članica uradno obvesti Komisijo o organih, ki so pristojni za izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz te direktive. Države članice obvestijo Komisijo o kakršnih koli spremembah v zvezi s takimi organi.

Člen 28

Sistem za usmerjanje, spremljanje in nadzor

1. Države članice ob ustreznem upoštevanju svoje ustavne ureditve vzpostavijo ustrezne mehanizme, da zagotovijo vzpostavitev primernega usmerjanja, spremljanja in nadzora ravni pogojev za sprejem.

2. Države članice Komisiji najkasneje do 20. julija 2016 predložijo ustrezne informacije v obliki obrazca iz Priloge I.

Člen 29

Osebe in viri

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da zagotovijo, da so organi in druge organizacije, ki izvajajo to direktivo, deležni potrebnega temeljnega usposabljanja v zvezi s potrebami prosilcev in prosilk.

2. Države članice dodelijo vire, potrebne v zvezi z nacionalnim pravom za izvajanje te direktive.

POGLAVJE VII

KONČNE DOLOČBE

Člen 30

Poročila

Komisija najkasneje do 20. julija 2017 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te direktive in predlaga potrebne spremembe.

Države članice do 20. julija 2016 pošljejo Komisiji vse informacije, ki so primerne za pripravo poročila.

Po predložitvi prvega poročila Komisija poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te direktive vsaj vsakih pet let.

Člen 31

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za usklajitev s členi 1 do 12, 14 do 28 in 30 ter Prilogo I najkasneje do 20. julija 2015. Komisiji takoj sporočijo besedilo navedenih predpisov.

Države članice se ob sprejetju navedenih predpisov sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklicevanja na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, štejejo kot sklicevanja na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila glavnih določb nacionalnih predpisov, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 32

Razveljavitev

Direktiva 2003/9/ES se za države članice, ki jih zavezuje ta direktiva, razveljavi z učinkom od 21. julija 2015 brez poseganja v obveznosti držav članic glede roka za prenos direktive iz dela B Priloge II v nacionalno pravo.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo kot sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge III.

*Člen 33***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člena 13 in 29 se uporabljata od 21. julija 2015.

*Člen 34***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 26. junija 2013

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
A. SHATTER

PRILOGA I

Obrazec za poročanje o informacijah, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 28(2)

Po datumu iz člena 28(2) se informacije, ki jih predložijo države članice, znova predložijo Komisiji, kadar se nacionalno pravo ali praksa znatno spremenita in nadomestita predložene informacije.

1. Na podlagi členov 2(k) in 22 prosimo, da pojasnite posamezne stopnje prepoznavanja oseb s posebnimi potrebami glede sprejema, vključno s trenutkom začetka prepoznavanja in njegovimi posledicami glede reševanja takšnih potreb, zlasti v zvezi z mladoletniki brez spremstva, žrtvami mučenja, posilstva ali drugih hudih oblik psihološkega, fizičnega ali spolnega nasilja in žrtvami trgovine z ljudmi.
  2. Navedite popolne informacije o vrsti, imenu in obliki dokumentov, določenih v členu 6.
  3. V zvezi s členom 15 prosimo navedite, v kolikšni meri je dostop prosilcev do trga dela povezan s kakršnimi koli posebnimi pogoji, in podrobno opišite take omejitve.
  4. V zvezi s členom 2(g) prosimo opišite, kako se zagotavljajo materialni pogoji za sprejem (tj. kateri materialni pogoji za sprejem se zagotavljajo v naravi, v denarju, v kuponih ali kot kombinacija teh elementov), in navedite višino dodatka za dnevne izdatke, ki ga prejemajo prosilci.
  5. Po potrebi v zvezi s členom 17(5) prosimo pojasnite referenčno(-e) vrednost(-i), ki se v nacionalnem pravu ali praksi uporablja(jo) za določanje ravni finančne pomoči, ki jo prejemajo prosilci. Če se prosilci v primerjavi z državljani obravnavajo manj ugodno, pojasnite razloge za to.
-

PRILOGA II

DEL A

Razveljavljena direktiva

(iz člena 32)

Direktiva Sveta 2003/9/ES

(UL L 31, 6.2.2003, str. 18).

DEL B

Rok za prenos v nacionalno pravo

(iz člena 32)

Direktiva	Rok za prenos
2003/9/ES	6. februar 2005

PRILOGA III

Korelacijska tabela

Direktiva 2003/9/ES	Ta direktiva
Člen 1	Člen 1
Člen 2, uvodno besedilo	Člen 2, uvodno besedilo
Člen 2(a)	—
Člen 2(b)	—
—	Člen 2(a)
Člen 2(c)	Člen 2(b)
Člen 2(d), uvodno besedilo	Člen 2(c), uvodno besedilo
Člen 2(d)(i)	Člen 2(c), prva alineja
Člen 2(d)(ii)	Člen 2(c), druga alineja
—	Člen 2(c), tretja alineja
Člen 2(e), (f) in (g)	—
—	Člen 2(d)
Člen 2(h)	Člen 2(e)
Člen 2(i)	Člen 2(f)
Člen 2(j)	Člen 2(g)
Člen 2(k)	Člen 2(h)
Člen 2(l)	Člen 2(i)
—	Člen 2(j)
—	Člen 2(k)
Člen 3	Člen 3
Člen 4	Člen 4
Člen 5	Člen 5
Člen 6(1) do (5)	Člen 6(1) do (5)
—	Člen 6(6)
Člen 7(1) in (2)	Člen 7(1) in (2)
Člen 7(3)	—
Člen 7(4) do (6)	Člen 7(3) do (5)

Direktiva 2003/9/ES	Ta direktiva
—	Člen 8
—	Člen 9
—	Člen 10
—	Člen 11
Člen 8	Člen 12
Člen 9	Člen 13
Člen 10(1)	Člen 14(1)
Člen 10(2)	Člen 14(2), prvi pododstavek
—	Člen 14(2), drugi pododstavek
Člen 10(3)	Člen 14(3)
Člen 11(1)	—
—	Člen 15(1)
Člen 11(2)	Člen 15(2)
Člen 11(3)	Člen 15(3)
Člen 11(4)	—
Člen 12	Člen 16
Člen 13(1) do (4)	Člen 17(1) do (4)
Člen 13(5)	—
—	Člen 17(5)
Člen 14(1)	Člen 18(1)
Člen 14(2), prvi pododstavek, uvodno besedilo, točki (a) in (b)	Člen 18(2), uvodno besedilo, točki (a) in (b)
Člen 14(7)	Člen 18(2)(c)
—	Člen 18(3)
Člen 14(2), drugi pododstavek	Člen 18(4)
Člen 14(3)	—
—	Člen 18(5)

Direktiva 2003/9/ES	Ta direktiva
Člen 14(4)	Člen 18(6)
Člen 14(5)	Člen 18(7)
Člen 14(6)	Člen 18(8)
Člen 14(8), prvi pododstavek, uvodno besedilo, prva alineja	Člen 18(9), prvi pododstavek, uvodno besedilo, točka (a)
Člen 14(8), prvi pododstavek, druga alineja	—
Člen 14(8), prvi pododstavek, tretja alineja	Člen 18(9), prvi pododstavek, točka (b)
Člen 14(8), prvi pododstavek, četrta alineja	—
Člen 14(8), drugi pododstavek	Člen 18(9), drugi pododstavek
Člen 15	Člen 19
Člen 16(1), uvodno besedilo	Člen 20(1), uvodno besedilo
Člen 16(1)(a), prvi pododstavek, prva, druga in tretja alineja	Člen 20(1), prvi pododstavek, točke (a), (b) in (c)
Člen 16(1)(a), drugi pododstavek	Člen 20(1), drugi pododstavek
Člen 16(1)(b)	—
Člen 16(2)	—
—	Člen 20(2) in (3)
Člen 16(3) do (5)	Člen 20(4) do (6)
Člen 17(1)	Člen 21
Člen 17(2)	—
—	Člen 22
Člen 18(1)	Člen 23(1)
—	Člen 23(2) in (3)
Člen 18(2)	Člen 23(4)
—	Člen 23(5)
Člen 19	Člen 24
Člen 20	Člen 25(1)
—	Člen 25(2)
Člen 21(1)	Člen 26(1)

Direktiva 2003/9/ES	Ta direktiva
—	Člen 26(2) do (5)
Člen 21(2)	Člen 26(6)
Člen 22	—
—	Člen 27
Člen 23	Člen 28(1)
—	Člen 28(2)
Člen 24	Člen 29
Člen 25	Člen 30
Člen 26	Člen 31
—	Člen 32
Člen 27	Člen 33, prvi pododstavek
—	Člen 33, drugi pododstavek
Člen 28	Člen 34
—	Priloga I
—	Priloga II
—	Priloga III

Cena naročnine 2013 (brez DDV, skupaj s stroški pošiljanja z navadno pošto)

Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	1 300 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, papirna različica + letni DVD	22 uradnih jezikov EU	1 420 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	910 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, mesečni zbirni DVD	22 uradnih jezikov EU	100 EUR na leto
Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila), DVD, ena izdaja na teden	Večjezično: 23 uradnih jezikov EU	200 EUR na leto
Uradni list EU, serija C – natečaj	Jezik(-i) v skladu z natečajem(-i)	50 EUR na leto

Naročilo na *Uradni list Evropske unije*, ki izhaja v uradnih jezikih Evropske unije, je na voljo v 22 jezikovnih različicah. Uradni list je sestavljen iz serije L (Zakonodaja) in serije C (Informacije in objave).

Na vsako jezikovno različico se je treba naročiti posebej.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 920/2005, objavljeno v Uradnem listu L 156 z dne 18. junija 2005, institucije Evropske unije začasno niso obvezane sestavljati in objavljati vseh pravnih aktov v irščini, zato se Uradni list v irskem jeziku prodaja posebej.

Naročilo na Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila) zajema vseh 23 uradnih jezikovnih različic na enem večjezičnem DVD-ju.

Na zahtevo nudi naročilo na *Uradni list Evropske unije* pravico do prejemanja različnih prilog k Uradnemu listu. Naročniki so o objavi prilog obveščeni v „Obvestilu bralcu“, vstavljenem v *Uradni list Evropske unije*.

Prodaja in naročila

Naročilo na razne plačljive periodične publikacije, kot je naročilo na *Uradni list Evropske unije*, je možno pri naših komercialnih distributerjih. Seznam komercialnih distributerjev je na spletnem naslovu:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. To spletišče omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Za boljše poznavanje Evropske unije preglejte spletišče <http://europa.eu>

